

BIULETYN

INFORMACYJNY

Zarządu Głównego SBP

ISSN: 1232-4477

1/2021

W numerze:

- **Sprawozdanie z działalności Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich w 2020 r.**
- **Plan pracy ZG SBP na 2021 r.**
- **Posiedzenia organów wykonawczych SBP**
- **Szkolenia, webinaria**
- **Konkursy i nagrody SBP**
- **Działalność wydawnicza**
- **Granty SBP**

Od Redakcji

Szanowni Czytelnicy,

Tegoroczny, pierwszy numer Biuletynu „naznaczony” jest bardzo smutnym dla Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich wydarzeniem – śmiercią urzędującej przewodniczącej SBP, Joanny Pasztaleniec-Jarzyńskiej, uczestniczącej w rozwoju polskiego bibliotekarstwa od ponad 40 lat. Odeszła niespodziewanie, ale pozostała w naszej pamięci, czemu staraliśmy się dać wyraz w Biuletynie, prezentując Jej sukcesy zawodowe oraz aktywności w Stowarzyszeniu. Środowisko bibliotekarskie poniosło niepowetowaną stratę.

W roku 2021 powinna zakończyć się kadencja (2017-2021) obecnych władz SBP. Jednak utrzymujący się od 2020 r. stan pandemii wpłynął na zmiany w harmonogramie działań. W oparciu o obowiązujący stan prawny podjęto uchwałę o przedłużeniu kadencji do momentu, w którym będzie możliwe przeprowadzenie wyborów w strukturach terenowych i realizacja KZD. Prace nad nowelizacją Statutu oraz koncepcją Strategii SBP na lata 2021-2030 (uwzględniające wnioski z pierwszego, kompleksowego badania oczekiwań członków wobec Stowarzyszenia) odbywały się zgodnie z planem. Podobnie, zgodnie ze zmianami przyjętymi na początku 2021 roku, toczyły się prace Zespołów przygotowujących Zarząd Główny i struktury terenowe do kolejnego Zjazdu Delegatów.

Pierwsze półrocze 2021 r. to okres, w którym uruchomiono nowy e-sklep oraz stronę Wydawnictwa Naukowego i Edukacyjnego. Zmodyfikowano w istotny sposób ofertę szkoleń dla bibliotekarzy (zawierającą ponad 40 propozycji tematów), m.in. poprzez wprowadzenie dłuższych form szkoleniowych jak kurs MARC 21 czy miesięczny pakiet szkoleniowy dla kadry kierowniczej. Kontynuowano prace w rozwijającym się o nowe obszary badawcze i kolejne formy promocji projekcie Analiza Funkcjonowania Bibliotek. Ważnym aspektem prac prowadzonych w pierwszym półroczu były działania organizacyjne mające na celu przygotowanie seminariów i konferencji online, które będą się odbywały w drugim półroczu.

Do jednych z ważniejszych działań z pewnością można zaliczyć prace nad cykliczną, XIII już, konferencją „Automatyzacja bibliotek”, która odbędzie się w grudniu.

Zapraszamy do lektury

**Aldona Zawałkiewicz, Anna Grzecznowska,
Małgorzata Dargiel-Kowalska**

Spis treści

I. SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI STOWARZYSZENIA BIBLIOTEKARZY POLSKICH W 2020 R.	3
II. PLAN PRACY ZG SBP NA 2021 R.	35
III. POSIEDZENIA ORGANÓW WYKONAWCZYCH SBP	47
IV. SZKOLENIA, WEBINARIA	69
V. KONKURSY I NAGRODY SBP	78
VI. DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA	83
VII. GRANTY I DOFINANSOWANIA ZADAŃ	84
VIII. INNE	90
IX. Z ŻAŁOBNEJ KARTY	93

BIULETYN INFORMACYJNY Zarządu Głównego SBP dostępny jest w wersji elektronicznej na Ogólnopolskim Portalu Bibliotekarskim pod adresem: http://www.sbp.pl/sbp/zarząd_główny/biuletyn_zg_sbp

Dostępne są tam również numery archiwalne.

I. SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI STOWARZYSZENIA BIBLIOTEKARZY POLSKICH W 2020 R.

■ Wstęp

Pandemia wywołana rozprzestrzenieniem się w Polsce i na całym świecie wirusa COVID-19 oraz wprowadzone w związku z tym restrykcje odbiły się w sposób zasadniczy na działalności SBP. Spowodowały, że plan pracy na rok 2020 okazał się w dużej części niewykonalny i uległ weryfikacji. Zamknięcie okresowe wielu instytucji, w tym bibliotek, wprowadzone ograniczenia w kontaktach bezpośrednich zmusiły wszystkie struktury Stowarzyszenia do odwołania planowanych stacjonarnie konferencji, w tym Forum Młodych Bibliotekarzy, seminariów, spotkań integracyjnych, szkoleń stacjonarnych itp. Nie odbyły się posiedzenia stacjonarne rad programowych, kolegiów redakcyjnych.

Wprowadzone obostrzenia (zamknięcie bibliotek i księgarni stacjonarnych) oraz zakazy organizacji imprez (odwołanie targów książki) wpłynęły na zmniejszenie produkcji wydawniczej, a w konsekwencji na znaczny spadek dochodów ze sprzedaży wydawnictw SBP.

Od początku pandemii podjęto działania mające na celu skierowanie aktywności bibliotekarzy i czytelników do przestrzeni wirtualnej. Przewodnicząca SBP, Joanna Pasztaleniec-Jarzyńska w dn. 18 marca 2020 r. zwróciła się z apelem do bibliotekarzy, ze wszystkich rodzajów bibliotek, o utrzymanie kontaktu z czytelnikami poprzez podejmowanie działań realizowanych zdalnie, z zachowaniem bezpieczeństwa epidemicznego. Zachęciła do aktywności w mediach społecznościowych oraz do samokształcenia i doskonalenia zawodowego. Zapowiedziała, że SBP będzie inspirowało i wspierało bibliotekarzy w realizacji nowych wyzwań oraz upowszechniało informacje o najciekawszych wydarzeniach zrealizowanych online. W tym celu uruchomiono ogólnopolską akcję #NieZostawiamCzytelnika, opracowano ofertę szkoleń online dla bibliotekarzy, z których część była bezpłat-

na, zorganizowano kilkanaście webinarium przygotowujących bibliotekarzy do prowadzenia atrakcyjnych zajęć z czytelnikami w przestrzeni wirtualnej.

■ 1. Działalność Zarządu Głównego SBP

1.1. Informacje organizacyjne

W 2020 r. Zarząd Główny Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich realizował zadania wynikające z celów strategicznych Stowarzyszenia określonych w:

- *Strategii Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich na lata 2010-2021,*
- *Programie działania SBP na lata 2017-2021,* przyjętym przez Krajowy Zjazd Delegatów SBP w dniu 21 października 2017 r.,
- *Wniosekach Krajowego Zjazdu Delegatów SBP,* uchwalonych w dn. 21 października 2017 r.,
- *Planie pracy ZG SBP na rok 2020.*

Ze względu na pandemię działalność Zarządu Głównego oraz jego komisji i sekcji odbywała się w większości zdalnie, przy wykorzystaniu zakupionego dostępu do platformy ClickMeeting.

Posiedzenia Prezydium i Zarządu Głównego SBP, Głównej Komisji Rewizyjnej, Rady Programowej Wydawnictwa Naukowego i Edukacyjnego

Zgodnie z przyjętym planem stacjonarnie odbyły się jedynie posiedzenia: Prezydium ZG SBP w dniu 6 lutego oraz tzw. „grupy warszawskiej Prezydium” w dniu 3 marca 2020 r. Planowane na 3 kwietnia i 4 czerwca posiedzenia Prezydium i Zarządu Głównego SBP odwołano z uwagi na lockdown; uzgadnianie stanowisk i zatwierdzanie dokumentów odbywało się korespondencyjnie. Kolejne spotkania Prezydium i Zarządu Głównego w dniu 29 września, Zarządu Głównego z przedstawicielami okręgów w dniu 23 października, Prezydium Zarządu Głównego w dniu 11 grudnia oraz Zarządu Głównego w dniu 15 grudnia przeprowadzono online.

W okresie sprawozdawczym Zarząd Główny SBP podjął 12 uchwał w sprawach:

- zatwierdzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego za 2019 r. (Uchwała nr 1 z dnia 31 sierpnia),
- zasad podejmowania uchwał oraz ustalania opinii i stanowisk drogą korespondencyjną (Uchwała nr 2 z dnia 30 czerwca),
- zwołania Krajowego Zjazdu Delegatów Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich w 2021 r. (Uchwała nr 3 z dnia 30 czerwca),

- zasad wyboru delegatów na Krajowy Zjazd Delegatów Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich w 2021 r. (Uchwała nr 4 z dnia 30 czerwca),
- przyjęcia harmonogramu przygotowań do Krajowego Zjazdu Delegatów w 2021 r. (Uchwała nr 5 z dnia 30 czerwca),
- powołania Komitetu Programowo-Organizacyjnego Krajowego Zjazdu Delegatów Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich w 2021 r. (Uchwała nr 6 z dnia 30 czerwca),
- powołania Komisji do spraw Statutu Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich (Uchwała nr 7 z dnia 30 czerwca),
- powołania Komisji ds. Strategii i programu działania SBP na kadencję 2021-2025 (Uchwała nr 8 z dnia 30 czerwca),
- powołania Komisji do spraw wniosków i postulatów członków SBP (Uchwała nr 9 z dnia 30 czerwca),
- powołania Sekcji Bibliotek Muzeów, Galerii i Instytucji Kultury działającej przy Zarządzie Głównym Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich (Uchwała nr 10 z dnia 15 grudnia),
- przeznaczenia odpisów 1% za 2019 rok (Uchwała nr 11 z dnia 15 grudnia),
- wprowadzenia zmian w harmonogramie przygotowań do Krajowego Zjazdu Delegatów w 2021 r. przyjętego Uchwałą nr 5/2020 Zarządu Głównego Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich z dnia 30 czerwca 2020 r. (Uchwała nr 12 z dnia 15 grudnia 2021 r.).

Prace Głównej Komisji Rewizyjnej SBP, organu kontrolnego Stowarzyszenia, odbywały się wyłącznie drogą korespondencyjną. Po analizie otrzymanych dokumentów (Bilans 2019, Plan pracy ZG SBP na 2019 r., Sprawozdania z działalności SBP w 2019 r.) oraz uzyskanych wyjaśnień od dyrektor Anny Grzecznowskiej, Główna Komisja Rewizyjna nie zgłosiła uwag do działań SBP i pracy Biura. Wyrażono uznanie za kontynuację polityki oszczędnościowej i uzyskanie dodatniego wyniku finansowego na koniec 2019 r. oraz działania podjęte w I okresie pandemii.

W celu oceny działalności wydawniczej w 2020 r. członkom Rady Programowej Wydawnictwa Naukowego i Edukacyjnego SBP przekazano dokumenty opracowane przez dyrektor wydawnictwa, Martę Lach (zob. Działalność wydawnicza SBP).

Z dniem 30 września 2020 r. zakończyła pracę w Biurze ZG SBP dyrektor Anna Grzecznowska, która tę funkcję sprawowała od 2007 r. Z tej okazji przewodnicząca SBP, na posiedzeniu Zarządu Głównego w dn. 29 września, podziękowała Pani dyrektor za wieloletnią współpracę i poinformowała o złożeniu do Ministra Kultury Dziedzictwa Narodowego i Sportu wniosku o przyznanie A. Grzecznowskiej nagrody okolicznościowej.

Nowym dyrektorem Biura została od 1 października 2020 r. Pani Aldona Zawałkiewicz, bibliotekoznawca, specjalista z zakresu technologii informacyjnych,

trener szkoleń online dla bibliotekarzy oraz kursów e-learningowych, ekspert Zespołu ds. badania efektywności bibliotek; w projekcie AFB zajmująca się m.in. badaniami satysfakcji użytkowników.

Działania podjęte ze względu na pandemię

Przewodnicząca SBP, Joanna Pasztaleniec-Jarzyńska wystosowała apel do posłów w sprawie tarczy antykryzysowej. Zwróciła uwagę na zagrożenia w czasie pandemii dla organizacji pozarządowych, które oprócz aktywności wolontariackiej, prowadzą działalność wymagającą zatrudnienia etatowego personelu i zapewnienia ciągłości realizowanych zadań. W efekcie starań Zarządu Głównego, w ramach tarczy antykryzysowej SBP otrzymało wsparcie z Wojewódzkiego Urzędu Pracy na dofinansowanie 50% wynagrodzeń pracowników Biura za okres 3 miesięcy oraz umorzenie 50% składek ZUS za ten sam okres. Ponadto zwrócono się o obniżenie/zawieszenie opłat czynszowych za lokal przy ul. Konopczyńskiego. W rezultacie czynsz za marzec i kwiecień 2020 r. został obniżony o 47%, a za maj o 69%. Wystosowano również prośbę do dyrekcji Biblioteki Narodowej o obniżenie opłat za wynajem pomieszczeń, w efekcie uzyskano 50% zniżkę za maj i czerwiec 2020 r.

Zarząd Główny monitorował sytuację bibliotek w czasie pandemii, śledził zalecenia dotyczące ich pracy (wytyczne rządu, MKiDN, BN) i przekazywał je w formie komunikatów na portalu SBP.

Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich uruchomiło akcję #NieZostawiamCzytelnika mającą na celu promowanie w Internecie i mediach społecznościowych bezpiecznego dostępu do wydarzeń kulturalnych. Do współpracy zaproszono pisarzy, blogerów i specjalistów zdalnego nauczania. W ten sposób zachęcano bibliotekarzy do inicjowania i prowadzenia własnych działań. Wskazywano, jak skutecznie kontaktować się w pandemii z różnymi grupami czytelników, jak zorganizować dla nich online spotkania autorskie, edukacyjne i inne. Stopniowo do akcji włączały się biblioteki z całego kraju. Akcja prowadzona była przez wiele miesięcy i dokumentowana na portalu www.sbp.pl, na Facebooku, na łamach „Bibliotekarza” oraz „Poradnika Bibliotekarza”. Artykuł o działaniach prowadzonych przez SBP w I okresie pandemii ukazał się w angielskiej wersji numeru specjalnego „Przeglądu Bibliotecznego”.

Akcja #NieZostawiamCzytelnika cieszyła się ogromnym zainteresowaniem i poparciem internautów. W okresie lockdownu liczba unikalnych użytkowników portalu sbp.pl wzrosła ponad dwukrotnie i przekroczyła 40 tysięcy. Zasięg wszystkich postów na Facebooku SBP sięgał 800 tysięcy odbiorców miesięcznie, a posty z akcją docierały jednorazowo nawet do 200 tysięcy odbiorców. O akcji informowały media ogólnopolskie, m.in. TVN, Polskie Radio, Radio Plus, Gazeta Wyborcza.

W promocji aktywnie uczestniczyły struktury terenowe Stowarzyszenia poprzez media społecznościowe i strony www bibliotek w całym kraju. Akcja przyniosła też duży sukces w postaci uzyskania przez SBP nominacji w plebiscycie Książka Roku 2020 lubimyczytać, w kategorii Fundacja/Stowarzyszenie Roku, za wspieranie środowiska literackiego oraz branży książki w czasie pandemii COVID-19.

Organizacja webinarów i spotkań online

Dużym powodzeniem cieszyły się webinaria i inne darmowe spotkania w sieci; wzięło w nich udział 920 osób. Odbyły się m.in. webinaria dotyczące: projektu AFB (20 kwietnia), wykorzystania social mediów w bibliotekach (20 marca, 23 października), obsługi bibliotecznej osób z autyzmem (2 kwietnia) i TIK-owych inspiracji w promowaniu działań biblioteki (6 listopada, 11 grudnia).

Zorganizowano cykl spotkań autorskich zatytułowany „Autor wieczorową porą” (24 kwietnia, 27 kwietnia, 30 kwietnia, 11 maja, 19 maja).

Wdrożenie przepisów RODO

Biuro ZG SBP aktualizowało dokumentację związaną z przestrzeganiem zasad *Polityki bezpieczeństwa w zakresie ochrony danych osobowych w Stowarzyszeniu Bibliotekarzy Polskich* (przyjętych Uchwałą nr 5/2018); obejmowała ona m.in. oświadczenia członków upoważnionych do dostępu do danych osobowych związanych z działalnością struktur SBP.

Granty i dotacje

Istotnym elementem działań organizacyjnych były obsługa zadań realizowanych w ramach grantów oraz ze środków pozagrantowych, a także przygotowanie nowych wniosków.

W okresie sprawozdawczym rozliczono zadania objęte dofinansowaniem w 2019 r., prowadzono obsługę merytoryczną i finansową grantów przyznanych w 2020 r., przygotowano także aplikacje do programów MKiDN 2021.

Ogółem w 2020 r. z programów MKiDN realizowanych było 6 zadań:

- program Literatura: Józef Grycz (1890-1954) – organizator polskiego bibliotekarstwa,
- program Promocja Czytelnictwa: Realizacja XVII edycji programu Tydzień Bibliotek,
- program Czasopisma: Wydawanie miesięcznika „Poradnik Bibliotekarza” w latach 2019-2020 r. oraz Wydawanie czasopisma naukowego „Przegląd Biblioteczny” w latach 2020-2022 i zwiększenie zasięgu jego odbioru,

- program Partnerstwo dla książki: Rzecznicy dostępności w bibliotece (cykl szkoleń dla bibliotekarzy nt. obsługi osób z niepełnosprawnościami) oraz Pasja czytania (cykl szkoleń e-learningowych).

Z MKiDN uzyskano także dofinansowanie na 2 zadania, realizowane w systemie pozagrantowym:

- Kontynuacja projektu Analiza Funkcjonowania Bibliotek,
- Konkurs „Bibliotekarz Roku 2019”.

Uzyskano także środki na 4 zadania z programów resortu nauki i szkolnictwa wyższego:

- program Wsparcie dla czasopism naukowych: „Zagadnienia Informacji Naukowej”, „Przegląd Biblioteczny”,
- program Działalność Upowszechniająca Naukę: Źródła do badań fonografii polskiej od 1878 roku do czasów współczesnych: kontynuacja projektu i zwiększenie zasięgu upowszechniania informacji o polskiej fonografii; Wydawanie czasopisma „Zagadnienia Informacji Naukowej” (zwiększenie zasięgu czasopisma w obiegu krajowym i międzynarodowym).

Opracowano i złożono ponadto 10 wniosków do programów MKiDN 2021 o dofinansowanie: wydawania „Poradnika Bibliotekarza”, organizacji XIII edycji Tygodnia Bibliotek, kontynuacji akcji #NieZostawiamCzytelnika, opublikowania książek *Bibliotekarze i pracownicy książki województwa śląskiego*, a także *Dyskopedia poloników do roku 1919. Suplement*, realizacji projektu z zakresu edukacji kulturalnej „Otwórz książkę – zrób teatr!”, organizacji kilku cykli szkoleniowych z zakresu biblioterapii, narzędzi informacyjno-komunikacyjnych.

Z żałobnej karty

W 2020 r. zmarł Witold Przybyszewski, który od 2013 r. wchodził w skład Zarządu Okręgu Mazowieckiego oraz był członkiem Głównej Komisji Rewizyjnej SBP.

1.2. Działalność statutowa

W 2020 r. Zarząd Główny SBP, prowadząc działalność możliwą do realizacji w czasie pandemii i zaostrzonych rygorów epidemiologicznych, położył szczególny nacisk na:

- utrzymanie kontaktów bibliotekarzy z czytelnikami w sytuacjach kryzysowych,
- podniesienie kompetencji bibliotekarzy w zakresie zdalnej obsługi czytelników, organizacji online wydarzeń kulturalnych,
- promocję czytelnictwa w przestrzeni wirtualnej,
- kontynuację prac w zakresie badania efektywności bibliotek (projekt AFB).

Cel strategiczny I: Zwiększenie wpływu na kształtowanie polityki i praktyki bibliotecznej w Polsce

Badanie efektywności bibliotek publicznych, pedagogicznych (projekt AFB)

- Wskutek sytuacji epidemicznej kraju, okresowego zamykania bibliotek, wprowadzono zmiany w harmonogramie projektu, sposobach komunikacji uczestników oraz formach planowanych szkoleń. Realizacja projektu przebiegała w trzech etapach:
- *Gromadzenie danych statystycznych z bibliotek (dane za 2019 r.) i ich weryfikacja*; w badaniach efektywności uczestniczyło 2512 bibliotek publicznych spośród 2541 funkcjonujących w danym roku, tj. 98,9% bibliotek. Badaniami objęto także 35 bibliotek pedagogicznych (w tym 134 filie) oraz 71 bibliotek akademickich.
- *Analiza danych, publikacja wyników badań, inne prace wdrożeniowe*; wyniki badań za rok 2019 uzupełniono badaniem zmian zachodzących w bibliotekach publicznych w obszarze usług sieciowych i/lub interaktywnych bibliotek publicznych w latach 2015-2019, przeprowadzonym na podstawie analizy uwzględnionych w AFBP 12 usług sieciowych i/lub interaktywnych bibliotek. Dane zebrane w opracowaniu pozwalają, m.in. ocenić możliwości bibliotek oferowania usług online i pracy zdalnej w czasie epidemii. Wyniki zostały opublikowane na stronie projektu AFB. Nagrano i udostępniono ponadto 3 filmy instruktażowe omawiające prace towarzyszące badaniom satysfakcji; opracowano arkusz kalkulacyjny *Analiza dynamiki* do monitorowania zmian zachodzących w wielkościach badanych zjawisk na przestrzeni czasu; zaktualizowano arkusz kalkulacyjny do wyznaczenia wielkości próby badawczej i analizy kwotowej. Opracowano i opublikowano na stronie projektu *Przegląd projektów i praktyk dotyczących badań satysfakcji użytkowników bibliotek na świecie w latach 2015-2020*.
- *Organizacja szkoleń oraz prace przygotowawcze do zbierania danych statystycznych za rok 2020, promocja projektu AFB*; przeprowadzono szkolenia online dla członków Zespołu ds. badania efektywności bibliotek, na temat metodologii prowadzenia webinarów i szkoleń online. Zrealizowano cykl 3 szkoleń online dla wojewódzkich administratorów, poświęcony promocji projektu AFB oraz badań satysfakcji użytkowników. Zorganizowano spotkanie online Zespołu ds. badania efektywności, na którym omówiono założenia gromadzenia danych z bibliotek za rok 2020.

Kodeks postępowania wspierający biblioteki w stosowaniu RODO

Z inicjatywy specjalistów w zakresie ochrony danych osobowych w bibliotekach, Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich przygotowało i udostępniło na portalu publikację *RODO dla bibliotek. Kodeks postępowania wspierający we właściwym stosowaniu RODO*. Kodeks, będący merytorycznym wsparciem bibliotek, szczególnie publicznych, jako administratorów danych osobowych, zawiera szereg praktycznych wskazówek, wytycznych, jak prawidłowo i skutecznie stosować przepisy RODO. Zawartość Kodeksu była tworzona i konsultowana ze wsparciem środowiska bibliotekarzy. W 2020 r. wystąpiono o jego zatwierdzenie do Urzędu Ochrony Danych Osobowych.

Opiniowanie spraw związanych z działalnością bibliotek

SBP przygotowało dla Ministerstwa Rozwoju opinię w sprawie *Wytycznych dla funkcjonowania bibliotek w trakcie epidemii COVID-19 w Polsce*. Z kolei dla Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego opracowano opinię projektu *Rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie ministra nauki i szkolnictwa wyższego w sprawie ewaluacji jakości działalności naukowej*, a dla Ministerstwa Cyfryzacji opinię do projektu *Ustawy o otwartych danych i ponownym wykorzystaniu informacji sektora publicznego*.

Udział w Krajowej Radzie Bibliotecznej

Przewodnicząca SBP, Joanna Pasztaleniec-Jarzyńska oraz przewodnicząca Sekcji Bibliotek Szkolnych i Pedagogicznych – dr Agata Arkabus uczestniczyły w posiedzeniach Krajowej Rady Bibliotecznej.

Cel strategiczny II: Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich partnerem instytucji państwowych i samorządowych oraz organizacji pozarządowych w tworzeniu społeczeństwa wiedzy

Partnerstwo

W 2020 r. Zarząd Główny SBP współpracował z wieloma instytucjami. Poza wymienionymi wcześniej resortami kultury, nauki, edukacji, rozwoju, cyfryzacji, dla których opracowywano różnego rodzaju opinie, szczególnie istotna była współpraca z organizacjami działającymi w sektorze książki i bibliotek: Konferencją Dyrektorów Wojewódzkich Bibliotek Publicznych, Konferencją Dyrektorów Bibliotek Akademickich Szkół Polskich, Konferencją Dyrektorów Bibliotek Pedagogicznych, Polską Izbą Książki, Fundacją Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego. Dotyczyła

ona określania warunków pracy bibliotek w czasie pandemii, możliwości przygotowywania oferty w ograniczonych warunkach działania, popularyzacji wyników projektu AFB.

Patronaty

Jedną z najczęściej stosowanych form współpracy dotyczyła upowszechniania informacji o wydarzeniach edukacyjno-kulturalnych. SBP objęło patronatem kilkanaście konferencji i spotkań online, konkursów, w tym: XI ogólnopolski Kongres Bibliotek FRIS pod hasłem „Dzieje się!”, II Ogólnopolską Konferencję Naukową WIAD20 „Architektura Informacji Istotą projektu”; XVI Forum Bibliotekarzy Województwa Śląskiego; II Festiwal Książki Naukowej w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej (Racibórz); I Międzynarodową edycję V Ogólnopolskiej akcji „Przerwa na czytanie – bicie rekordu w czytaniu na przerwie” (Gorzów Wlkp); IX Ogólnopolską Konferencję Naukową „Ekologia informacji a (cyber)rzeczywistość” (Słupsk); XVIII Ogólnopolski Konkurs Poetycki im. Gustawa Zielińskiego (Skępe).

Zarząd Główny wspierał także wiele inicjatyw lokalnych w zakresie upowszechniania czytelnictwa, m.in. „Kwietniowi Antypiraci” – akcję Kujawsko-Pomorskiego Centrum Edukacji Nauczycieli we Włocławku; wydanie publikacji *Student zawsze obecny* przez Koło Naukowe Bibliotekoznawców przy Instytucie Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa Uniwersytetu Wrocławskiego; „Czytelnistrz” – konkurs MGBP Wieruszów; „Zmory spod szkolnej ławy. Zdrowie psychiczne i emocjonalne uczniów” – sesję metodyczną Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Gdańsku; „Bibliotekarz inny niż myślisz” – konkurs fotograficzny organizowany przez Bibliotekę Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu; „Performatywna książka. Performatywna Biblioteka. Edycja 2” – wystawę w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Jaworznie; „Wiersze w mieście” – akcję EUNIC Warszawa i Miasta Stołecznego Warszawa.

Ogólnopolskie akcje wspierania czytelnictwa i bibliotek

W dniach 8-15 maja Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich realizowało obchody Tygodnia Bibliotek 2020. Była to już XVII edycja ogólnopolskiego programu promocji czytelnictwa, bibliotek, zawodu bibliotekarza, ale po raz pierwszy organizowana wyłącznie w przestrzeni wirtualnej. Główną inspiracją dla bibliotekarzy w tych wyjątkowych dniach stało się hasło Tygodnia Bibliotek – „Zasmakuj w bibliotece”. W konkursie na plakat promujący wydarzenie zwyciężyła praca Jolanty Różyckiej z Wrocławia, zaś w konkursie na najciekawsze wydarzenie dla młodych czytelników organizowane online – Książnica Płocka im. Władysława Broniewskiego za akcję „Stodko-gorzkie historie”. Przebieg Tygodnia Bibliotek, w tym relacje z imprez zamieszczano systematycznie w serwisie internetowym wydarzenia www.tydzienbibliotek.sbp.pl

Zorganizowano także XII edycję konkursu Mistrz Promocji Czytelnictwa; laureatem I nagrody została Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy Barcin.

Współpraca z partnerami wspierającymi SBP

Zawarto roczne umowy na realizację usług reklamowych z: Instytutem Książki (Zespół MAK+), MPLC, PWN Warszawa (IBUK Libra). Kontynuowano współpracę z Biblioteką Publiczną m.st. Warszawy – Biblioteką Główną Województwa Mazowieckiego w zakresie wydawania miesięcznika „Bibliotekarz”.

Opiniowanie kandydatów na stanowiska dyrektorów bibliotek

Przedstawiciele SBP opiniowali kandydatów oraz brali udział w komisjach konkursowych na stanowisko dyrektora: Książnicy Kopernikańskiej w Toruniu, WiMBP w Bydgoszczy, MBP w Mińsku Mazowieckim, MBP w Olsztynie, MBP w Tomaszowie Mazowieckim, MBP w Radomiu, Centrum Kultury, Sztuki i Turystyki w Debrznie, Państwowego Instytutu Wydawniczego.

Współpraca zagraniczna

Przewodnicząca SBP zgłosiła zamiar powołania Komisji ds. współpracy międzynarodowej, która skupiałaby się m.in. na rozszerzeniu działalności SBP w IFLA i EBLIDA. Na portalu SBP prowadzona była strona poświęcona popularyzacji działań bibliotek na rzecz zrównoważonego rozwoju <http://www.agenda2030.sbp.pl>, na której upowszechniano założenia programu ONZ Agenda 2030, inicjatywy IFLA oraz działania polskich bibliotek w tym zakresie.

Cel strategiczny III. Integracja środowiska i zwiększenie prestiżu zawodu bibliotekarza

Doskonalenie form komunikacji SBP ze środowiskiem z wykorzystaniem nowych technologii

Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich prowadzi ogólnopolski portal bibliotekarski sbp.pl, który jest podstawowym kanałem informacji i komunikacji ze środowiskiem bibliotekarskim. W 2020 r. główne prace redakcji portalu obejmowały, oprócz zamieszczania aktualnych informacji o wydarzeniach związanych z książką i bibliotekami:

- prowadzenie profilu na Facebooku, Instagramie i Twitterze,
- wydawanie newslettera portalu w nowej wersji, opracowanie i dystrybucja nowego newslettera poświęconego szkoleniom,
- promocję warsztatów organizowanych przez SBP oraz wydawnictw Stowarzyszenia,

- prowadzenie serwisów informacyjnych projektów: Tydzień Bibliotek; Analiza Funkcjonowania Bibliotek; Rzecznicy dostępności w bibliotece; Pasja czytania – cykl szkoleń e-learningowych; podstrony www.czasopisma.sbp.pl,
- obsługę e-sklepu.

W roku 2020 wzrosła liczba użytkowników portalu – było ich 213 337, podczas gdy w 2019 r. 132 756.

Kontynuowano prace nad koncepcją przebudowy portalu, uproszczeniem jego struktury, poprawą funkcjonalności, dostosowaniem do nowych wymagań, m.in. pod kątem dostępności dla osób niepełnosprawnych. Podjęto działania związane z przygotowaniem nowej strony e-sklepu i wydawnictwa. W marcu 2020 r. została uruchomiona nowa strona Archiwum Cyfrowego SBP <https://ac.sbp.pl/>, gdzie udostępniono 277 książek wydanych przez Wydawnictwo SBP do roku 2015 oraz 1717 numerów czasopism SBP. Wszystkie pozycje zaprezentowano w formie PDF, a dodatkowo dla roczników ZIN z lat 2013-2019 dodane zostały ebooki w formatach EPUB i MOBI, umożliwiającym przegląd zawartości publikacji na tabletach, smartfonach, iphonach, e-czytnikach, np. Kindlach.

Kreowanie pozytywnego wizerunku SBP

Jednym z ważniejszych zadań SBP jest upowszechnianie informacji o działalności Stowarzyszenia wśród jego członków, innych pracowników bibliotek, osób związanych zawodowo z bibliotekarstwem i informacją naukową. Wobec zmieniających się funkcji bibliotek, nowych wyzwań zawodu bibliotekarza postanowiono zbadać postrzeganie SBP wśród jego członków, zidentyfikować oczekiwania środowiska. W tym celu opracowano projekt ankiety skierowanej do członków SBP na temat ich oczekiwań wobec Stowarzyszenia (badania zaplanowano na rok 2021).

W 2020 r. utrzymano ulgi i rabaty przy zapisach na szkolenia oraz na zakup publikacji SBP. Zniżkami na zakup publikacji SBP objęto także studentów kierunków bibliotekoznawczych i pokrewnych. Dla członków Stowarzyszenia zarezerwowano pulę miejsc na bezpłatnych szkoleniach e-learningowych oraz pierwszeństwo rejestracji na bezpłatne webinary.

Przeprowadzono kampanię 1% na rzecz SBP (akcje mailingowe, banner na portalu, anonsy w czasopismach). Zebraną kwotę 3007,60 zł przeznaczono na dofinansowanie udziału członków Stowarzyszenia w szkoleniach.

Umocnieniu wizerunku Stowarzyszenia w środowisku naukowym służą od lat nagrody przyznawane w konkursach. Na wniosek Komisji Nagrody Naukowej SBP im. Adama Łysakowskiego Zarząd Główny SBP przyznał nagrody za rok 2019, które uzyskali:

- w kategorii „Prace o charakterze teoretycznym, metodologicznym, źródłowym”: Maja Wojciechowska. *Kształtowanie kapitału społecznego: ujęcie z perspektywy bibliotekoznawczej*;
- w kategorii „Prace o charakterze dokumentacyjno-informacyjnym”: Artur Jazdon. *Biblioteka Uniwersytecka w Poznaniu 1919-2018: zasoby, działania, ludzie*;
- w kategorii „Podręczniki akademickie”: *Zarządzanie biblioteką* / Pod red. Mai Wojciechowskiej; *Zarządzanie informacją* / Pod red. Wiesława Babika;
- w kategorii „Prace o charakterze praktyczno-wdrożeniowym”: *Uniwersalna Klasyfikacja Dziesiąta: wydanie skrócone dla bieżącej bibliografii narodowej i bibliotek publicznych: publikacja Konsorcjum UKD nr 102 autoryzowana przez Konsorcjum UKD na Podstawie licencji PL2019/01*; Leszek Szafranski. *Zarządzanie zasobami dokumentów elektronicznych w instytucjonalnych repozytoriach akademickich*.

Działania na rzecz zwiększenia społecznego prestiżu zawodu bibliotekarza oraz integracji środowiskowej

Zwiększeniu prestiżu zawodu bibliotekarza służył przede wszystkim konkurs „Bibliotekarz Roku 2019”. W konkursie wzięły udział wszystkie okręgi. Tytuł Bibliotekarza Roku 2019 zdobył Karol Baranowski reprezentujący dwie krakowskie biblioteki wojewódzkie: Pedagogiczną i Publiczną; II miejsce zajęła Ewa Kmiecik-Woronowicz, dyrektor Miejskiej Biblioteki Publicznej w Czechowicach-Dziedzicach, III miejsce – Katarzyna Żák-Caplot, kierownik Biblioteki Muzeum Warszawy.

Epidemia wirusa SARS-CoV-2 ograniczyła lub utrudniła aktywność bibliotek prawie we wszystkich obszarach ich statutowej działalności. Większość konferencji, spotkań, szkoleń, aktywności na rzecz dzieci, seniorów, specjalnych grup użytkowników została odwołana lub przeniesiona do Internetu.

W końcu 2020 r. Zarząd Główny powołał nową sekcję – Sekcję Bibliotek Muzeów, Galerii i Instytucji Kultury. Jej główne cele określono następująco:

- reprezentowanie i obrona interesów zawodowych bibliotekarzy muzeów, galerii i instytucji kultury, a także pracowników odpowiedzialnych za zbiory biblioteczne w ww. jednostkach macierzystych,
- dążenie do włączenia zainteresowanych bibliotek do krajowej sieci bibliotecznej,
- wsparcie w dążeniu do uzyskania statusu biblioteki naukowej przez zainteresowane biblioteki,
- dążenie do uznania w muzeach wykształcenia bibliotekarskiego, jako kierunku i umożliwiającego awans zawodowy,

- wzmocnianie kompetencji i rozwoju zawodowego pracowników bibliotek, muzeów i instytucji kultury poprzez konferencje, szkolenia, warsztaty, wymiana doświadczeń między nimi,
- współpraca z organizacjami i instytucjami aktywnymi w dziedzinie kształtowania standardów pracy w bibliotekach.

W 2020 r. kontynuowano, rozpoczęte rok wcześniej, systematyczne umieszczanie na portalu SBP biogramów zmarłych wybitnych postaci polskiego bibliotekarstwa, w rocznice ich śmierci (co najmniej 10 lat).

Zarząd Główny, na wniosek Komisji Odznaczeń i Wyróżnień, przyznał zasłużonym bibliotekarzom medale i odznaki SBP (łącznie 35 odznaczeń i medali oraz 17 listów gratulacyjnych), które były wręczane podczas ważnych uroczystości organizowanych przez struktury SBP i biblioteki w całym kraju.

Cel strategiczny IV: Zwiększenie dostępu bibliotekarzy do różnych form kształcenia i doskonalenia zawodowego

Działalność wydawnicza – Czasopisma

W 2020 r. regularnie ukazywały się miesięczniki „Bibliotekarz” i „Poradnik Bibliotekarza” oraz czasopisma naukowe: kwartalnik „Przegląd Biblioteczny” i półrocznik „Zagadnienia Informacji Naukowej. Studia Informacyjne” (ZIN). Dodatkowo ukazały się, w wersji elektronicznej, w języku angielskim: numer specjalny „Przeglądu Bibliotecznego” poświęcony funkcjonowaniu bibliotek, bibliotekarzy i rynku książki w sytuacjach kryzysowych, <http://ojs.sbp.pl/index.php/pb> oraz dwa dodatkowe zeszyty ZIN. Zeszyt 1a dotyczył interdyscyplinarności badań nauki o informacji, natomiast zeszyt 2a – roli nauki o informacji w kontrolowaniu sytuacji kryzysowych oraz w efektywnym zarządzaniu nimi. Oba zeszyty udostępniono w formatach PDF, EPUB, MOBI pod adresem <http://ojs.sbp.pl/index.php/zin>

Warto podkreślić, że zakończone w 2020 r. dwuletnie granty, dofinansowane z MNiSW, umożliwiły zwiększenie widoczności obu czasopism naukowych w międzynarodowym obiegu i dostosowanie do światowych standardów wydawniczych, głównie poprzez otwarty dostęp do bieżących i archiwalnych numerów, podniesienie jakości zarządzania procedurami wydawniczymi, w oparciu o nowoczesne technologie i formy komunikacji. Rezultaty te uzyskano dzięki:

- zwiększeniu udziału artykułów opublikowanych w języku angielskim (w przypadku ZIN z 24% do 50%), w tym artykułów, których autorami są osoby z ośrodków zagranicznych,
- wzrostowi (w przypadku ZIN z 8% do ok. 25%) udziału recenzentów z zagranicy, m.in. z: Holandii, Litwy, Danii, Kanady, Węgier, Czech, Francji, Wielkiej Brytanii, Niemiec, Słowacji,

- zakupom cyfrowych identyfikatorów dokumentów elektronicznych (DOI) dla artykułów w bieżących i archiwalnych numerach czasopism,
- wdrożeniu Open Journal System i wprowadzeniu do niego bieżących numerów czasopism (które udostępniano w okresie do pół roku po ukazaniu się wersji papierowej) oraz zasobu archiwalnego,
- zakupieniu oprogramowania do zarządzania pracami edytorskimi i wydawniczymi,
- opracowaniu i aktualizacji stron WWW obu czasopism (w językach polskim i angielskim) <http://ojs.sbp.pl/index.php/zin> oraz <http://ojs.sbp.pl/index.php/pb>. W ramach promocji na portalu sbp.pl zbudowano ponadto nowe podstrony umożliwiające lepszą prezentację czasopism na urządzeniach mobilnych: <http://czasopisma.sbp.pl/zin> <http://czasopisma.sbp.pl/przegląd-biblioteczny>. Na koniec 2020 r. statystyka odwiedzin tych stron była następująca: w przypadku „Przeglądu Bibliotecznego” – 1970 odsłon, 855 unikalnych użytkowników, w przypadku ZIN – 1339 odsłon, 574 unikalnych użytkowników,
- zwiększeniu liczby baz danych, w których rejestrowane są czasopisma poprzez: wprowadzenie ZIN do CEOL (metadane i pełne teksty) oraz do Index Copernicus, a „Przeglądu Bibliotecznego” do Index Copernicus. Oba czasopisma uzyskały znaczny wzrost punktacji w ICV (ZIN – 82,13, „Przegląd Biblioteczny” – 79,86 w 2020 r.),
- promocji czasopism w środowisku międzynarodowym, m.in. na forum IFLA; w 2020 r. ulotkę o zawartości numeru specjalnego „Przeglądu Bibliotecznego” przesłano do członków stałych sekcji IFLA, w których działa redaktor naczelna czasopisma (Library Services to People with Special Needs, Library Services to Multicultural Populations).

Działalność wydawnicza – Książki

W 2020 r. Wydawnictwo Naukowe i Edukacyjne SBP opublikowało 20 książek, które ukazały się w wybranych seriach i poza seriami:

NAUKA – DYDAKTYKA – PRAKTYKA

- Jarosław Kończak – *Komunikacja sponsoringowa w sporcie XXI wieku*
- *Bezpieczeństwo informacyjne i medialne w czasach nadprodukcji informacji* – red. Hanna Batorowska, Paulina Motylińska
- Renata Aleksandrowicz – *Książka w życiu seniorów na początku XXI wieku*
- *Big Data w humanistyce i naukach społecznych* – red. Aneta Firlej-Buzon
- Wiesława Budrowska, Magdalena Paul, Aldona Zawalkiewicz, Marcin Żyn-da – *Z biblioteką czy bez? Badanie nieużytkowników biblioteki*

- Paulina Motylińska – *Informacja zdrowotna. Zawartość stron internetowych podmiotów leczniczych*
- Grzegorz Gmiterek – *Aplikacje mobilne w systemach informacyjnych*
- *Nauka o informacji w okresie zmian. Rewolucja cyfrowa: infrastruktura, usługi, użytkownicy* – red. Barbara Sosińska-Kalata, Marcin Roszkowski, Zuzanna Wiorogórska

PROPOZYCJE I MATERIAŁY

- *Komunikacja – Media – Kultura – w erze nowych wyzwań* – red. Jacek Puchalski
- Andrzej Buck, Monika Simonjetz, Dawid Kotlarek – *Wiedza, gust, kompetencje. Kultura literacka, teatralna, czytelnicza i cyfrowa we współczesnej bibliotece*

BIBLIOTEKI – DZIECI – MŁODZIEŻ

- Grażyna Lewandowicz-Nosal – *Ślady sacrum w literaturze dla dzieci. Studia i szkice*

LITERATURA DLA DZIECI I MŁODZIEŻY. STUDIA

- Ewelina Palian-Kobiela – *Biblioteka i ludzie. Motywy książki w wybranych przekładach powieści obcej po roku 1989*

BIBLIOTECZKA PORADNIKA BIBLIOTEKARZA

- Grażyna Lewandowicz-Nosal, Dorota Grabowska – *Wytyczne IFLA dla obsługujących dzieci w wieku 0-18 lat*
- Marcin Blicharski – *Seniorzy w bibliotece i ich pierwsze kroki w cyfrowy świat*

SERIA HISTORYCZNA

- *Dziedzictwo narodowe poza granicami Polski. Francja* – red. Dariusz Kuźmina
- Andrzej Mężynski – *Józef Grycz (1890-1954). Organizator polskiego bibliotekarstwa*
- *Regionalizm i tożsamość kulturowa. Winiarstwo a media* – red. Andrzej Buck, Przemysław Bartkowiak
- Edward Potkowski. *Opuscula inedita. Prace niepublikowane* – red. Piotr Tafłowski

Poza seriami ukazały się:

- *RODO dla bibliotek. Kodeks postępowania wspierający we właściwym stosowaniu RODO* – red. Sylwia Czub-Kielczewska i zespół (E-book)
- *Profesor Jadwiga Kołodziejska. Badaczka i promotorka bibliotek i czytelnictwa. Księga pamiątkowa* – red. Jadwiga Sadowska

Konferencje i warsztaty

Po zawieszeniu warsztatów stacjonarnych większość zaplanowanych wcześniej szkoleń przeniesiono do sieci. Opracowano także nową ofertę szkoleniową dla bibliotekarzy, wykorzystującą platformę ClickMeeting oraz e-learningową. Złożono ponadto, ze skutkiem pozytywnym, wnioski do programu „Kultura w sieci” na szkolenia online. Łącznie w 2020 r. zorganizowano 62 szkolenia, w których wzięło udział 1140 bibliotekarzy ze wszystkich rodzajów bibliotek. Poza jednym szkoleniem stacjonarnym, które udało się zorganizować w styczniu 2020 r. (Katalogowanie z wykorzystaniem formatu MARC 21) pozostałe odbyły się w formie online i e-learningowej.

Tematyka szkoleń ujętych w grantach uzyskanych z MKiDN:

- Cykl szkoleń „Pasja czytania” (program Partnerstwo dla książki)
 - Wywiad – to proste
 - Elektroniczne publikacje
 - Strony i blogi czytelnicze
- „Rzecznicy dostępności w bibliotece” (program Partnerstwo dla książki)
 - Niepełnosprawność w pigułce
 - Pomysł na partnerstwo
 - Kreator pomysłów
- „Wirtualne szkolenia = realne kompetencje” (program Kultura w sieci)
 - Prawo autorskie
 - Zagadnienia RODO
 - Organizacja wydarzeń online
 - Multimedialne formy kontaktu z użytkownikiem.

Pozostałe szkolenia online:

- Webinarium – sposób na interakcję z czytelnikiem
- Nieszampowe metody pracy w bibliotece
- Tworzenie filmów na potrzeby internetu; YouTube, Facebook, Instagram
- Mniej znaczy więcej, czyli jak zainteresować odbiorcę w social media
- Realizacja ochrony danych osobowych zgodnie z przepisami RODO
- Przygotowanie biblioteki na kontrolę i audyt zewnętrzny
- TIK-owe inspiracje w promowaniu działań biblioteki
- Biblioteka w zmieniających się mediach społecznościowych
- Podcast – jak od zera stworzyć ciekawy podcast
- Wykorzystaj pełny potencjał Instagrama
- Przyjaciele czytania – jak pracować z tekstem
- Udane spotkanie literackie. Jak je zorganizować w Internecie i w realu? Jak je skutecznie promować? Jak ciekawie rozmawiać?

- Jak ciekawie pisać o książkach w internecie? Pomysły i sposoby na udane teksty o książkach
- Kreowanie dobrego wizerunku – kampania PR i analiza SWOT w bibliotece
- Jak uczyć cyberbezpieczeństwa – szkolenie dla bibliotekarzy – edukatorów kompetencji cyfrowych
- Zdalna promocja książek – narzędzia i pomysły.

■ 2. Działalność komisji, sekcji i zespołów ZG SBP

W 2020 r. działały następujące struktury Zarządu Głównego SBP zajmujące się szczegółowymi zagadnieniami merytorycznymi:

- Sekcja Bibliotek Naukowych (przewodnicząca: Maria Kycler)
- Sekcja Bibliotek Pedagogicznych i Szkolnych (przewodnicząca: dr Agata Arkabus)
- Sekcja Bibliotek Muzycznych (przewodnicząca: Hanna Bias)
- Sekcja Fonotek (przewodnicząca: dr Katarzyna Janczewska-Sołomko)
- Sekcja Bibliotek Publicznych (przewodniczący: Krzysztof Marcinowski)
- Komisja Zarządzania i Marketingu (przewodnicząca: dr hab. Maja Wojciechowska)
- Komisja Nowych Technologii (przewodniczący: Tomasz Sopyło)
- Komisja Odznaczeń i Wyróżnień (przewodnicząca: Ewa Stachowska-Musiał)
- Zespół ds. Bibliografii Regionalnej (przewodnicząca: Marzena Przybysz)
- Zespół ds. Archiwum Biura ZG SBP (przewodnicząca: Ewa Stachowska-Musiał).

Komisja Ochrony i Konserwacji Zbiorów, Komisja Opracowania Rzeczowego Zbiorów, Sekcja Czytelnictwa Chorych i Niepełnosprawnych nie podjęły od początku kadencji żadnej działalności. W przypadku Sekcji Bibliotek Uczelni Niepublicznych członkowie jej Zarządu postanowili jedynie nadal organizować konferencje doroczne. Planowana na 4-5 czerwca 2020 r. Jubileuszowa XX Ogólnopolska Konferencja Bibliotek Niepublicznych i Publicznych Szkół Wyższych „Tnij schematy – kreatywna biblioteka” w Wyższej Szkole Bankowej we Wrocławiu została odwołana z przyczyn epidemiologicznych.

Na posiedzeniu w grudniu 2020 r. Zarząd Główny SBP powołał Sekcję Bibliotek Muzeów, Galerii i Instytucji Kultury. Przewodniczącą Sekcji została Katarzyna Żak-Caplot z Biblioteki Muzeum Warszawy.

W 2020 r. działalność sekcji, komisji i zespołów przeniesiono na płaszczyznę wirtualną, a komunikacja wewnętrzna odbywała się zdalnie poprzez pocztę elektroniczną, skype, Facebook, platformy i komunikatory internetowe.

Sekcja Bibliotek Naukowych

Członkowie Zarządu SBN prowadzili konsultacje i opiniowali:

- projekt rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego zmieniającego rozporządzenie w sprawie ewaluacji jakości działalności naukowej (8.05.2020),
- projekt ustawy o otwartych danych i ponownym wykorzystywaniu informacji sektora publicznego (UC47) (15.09.2020),
- kandydaturę Pana dr. Karola Krajewskiego na stanowisko dyrektora Narodowego Instytutu Kultury i Dziedzictwa Wsi (15.09.2020).

Współpracowali ponadto ze Związkiem Nauczycielstwa Polskiego, działającym na Uniwersytecie Śląskim, w przygotowaniu stanowisk dot. zmian Statutu uczelni (w części odnoszącej się do zadań biblioteki), regulaminu zatrudniania i porozumienia płacowego w grupie pracowników bibliotecznych.

W dniu 12 lutego 2020 r. Sekcja zorganizowała stacjonarne warsztaty „Jak zaprojektować innowacje?” dla 40 bibliotekarzy. Wydarzenie zostało zrealizowane we współpracy z Google – Projektanci Innowacji PFR. Partnerami byli: Ośrodek „Brama Grodzka – Teatr NN”, LABIB oraz Sekcja Bibliotek Naukowych SBP Oddział Lublin. Członkowie Zarządu Sekcji wzięli też udział w XVI Forum Bibliotekarzy Województwa Śląskiego w Częstochowie, którego organizatorem była Biblioteka Główna Politechniki Częstochowskiej (działająca w strukturach SBSW), a współorganizatorem – Sekcja Bibliotekarska SBP w Częstochowie. Forum odbyło się 20 października w formie zdalnej wideokonferencji na platformie e-learningowej Politechniki.

Zakończono prace redakcyjne nad monografią *Bibliotekarze i pracownicy książki województwa śląskiego* pod redakcją Marii Kycler i Jadwigi Sadowskiej. Książka zaplanowana jako 17 tom serii „Bibliotekarze Polscy we Wspomnieniach Współczesnych” powstała przy współpracy z Zespołem Historyczno-Pamiętnikarskim Oddziału SBP w Warszawie. Z inicjatywy Sekcji Wydawnictwo Politechniki Częstochowskiej opublikowało *Dylematy czasu i przestrzeni w bibliotekach: wybrane zagadnienia: monografia*, redakcja naukowa Dagmara Bubel. Publikacja jest pokłosiem konferencji „70 lat – drukiem i bitami spisane”, zorganizowanej rok wcześniej z okazji jubileuszu 70-lecia Biblioteki Głównej Politechniki Częstochowskiej.

W 2020 r. kontynuowano prace nad kolejnymi numerami czasopisma „Bibliotheca Nostra. Śląski Kwartalnik Naukowy”. Wydano dwa zeszyty tematyczne za rok 2019:

- Nr 3 (57) 2019: *Czasopisma naukowe i fachowe z bibliologii i dziedzin pokrewnych*, red. Maria Kycler, Bogumiła Warząchowska,
- Nr 4 (58) 2019: *Recepcja tekstów kultury*, red. Hanna Langer.

W związku z wprowadzeniem nowych zasad ewaluacji czasopism naukowych, zespół redakcyjny „Bibliotheca Nostra” zdecydował o kontynuacji wydawania periodyku w formie półrocznika.

W kwietniu 2020 r. ukazał się IX tom „Przeglądu Biblioterapeutycznego” (za rok 2019).

Działalność promocyjna SBN była prowadzona na bieżąco, w ramach strony Akademickiego Koła SBP w Lublinie, na FB <https://www.facebook.com/AkademickieKoloSBPLublin/>. Informacja o zaplanowanych wydarzeniach była również kierowana na portal sbp.pl.

SBN objęła patronatem XVI Forum Bibliotekarzy Województwa Śląskiego oraz XX Ogólnopolską Konferencję Bibliotek Niepublicznych i Publicznych Szkół Wyższych „Tnij schematy – kreatywna biblioteka”.

Sekcja Bibliotek Pedagogicznych i Szkolnych

Podstawowe obszary działalności Sekcji obejmują: redakcję serwisu *Elektroniczna Biblioteka Pedagogiczna SBP*, wydawanie czasopisma elektronicznego „Biuletyn Nauczycieli Bibliotekarzy”, administrowanie projektem AFB dla bibliotek pedagogicznych, opiniowanie przepisów prawnych odnoszących się do bibliotek pedagogicznych i szkolnych.

Ważniejsze prace zrealizowane w 2020 r.:

1. Serwis *Elektroniczna Biblioteka Pedagogiczna SBP*:

- aktualizacja treści na stronie serwisu <http://e-pedagogiczna.edu.pl/index.php>, prowadzenie podstrony dla dyrektorów bibliotek pedagogicznych w porozumieniu z przewodniczącą Konferencji Dyrektorów Bibliotek Pedagogicznych, aktualizacja bazy adresowej bibliotek pedagogicznych,
- przeprowadzenie szkolenia e-learningowego z zakresu publikowania komunikatów w dziale „Aktualności” serwisu (dr Anna Marcol),
- redakcja „Biuletynu Nauczycieli Bibliotekarzy”. W 2020 r. ukazał się dziewiąty numer czasopisma zatytułowany *Biblioteka w sieci – sieć w bibliotece*. W numerze znalazły się materiały przekazane przez pracowników bibliotek pedagogicznych z: Gdańska, Katowic, Obornik, Włocławka, Wrocławia, Gdańska, Tarnowskich Gór. Numer współredagowany był przez dr Annę Marcol (redaktor naczelną „Biuletynu”) i Agatę Safian. Z uwagi na duże kłopoty kadrowe podjęto decyzję o wstrzymaniu wydawania kolejnych numerów „Biuletynu”.

- prowadzenie strony „Biuletynu Nauczycieli Bibliotekarzy”: <http://bnb.oeiizk.waw.pl/>
 - prowadzenie fanpage’a na portalu społecznościowym Facebook – Serwis Elektroniczna Biblioteka Pedagogiczna SBP: <https://www.facebook.com/ebpSBP>.
2. Prowadzenie fanpage’a na portalu społecznościowym Facebook – Sekcja Bibliotek Pedagogicznych i Szkolnych SBP: <https://www.facebook.com/Sekcja-Bibliotek-Pedagogicznych-i-Szkolnych-SBP-644368932620155/> (A. Arkabus).
 3. Opinie i działania dot. funkcjonowania bibliotek w okresie pandemii:
 - współpraca z Konferencją Dyrektorów Bibliotek Pedagogicznych w zakresie określenia funkcjonowania i organizacji bibliotek pedagogicznych w okresie trwania epidemii COVID-19 i po jej zakończeniu,
 - pismo do dyrektora Biblioteki Narodowej w sprawie przygotowania zaleceń dla nauczycieli bibliotekarzy bibliotek szkolnych dotyczących traktowania wypożyczonych egzemplarzy podręczników i innych materiałów edukacyjnych po odwołaniu stanu epidemii COVID-19 (1 kwietnia 2020 r.),
 - pismo do Pani dyrektor Aliny Sarneckiej (MEN) w sprawie przygotowania zaleceń dla nauczycieli bibliotekarzy bibliotek szkolnych dotyczących traktowania wypożyczonych egzemplarzy podręczników i innych materiałów edukacyjnych po odwołaniu stanu epidemii (5 maja 2020 r.),
 - opracowanie, z inicjatywy dr Agaty Arkabus – przewodniczącej Sekcji oraz Aliny Grabnej, prezesa Oddziału Towarzystwa Nauczycieli Bibliotekarzy Szkół Polskich w Częstochowie, materiału *Wskazówki dla nauczycieli bibliotekarzy zatrudnionych w bibliotekach szkolnych w zakresie przyjmowania książek, podręczników oraz innych materiałów bibliotecznych w czasie epidemii / po ustaniu epidemii koronawirusa* (8 maja 2020 r.). Opracowanie zostało opublikowane w różnych portalach bibliotekarskich i stanowiło cenną wskazówkę do pracy nauczycieli bibliotekarzy w okresie trwania epidemii COVID-19. Materiał dostępny m.in. na: https://biblioteka.womczest.edu.pl/new/wpcontent/uploads/2020/05/wskazania_biblioteki_szkolne_zwrot_ksi%4%85zek.pdf,
 - skierowanie prośby do MEN o stanowisko w zakresie realizacji przez szkoły Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa w okresie trwania epidemii (7 września 2020 r.),
 - pismo do MEN w sprawie działania bibliotek pedagogicznych w okresie do 29 listopada 2020 r., w związku z trwaniem epidemii COVID-19.

4. Inne:

- uwagi i rekomendacje do projektu programu „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa” – Priorytet 3 – Rozwijanie zainteresowań uczniów poprzez promowanie i wspieranie rozwoju czytelnictwa wśród dzieci i młodzieży, w tym zakup nowości wydawniczych. Dokument, opracowany we współpracy z redaktorem miesięcznika „Biblioteka w Szkole” przekazany został Pani Alinie Sarneckiej, dyrektor Departamentu Podręczników, Programów i Innowacji MEN. Uzyskaną odpowiedź upubliczniono wśród nauczycieli bibliotekarzy w kraju,
- wysłanie prośby do dyrektorów bibliotek pedagogicznych o przesłanie ewentualnych uwag do formularza statystycznego K-03, które powinny ulec modyfikacji lub być szerzej omówione w instrukcji do formularza (Objaśnienia do sprawozdania K-03). Uwagi zostały przekazane Pani Izabeli Koryś – kierownikowi Pracowni Bibliotekoznawstwa Instytutu Książki i Czytelnictwa BN (styczeń 2020 r.).

Sekcja Bibliotek Muzycznych – Polska Grupa Narodowa IAML

Odbyły się trzy zebrania online Sekcji: 18 czerwca, 30 czerwca, 18 grudnia 2020 r.

Kanały komunikacyjne Sekcji:

Strona internetowa: <http://iaml.pl>

Fanpage na portalu Facebook: <https://www.facebook.com/IAMLPL/>

Grupa dyskusyjna: bibmuz@googlegroups.com

Adres mailowy: muzyczne@sbp.pl

Główne elementy działalności Sekcji w 2020 r. obejmowały:

- prowadzenie wirtualnych dyskusji oraz spotkań IAML (20, 22, 24 lipca 2020 r.); członek Sekcji, Stanisław Hrabia pełnił funkcję Przewodniczącego IAML w latach 2017-2020, zaś przewodnicząca Sekcji, Hanna Bias – obowiązki Sekretarza Sekcji Archiwów i Centrów Dokumentacji IAML,
- współpracę z International Music Score Library Project (IMSLP), Petrucci Music Library w zakresie włączania polskich publikacji do wirtualnej biblioteki druków muzycznych, opartej na mechanizmie Wiki),
- udział w Wikiprojekt: Biblioteka; w dniu 6 lutego 2020 r. grupa 23 bibliotekarzy ze szkół muzycznych i ośrodków kulturalnych wraz z wikipedystami uczestniczyła w szkoleniu wprowadzania haseł i przypisów do Wikipedii. Spotkanie było zorganizowane przez Sekcję Bibliotek Muzycznych, Koło SBP działające przy Bibliotece Śląskiej w Katowicach oraz Bibliotekę Akademii Muzycznej im. Karola Szymanowskiego w Katowicach,

- przygotowania do XV Ogólnopolskiej Konferencji Bibliotekarzy Muzycznych (zaplanowano ją w 2021 r.),
- promowanie inicjatywy IFLA: „NPSIG Music Contest” – konkurs muzyczny dla bibliotekarzy (<https://npsigmusiccontest.wordpress.com/>),
- opracowanie serii ciekawych wpisów na Facebooku Sekcji o zbiorach muzycznych w polskich bibliotekach,
- opracowanie projektu bazy gromadzącej informacje o bezpłatnych i licencjonowanych źródłach dostępnych w Internecie. Określono następujące kategorie: encyklopedie i słowniki, repertuar: nuty i źródła, instrumenty, artykuły i teksty, nagrania i bazy fonograficzne, inne. Zebranie informacji w jednym miejscu będzie przydatne zarówno dla bibliotekarzy, jak i dla użytkowników. Sytuacja, w jakiej znalazły się biblioteki w okresie pandemii, wskazała potrzebę dostępu online do zasobów. Po zakończeniu prac baza danych zostanie opublikowana na Facebooku oraz na stronie internetowej Sekcji.

Sekcja Fonotek

W roku sprawozdawczym odbyły się dwa zebrania zarządu Sekcji Fonotek SBP – 16 stycznia i 26 marca. W dalszej części roku ograniczono kontakty do konsultacji telefonicznych i e-mailowych. Najważniejszym zadaniem było zakończenie realizacji drugiego etapu dużego projektu *Bibliografia Fonografii Polskiej*, który ma charakter pionierski nie tylko w skali krajowej. Elektroniczna wersja Bibliografii, opracowana przez specjalistów z różnych ośrodków w kraju pod merytoryczną i redakcyjną opieką p. Marii Wróblewskiej (członka Sekcji), liczy około 14 tysięcy opisów książek, artykułów i recenzji opublikowanych od 1878 r. w czasopiśmie polskich i prestiżowych zagranicznych oraz opisy niepublikowanych prac naukowych (licencjackich, magisterskich i doktorskich).

Kontynuowano ponadto publikację w „Bibliotekarzu” referatów wygłoszonych na VIII Ogólnopolskiej Konferencji Fonotek „Fonografia polska od Niepodległej do dziś”, która odbyła się w dniach 13-14 maja 2019 r. w Gołuchowie k. Kalisza.

Członek Sekcji, dr Jacek Jackowski koordynował umieszczenie w Internecie relacji z konferencji „Fonografia dla muzyki i nauki”, zorganizowanej w dn. 25-26 września 2018 r. przez Sekcję Fonotek, Samodzielne Koło Muzykologów przy ZG Stowarzyszenia Polskich Artystów Muzyków oraz Zbiory Fonograficzne Instytutu Sztuki Polskiej Akademii Nauk.

Poczyniono również wstępne ustalenia z członkami Sekcji Bibliotek Muzycznych w zakresie organizacji razem IX Ogólnopolskiej Konferencji Fonotek i XV Ogólnopolskiej Konferencji Bibliotek Muzycznych; określono termin i miejsce

spotkania (20-22 września 2021 r., Biblioteka UMK w Toruniu), prace koordynuje Ilona Lewandowska.

Sekcja Bibliotek Publicznych

Zarząd Sekcji na bieżąco reagował na problemy związane z funkcjonowaniem bibliotekarstwa publicznego. Ze względu na pandemię nie odbyły się zaplanowane warsztaty z tworzenia i edycji haseł w Wikipedii. Spotkanie w sprawie gromadzenia danych statystycznych dot. funkcjonowania bibliotek oraz wykorzystania informacji pochodzących z zestawu danych liczbowych zostało przełożone na 2021 r.

Komisja Zarządzania i Marketingu

Odwołana została Bałtycka Konferencja „Zarządzanie i Organizacja Bibliotek”, nad którą prace organizacyjne były daleko zaawansowane. Przygotowano natomiast do druku kolejny numer czasopisma „Zarządzanie Biblioteką” oraz książkę *Mobilna biblioteka*. Rozpoczęto prace nad publikacją *Marketing biblioteki*. Działalność Komisji popularyzowana była poprzez portal SBP.

Komisja Nowych Technologii

Głównymi metodami komunikacji członków Komisji w 2020 r. był e-mail oraz Facebook. Dyskutowano m.in. o możliwości włączenia się merytorycznego w organizację konferencji z cyklu „Automatyzacja bibliotek”, która planowana jest w 2021 r.

Komisja Odznaczeń i Wyróżnień

W okresie sprawozdawczym Komisja pracowała tylko w trybie online, sporządzając protokoły z konsultacji (za okresy: 27.02.-14.09.2020 r.; 15.09.-12.10.2020 r.; 26.10.-21.12.2020 r.). Zaopiniowano 71 wniosków o odznaczenia, które wpłynęły do Biura ZG SBP. Pozytywnie zaopiniowano 45 wniosków, przy czym w przypadku 36 wniosków Komisja zaakceptowała proponowane, następujące odznaczenia i wyróżnienia:

- Medal „W Dowód Uznania” – 15 wniosków
- Honorowa Odznaka SBP – 8 wniosków
- Medal „Bibliotheca Magna Perennisque” – 1 wniosek
- List Gratulacyjny – 12 wniosków.

W przypadku 9 wniosków Komisja zasugerowała przyznanie innych, niż zaproponowane odznaczenia i wyróżnienia, a mianowicie: Honorowa Odznaka SBP – 4 wnioski, List Gratulacyjny – 5 wniosków. Negatywnie zaopiniowano 16 wniosków.

Wnioski z uzasadnieniem decyzji KOiW przesłano do akceptacji Prezydium ZG SBP.

Ponadto Komisja:

- przekazała Kapitulę przyznającej godność Członka Honorowego SBP wniosek o przyznanie tej godności Teresie Klonowskiej. Wniosek złożyła Jolanta Szewczak, przewodnicząca Okręgu Kujawsko-Pomorskiego SBP,
- nadzorowała przebieg II etapu Konkursu „Bibliotekarz Roku 2019”, a przewodnicząca KOiW opracowała redakcyjnie sylwetki finalistów Konkursu, które zostały zaprezentowane na portalu SBP. Na podstawie rankingów finalistów nadesłanych z 16 okręgów SBP Komisja wyliczyła ranking zbiorczy okręgów i ustaliła ranking finałowy, który wyłonił zwycięzcę Konkursu. Wyniki zostały opublikowane na portalu SBP.

Zespół ds. Bibliografii Regionalnej

Wobec zagrożenia epidemicznego przełożono na 2021 r. konferencję „Potencjał informacyjny regionalnych zbiorów – narzędzia i metody ich wykorzystania”, organizowaną przez Zespół, we współpracy z WiMBP w Zielonej Górze. Konferencja stanowi od lat najważniejsze forum wymiany doświadczeń i wiedzy o regionach. Wybrane referaty są zazwyczaj upowszechniane w: wydawnictwach SBP, newsletterach, na portalu www.sbp.pl oraz Facebooku.

Artykuły popularyzujące działania Zespołu, które ukazały się w 2020 r. (wybór):

- *Bibliografowie regionalni w Olsztynie* / Anita Romulewicz. „Bibliotekarz” 2020, nr 1,
- *Bibliografia regionalna dla systemu MAK+ i nie tylko* / Łukasz Szymański. „Bibliotekarz” 2020, nr 2,
- *39. Spotkanie Zespołu ds. Bibliografii Regionalnej* / Marzena Przybysz. „Bibliotekarz” 2020, nr 2,
- *Bibliografia Warmii i Mazur nieprzerwanie od 1945 r.* / Anna Wysocka. „Bibliotekarz” 2020, nr 3,
- *Promocja źródeł informacji* / Katarzyna Bikowska. „Bibliotekarz” 2020, nr 4,
- *Formy promocji Warmii i Mazur* / Anita Romulewicz. „Bibliotekarz” 2020, nr 5,

- Cykl *O bibliotekach w prasie*, członkowie Zespołu opracowują notki do stałej rubryki „Bibliotekarza”.

Członkowie Zespołu wzięli ponadto udział w spotkaniu z Wikipedią – #1lib1ref (*jeden bibliotekarz 1 przypis*) – wiosenny maraton edukacyjny. Współpracowali też z Biblioteką Narodową w zakresie relacji i powiązań bibliografii regionalnych z bibliografią narodową.

Zespół ds. Archiwum Biura ZG SBP

Zespół w miesiącach styczeń-luty zorganizował 9 spotkań roboczych. Od marca 2020 r. zdalnie kontynuowano prace nad inwentarzami zbiorów ikonograficznych. Dokończono też prace nad nową wersją instrukcji kancelaryjno-archiwalnej.

■ 3. Działalność ogniw terenowych SBP

3.1. Sprawy organizacyjne

Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich na koniec roku 2020 liczyło 5592 członków, w 245 kołach i 52 oddziałach (Załącznik nr 1). Wzrost liczby członków, w stosunku do roku 2019, nastąpił w okręgu warmińsko-mazurskim (+93), a największy spadek (-73) zanotowano w okręgu wielkopolskim. Spadki wynikają najczęściej z rezygnacji osób, które kończą aktywność zawodową i przechodzą na emeryturę oraz z likwidacji kół. Pewien wpływ miała także weryfikacja liczby członków, w związku z przygotowaniem do kampanii sprawozdawczo-wyborczej.

Członkowie SBP reprezentują biblioteki publiczne (3138 = 57%), naukowe i szkół wyższych (535 = 10%), pedagogiczne (107), szkolne (88), inne biblioteki 28 osób. Członkowie-emeryci to kolejne 10% (546 osób). Poza bibliotekami wykazano 41 osób. Dane o miejscu pracy członków SBP są niepełne, jednak niezmiennie najliczniejszą grupę stanowią bibliotekarze zatrudnieni w bibliotekach publicznych.

Zmiany organizacyjne w poszczególnych okręgach:

Okręg podlaski

W ciągu roku powstały 4 koła: monieckie, hajnowskie, bielskie, sokólskie, wyodrębnione z Koła powiatowego. Liczba członków w okręgu zmniejszyła się o 5 osób.

Okręg łódzki

Koło SBP przy Bibliotece Politechniki Łódzkiej zawiesiło swoją działalność. Członkowie Koła na początku 2020 r. przysłali pisemne rezygnacje, jednak do końca roku Zarząd Oddziału nie podjął stosownej uchwały w tej sprawie.

W związku z przejściem na emeryturę kol. Urszuli Derendarz, dotychczasowej przewodniczącej oddziału piotrkowskiego, 31 sierpnia 2020 r. odbyły się wybory do Zarządu Oddziału. Nową przewodniczącą została kol. Joanna Skowrońska.

Dużą część obowiązków przewodniczącej Zarządu Oddziału w Sieradzu, Katarzyny Szumskiej, ze względu na jej długotrwałą nieobecność, przejęła wraz z otrzymanymi od ZG pełnomocnictwami, sekretarz oddziału – kol. Janina Andryszczak.

Okręg opolski

Brak sprawozdania z działalności Koła w Strzelcach Opolskich (po kontakcie telefonicznym z przewodniczącą – okres remontu i przenosin biblioteki do nowego miejsca, utrudniony dostęp do danych i sprzętu).

Z początkiem roku 2020 uległo likwidacji Koło SBP w Grodkowie; przewodnicząca, która przeszła na emeryturę nie znalazła osoby chętnej do poprowadzenia pracy w Kole. Podobne niebezpieczeństwo zaistniało w Kole Bibliotek Naukowych, po przejściu przewodniczącej na emeryturę. Brak z nią kontaktu uniemożliwił podjęcie decyzji o dalszej działalności tego Koła. Przewodnicząca Koła SBP w Namysłowie zgłosiła problemy z aktywizacją członków, pojawiły się głosy o rezygnacji z członkostwa.

Okręg zachodniopomorski

Zasygnalizowano problemy związane z rezygnacją członków przechodzących na emeryturę, którzy pełnili funkcje w zarządach oddziałów i kół. W Kole nr 6 przy Politechnice Koszalińskiej (Oddział Koszalin) nie zebrano składek; prawdopodobne rozwiązanie Koła.

Okręg kujawsko-pomorski

Koło SBP w Radziejowie (Oddział Toruń) zawiesiło swoją działalność.

W Kole działającym przy Książnicy Kopernikańskiej w Toruniu nie było możliwości przeprowadzenia wyborów i wyłonienia nowego przewodniczącego Koła. Dotychczasowa przewodnicząca zrezygnowała z aktywności w Kole, w związku ze zmianą pracy.

Okręg dolnośląski

W 2020 r. zlikwidowano Koło Bibliotek Niepaństwowych Szkół Wyższych we Wrocławiu (Oddział Wrocławski) oraz Koło w Głogowie (Oddział Legnicki). Rozwiązano Oddział Kłodzki SBP. Zweryfikowano liczbę członków w okręgu – zwiększyła się o 31 osób.

Okręg wielkopolski

W stosunku do roku 2019 liczba kół zmniejszyła się o 4 – zaprzestało działalność Koło w: Gnieźnie, Międzychodzie, na Uniwersytecie Ekonomicznym i Uniwersytecie Medycznym.

Okręg śląski

Rozwiązano Koło przy Powiatowej Bibliotece Publicznej w Gliwicach, w związku z jej likwidacją. Członkowie Koła przenieśli się do Koła przy Bibliotece Śląskiej w Katowicach.

Okręg lubelski

W trakcie roku doszło do zmiany składu Zarządu Oddziału SBP we Włodawie. Rezygnację z członkostwa w Stowarzyszeniu złożyła Monika Urbańska-Nazaruk (pełniąca dwie funkcje: sekretarza Komisji Rewizyjnej Oddziału SBP i sekretarza Zarządu Koła Terenowego). Epidemia uniemożliwiła przeprowadzenie wyborów uzupełniających skład ww. organów.

3.2. Działalność merytoryczna według celów strategicznych SBP

W roku 2020 większość działań planowanych przez ogniwa terenowe SBP została zawieszona. Bibliotekarze przez znaczą część roku pracowali w trybie hybrydowym lub zdalnie, z domu. Kontakty między członkami struktur Stowarzyszenia odbywały się poprzez rozmowy telefoniczne i pocztę elektroniczną. Obostrzenia związane z epidemią sprawiły, że praktycznie nie organizowano, poza nielicznymi wyjątkami, imprez integracyjnych, które zwykle cieszyły się dużym zainteresowaniem członków SBP. Tym niemniej omówione poniżej sprawozdania okręgów wskazują na aktywność członków SBP i ich zaangażowanie we współpracę z macierzystymi bibliotekami, fundacjami, organizacjami lokalnymi, w celu zapewnienia ciągłości działalności kulturalnej, edukacyjnej bibliotek i podtrzymania więzi z czytelnikami.

I. Zwiększenie wpływu na kształtowanie polityki i praktyki bibliotecznej w Polsce.

Przedstawiciele SBP uczestniczyli w gremiach eksperckich decydujących o łączeniu bibliotek z innymi instytucjami, o likwidacji bądź tworzeniu filii bibliotecznych. We współpracy ze związkami zawodowymi występowali do dyrektorów bibliotek i władz samorządowych w obronie interesów bibliotekarzy. Przykładowo Zarząd Okręgu SBP w Łodzi włączył się w działania podjęte przez ZG, w związku z groźbą likwidacji 18 filii bibliotek pedagogicznych w województwie łódzkim.

Podobnie jak w latach poprzednich zarządy oddziałów i okręgów opiniowały kandydatury na stanowiska kierownicze w bibliotekach publicznych oraz zmiany w regulaminach organizacyjnych i wynagradzania w bibliotekach.

II. Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich partnerem instytucji państwowych i samorządowych oraz organizacji pozarządowych w tworzeniu społeczeństwa wiedzy.

Od początku pandemii ognia terenowe SBP włączyły się w zdalną realizację zadań o charakterze publicznym w zakresie nauki, edukacji, kultury, ochrony dziedzictwa narodowego, w partnerstwie z bibliotekami, samorządami, szkołami, innymi organizacjami społecznymi.

Przedstawiciel Koła SBP w Bochni był członkiem Zespołu Doradczego ds. NGO w Radzie Miasta. Zarząd Oddziału SBP w Bielsku-Białej przeprowadził, po raz kolejny, zbiórkę publiczną na zakup nowości do zbiorów Książnicy Beskidzkiej. Koło seniorów SBP w Łodzi nawiązało współpracę z Centrum Edukacyjnym „Senior”. Zarząd Okręgu SBP w Łodzi zaprosił do udziału w Kapitulę Konkursu „Bibliotekarz Roku”, przewodniczącą Sejmiku Województwa Łódzkiego.

Oddział SBP w Bochni zorganizował, razem z Biblioteką Powiatową, IV Bocheński Festiwal Literacki „oKrucz” (7-11.12.), tym razem w formule online, a Koło w Dąbrowie Tarnowskiej opracowało podcasty „Bibliowrotek” – cykl internetowych audycji poświęconych literaturze, kulturze i pracy biblioteki.

Koło SBP w Świdniku, we współpracy z Miejsko-Powiatową Biblioteką Publiczną w Świdniku i Starostwem Powiatu, zrealizowało w Tygodniu Bibliotek konkurs fotograficzny „Przyłapani na czytaniu”.

Członkowie SBP w Lublinie wzięli udział w międzynarodowych spotkaniach animatorów kultury, ludzi intelektu i pióra „Międzynarodowy Trójstyk Literacki” – Włodawa 9-11.09.2020. Jego organizatorem byli: burmistrz Włodawy, Gmina Miejska Włodawa, MBP we Włodawie, Wojewódzki Ośrodek Kultury w Lublinie, Związek Literatów Polskich Oddział w Lublinie.

Oddział SBP w Jaśle współorganizował XXV edycję Ogólnopolskiego Konkursu Literackiej Twórczości dla Dzieci i Młodzieży, a Koło w Stalowej Woli – 20. edycję powiatowego konkursu poetyckiego „Godzina przy piórze” dla uczniów klas VI-VIII szkół podstawowych i szkół ponadpodstawowych (we współpracy z Oddziałem Rzeszowskim Związku Literatów Polskich).

Zarząd Oddziału SBP w Szczecinie włączył się w organizację wystawy fotograficznej i wydał folder „Epidemia dobra w Szczecinie”, prezentujący 30 wielkoformatowych zdjęć, autorstwa Jarosława Dulnego, dokumentujących akcję społeczną „Pomóżmy tym, którzy pomagają SZCZECIN”.

Z kolei Koło SBP w Barcinie, we współpracy ze Stowarzyszeniem Ekologicznym w Barcinie zorganizowało 17 stycznia 2020 r. konferencję naukowo-dydaktyczną „Dolina Noteci – jest jeszcze w Barcinie co chronić i czym się zachwycać”. Przeprowadziło też wykład „O polskich powstaniach” oraz warsztaty „Rodzinnie o języku” i „Tworzenie w aplikacji Sway” (dla dzieci w wieku 11-14 lat).

Koło w Mogilnie natomiast udostępniło online wystawę „Kurt Lewin i społeczność żydowska Mogilna na przełomie XIX i XX wieku”, która była pokłosiem konkursu plastycznego organizowanego przez MBP w Mogilnie. Koło SBP w Bydgoszczy, we współpracy z WiMBP przygotowało prezentację online „O Bibliotece O. Bernardynów” – najstarszym i największym księgozbiorem w mieście.

Kol. Magdalena Gomułka, sekretarz zarządu okręgu śląskiego SBP, działająca w IFLA (New Professionals Special Interest Group) śledziła informacje i zalecenia IFLA dla bibliotek w okresie pandemii.

III. Integracja środowiska i zwiększenie prestiżu zawodu bibliotekarza.

Integracja bibliotekarzy różnych sieci, budowanie relacji zawodowych i społecznych pracowników bibliotek, promocja zawodu bibliotekarza i roli bibliotek należą do najważniejszych celów działalności Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich. Poprzez akcje ogólnopolskie firmowane oraz inicjatywy lokalne, umacnia się wizerunek SBP i zwiększa jego rozpoznawalność. W okresie pandemii ten rodzaj aktywności uległ ograniczeniu, aczkolwiek przeniesienie niektórych imprez do przestrzeni wirtualnej okazało się dużym sukcesem i rozszerzyło ofertę usług. Tak było m.in. z realizacją imprez w Tygodniu Bibliotek czy też niektórych konkursów.

Okręg SBP w Lublinie przeprowadził XXVI edycję Nagrody im. Anny Platto, przyznawanej pracownikom bibliotek publicznych, wyróżniających się w popularyzacji literatury dziecięcej. Po raz pierwszy przyznano Nagrodę Specjalną „Zwrytała 2020”, za najlepszy pomysł na promocję czytania, zrealizowany w Internecie podczas pandemii. Konkurs na tę nagrodę realizowano w ramach Międzynarodowego Festiwalu Literatury Dziecięcej „Rabka Festiwal 2020”.

Okręg w Lublinie zorganizował także bardzo ciekawą konferencję online „Jest w nas moc. 85 lat SBP na Lubelszczyźnie”, która odbyła się 19 listopada 2020 r. W trakcie spotkania przedstawiono aktywność SBP (międzynarodową, ogólnopolską, regionalną) na tle innych organizacji zawodowych. Transmisję online na fanpage’u okręgu obejrzało ok. 2300 osób.

Okręg zachodniopomorski przeprowadził XI edycję Konkursu im. Stanisława Badonia o Nagrodę Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego.

Doroczną Nagrodę Oddziału Leszczyńskiego SBP im. Heleny Śmigielskiej dla wyróżniającego się bibliotekarza otrzymała kol. Renata Bednarczyk z Publicznej Biblioteki Pedagogicznej w Lesznie. W konkursie organizowanym przez Zarząd Oddziału SBP, Miejską Bibliotekę Publiczną w Lesznie i redakcję „Panoramy Leszczyńskiej” Honorową Nagrodę *Liścia Miłorzębu* otrzymała Drukarnia HAF s.c. w Lesznie za wieloletnie wspieranie działalności wydawniczej w regionie.

Kol. Ewa Stelmachowska – członek SBP, dyrektor WiMBP w Bydgoszczy uhonorowana została Medalem Unitas Durat Ciuaviano-Pomeraniensis i srebrnym Medalem Zasłużony Kulturze „Gloria Artis”.

W związku z aktywnością w czasie pandemii kol. Władysław Wróblewski, dyrektor MBP w Witnicy został uhonorowany przez lubuski Oddział TVP3. Otrzymał również „Kartę Przyjaciela Norwida”, przyznaną przez WiMBP w Zielonej Górze.

Struktury terenowe Stowarzyszenia występowały też do Zarządu Głównego o uhonorowanie najbardziej aktywnych członków Medalami „W Dowód Uznania” i Odznakami Honorowymi SBP.

IV. Zwiększenie dostępu bibliotekarzy do różnych form kształcenia i doskonalenia zawodowego.

Okręg podlaski SBP przeprowadził badanie satysfakcji użytkowników Książnicy Podlaskiej oraz szkolenia dotyczące AFB i warsztaty „Budowanie relacji w zespole oraz pozytywna komunikacja z czytelnikiem”.

Okręg pomorski SBP zorganizował szkolenie dla bibliotekarzy, nauczycieli, edukatorów pt.: „Podstawy oprogramowania i robotyki”.

Koło SBP przy Bibliotece Śląskiej, we współpracy z Akademią Muzyczną w Katowicach, przeprowadziło warsztaty redagowania haseł do Wikipedii.

Członkowie Koła SBP przy WBP w Łodzi zorganizowali wykład online „Relacje w miejscu pracy w czasie pandemii”.

Okręg rzeszowski SBP przygotował publikację „Kalendarium działalności Okręgu Podkarpackiego w latach 1998-2017”.

Koło SBP przy Bibliotece Uniwersytetu Mikołaja Kopernika zrealizowało warsztaty obsługi otwartego systemu Omeka.

Koło SBP nauczycieli-bibliotekarzy przy Dolnośląskiej Bibliotece Pedagogicznej zorganizowało ogólnopolską konferencję online „Biblioteka jak magnes”.

Okręg SBP w Zielonej Górze przygotował publikację *Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich w Ziemi Lubuskiej 1954-2019*.

Podsumowanie / uwagi / wnioski

Rok 2020 był trudny i przyniósł wiele zmian, które dotknęły nie tylko środowisko bibliotekarskie. Jednak analiza sprawozdań okręgów pozwala stwierdzić, że pomimo pandemii i związanych z nią obostrzeń bibliotekarze – członkowie SBP zrobili bardzo wiele, aby odbiorcy ich pracy uzyskali potrzebną wiedzę, spędzili wolny czas z lekturą, mieli dostęp do kultury, a uczniowie i studenci zatrzymani w domach mogli kontynuować naukę.

Stowarzyszenie weszło w pandemię bez przygotowania, „z marszu”, ale potrafiło szybko dostosować swoje działania do nowych warunków. Podjęcie działalności online było możliwe dzięki współpracy kół, oddziałów i okręgów z macierzystymi bibliotekami, które posiadają infrastrukturę informatyczną. Konferencje, szkolenia i warsztaty organizowane online okazały się sukcesem i miały licznych odbiorców. Bibliotekarze zyskali nowe umiejętności, które z nimi pozostaną i będą nadal wykorzystywane po zakończeniu pandemii.

Ucierpiały natomiast kontakty osobiste – integracja poprzez wspólne spotkania, wyjazdy, aktywności, w tym także organizacja uroczystości, na których zwykle promowano i honorowano najlepszych bibliotekarzy i najlepsze biblioteki. Tego w roku 2020 zabrakło.

Okręgi sygnalizują, że czas pandemii utrudnił zbiórkę składek członkowskich i przyjmowanie nowych członków. Pojawiły się też sygnały o trudnościach w pozyskiwaniu młodych osób do działalności stowarzyszeniowej.

SBP jest w okresie sprawozdawczo-wyborczym, przed Krajowym Zjazdem Delegatów. W kilku sprawozdaniach zasygnalizowano, że mogą pojawić się problemy z wyborem członków chętnych do sprawowania funkcji w zarządach i komisjach, w następnej kadencji. Widoczna jest także zmiana pokoleniowa, odejście na emeryturę znacznej liczby osób pełniących funkcje w okręgach. Niektórzy z nich pozostają członkami SBP, a inni rezygnują z aktywności społecznej, na co mogą mieć pewien wpływ spodziewane zmiany technologiczne w pracy organizacji.

Załącznik 1: Stan ilościowy ogniw i członków Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich w roku 2020

Województwo	Okręg	Oddziały* 2019	Oddziały* 2020	Koła** 2019	Koła** 2020	Członkowie 2019	Członkowie 2020	Różnica 2019-2020
Dolnośląskie	Wrocław	3	2	16	14	213	186	-27
Kujawsko-pomorskie	Toruń	3	3	16	16	387	364	-23
Lubelskie	Lublin	5	5	16	16	499	464	-35
Lubuskie	Zielona G.	2	2	12	12	208	208	
Łódzkie	Łódź	4	4	13	12	435	378	-57
Małopolskie	Kraków	3	3	7	7	343	288	-55
Mazowieckie	Warszawa	5	5	32	32	892	868	-24
Opolskie	Opole	0	0	8	8	157	158	+1
Podkarpackie	Rzeszów	7	7	19	19	422	410	-12
Podlaskie	Białystok	3	3	7	11	156	151	-5
Pomorskie	Gdańsk	2	2	11	11	251	246	-5
Śląskie	Katowice	3	3	19	18	431	406	-25
Świętokrzyskie	Kielce	2	2	7	7	140	116	-24
Warmińsko-mazurskie	Olsztyn	3	3	10	10	212	285	+73
Wielkopolskie	Poznań	6	6	33	32	706	614	-92
Zachodniopomorskie	Szczecin	2	2	20	20	482	450	-32
Razem		53	52	246	245	5934	5592	-342

* zlikwidowano 1 oddział

** zlikwidowano 5 kół, utworzono 4 koła

II. PLAN PRACY ZG SBP NA 2021 R.

Plan pracy ZG SBP na rok 2021 obejmuje zadania statutowe wynikające z celów ujętych w:

- *Strategii Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich na lata 2010-2021*
- *Programie działania SBP na lata 2017-2021*, przyjętym na KZD w 2017 r.,

a także zadania będące odpowiedzią na nowe wyzwania, które pojawią się w roku 2021. Część zadań stanowi kontynuację prac podjętych w poprzednich latach, inne wynikają z realizacji zawartych umów.

Źródłem finansowania planowanych działań są granty, środki własne pochodzące głównie z działalności wydawniczej i szkoleniowej, w niewielkim stopniu z odpisów 15% ze składek członkowskich oraz 1% podatku dochodowego dla organizacji pozarządowych. Duża część działalności jest realizowana na zasadach wolontariatu.

Rok 2021 będzie drugim rokiem, w którym planowane działania są zależne od sytuacji epidemicznej w Polsce. Przygotowując plan, wzięto pod uwagę prognozy epidemiologów o przedłużeniu zagrożenia epidemicznego do końca 2021 r. i uwzględniono działania i formy pracy możliwe do stosowania w tej sytuacji.

W roku 2021 główny nacisk będzie położony na:

- zachowanie ciągłości realizacji zadań statutowych w okresie pandemii
- utrzymanie więzi ze strukturami SBP
- przygotowanie i organizację Krajowego Zjazdu Delegatów 2021 (15 października 2021)
- opracowanie *Strategii SBP na lata 2021-2029*
- opracowanie *Programu działania SBP na kadencję 2021-2025*
- doskonalenie zawodowe bibliotekarzy, w tym w środowisku online
- uruchomienie nowej strony Wydawnictwa Naukowego i Edukacyjnego SBP

Działania organizacyjne

- Przygotowanie harmonogramu posiedzeń Prezydium i ZG SBP online oraz ich obsługa (Załącznik nr 1).
- Koordynacja zbierania materiałów, opracowanie i publikowanie sprawozdań z działalności SBP za rok 2020 oraz za kadencję 2017-2021.
- Przygotowanie i obsługa posiedzenia Głównej Komisji Rewizyjnej SBP.
- Przygotowania, organizacja i przeprowadzenie Krajowego Zjazdu Delegatów SBP 2021.
- Przygotowanie opinii prawnej na temat przeprowadzenia online wyborów w strukturach SBP (w tym KZD w roku 2021).
- Rejestracja nowych władz SBP w KRS oraz ew. zmian w statucie Stowarzyszenia.
- Organizacja prac wydawniczych i kolportażu publikacji Wydawnictwa Naukowego i Edukacyjnego SBP (wykaz publikacji – Załącznik nr 2).
- Przygotowanie i obsługa Rady Programowej Wydawnictwa Naukowego i Edukacyjnego SBP.
- Współpraca z komisjami i sekcjami ZG oraz strukturami terenowymi SBP w zakresie realizacji bieżących zadań statutowych.
- Organizacja szkoleń, warsztatów, konferencji (wykaz – Załącznik nr 3).
- Organizacja i przeprowadzenie konkursów.
- Rozliczenie zadań objętych dofinansowaniem w 2020 r., opracowanie sprawozdań końcowych.
- Obsługa organizacyjna i finansowa grantów przyznanych na rok 2021.
- Obsługa organizacyjno-finansowa zadań dofinansowanych z różnych źródeł zewnętrznych.
- Starania o pozyskanie nowych grantów i dotacji na lata 2021-2022.
- Rozliczenie składek członkowskich wpływających do ZG.
- Pozyskiwanie sponsorów, partnerów wspierających, kontynuacja umów z dotychczasowymi partnerami.
- Monitorowanie ochrony danych osobowych w Biurze ZG i strukturach SBP.
- Wdrożenie i rozwój nowej aplikacji do prowadzenia e-sklepu.
- Opracowanie i wdrożenie nowego portalu SBP.

Granty i dotacje

Dotacje wieloletnie:

- Współpraca w wydawaniu miesięcznika „Bibliotekarz” (Biblioteka Publiczna m.st. Warszawy – Biblioteka Główna Województwa Mazowieckiego)

- Wydawanie czasopisma „Przegląd Biblioteczny” w latach 2020-2022 (program MKiDN Czasopisma)

Granty otrzymane z Ministerstwa Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu do realizacji w 2021 r.:

Program: Promocja czytelnictwa

- Realizacja XVIII edycji programu Tydzień Bibliotek
- #NieZostawiamCzytelnika

Program: Partnerstwo dla książki

- Aptekarz literacki – cykl szkoleń online

Program: Muzyczny ślad

- *Dyskopedia poloników do roku 1919. Suplement*

Program: Czasopisma

- Wydawanie czasopisma „Poradnik Bibliotekarza”, w wersji papierowej i elektronicznej, w latach 2021-2023

Poza programami:

- Analiza Funkcjonowania Bibliotek 2021
- Realizacja konkursu „Bibliotekarz Roku 2020”

Działania statutowe

Cel strategiczny I: Zwiększenie wpływu na kształtowanie polityki i praktyki bibliotecznej w Polsce

- Realizacja projektu Analiza Funkcjonowania Bibliotek 2021, w tym: przeprowadzenie badań efektywności bibliotek (dane za rok 2020), udostępnienie w serwisie internetowym wyników badań i analizy wskaźników efektywności, promocja AFB.
- Konsultacje wytycznych i zaleceń dla bibliotek w trakcie zagrożenia epidemiologicznego.
- Opiniowanie rządowych projektów rozwoju kultury, nauki i edukacji, przygotowywanie opinii, ekspertyz, podejmowanie działań interwencyjnych w sprawach istotnych dla środowiska bibliotekarskiego w jednostkach administracji państwowej i terenowej.
- Współpraca z przedstawicielami środowisk bibliotekarskich (Krajowa Rada Biblioteczna, Konferencja Dyrektorów Wojewódzkich Bibliotek Publicznych, Konferencja Dyrektorów Bibliotek Akademickich Szkół Polskich, Konferencja Dyrektorów Bibliotek Pedagogicznych).
- Opiniowanie spraw związanych z działalnością bibliotek i zawodem bibliotekarza.

- Opiniowanie kandydatów na stanowiska dyrektorów bibliotek publicznych (udział w konkursach, opinie).
- Monitorowanie zmian w zakresie legislacji i ich wpływu na działalność bibliotek oraz zawód bibliotekarza.

Cel strategiczny II: SBP partnerem instytucji państwowych i samorządowych oraz organizacji pozarządowych w tworzeniu społeczeństwa wiedzy

- Działania rzecznicze związane ze swobodnym i powszechnym dostępem do zasobów informacyjnych.
- Współpraca z organizacjami i instytucjami działającymi w obszarze upowszechniania książki, czytelnictwa i informacji, w tym z: Biblioteką Narodową, Instytutem Książki, Fundacją Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego, Polską Izbą Książki, środowiskiem księgarzy i wydawców.
- Współpraca z bibliotekami publicznymi, pedagogicznymi, akademickimi, szkolnymi i bibliotekami innych typów, uczelniami kształcącymi bibliotekarzy i pracowników informacji naukowej.
- Realizacja XVIII edycji programu Tydzień Bibliotek pn. *Znajdziesz mnie w bibliotece* (online).
- Realizacja XIII edycji konkursu Mistrz Promocji Czytelnictwa 2020.
- Wspieranie struktur SBP w realizacji projektów na rzecz rozwoju czytelnictwa, dostępu do kultury oraz działań na rzecz zrównoważonego rozwoju.
- Wspieranie inicjatyw lokalnych w zakresie upowszechniania czytelnictwa (patronat Stowarzyszenia w seminariach, konkursach, wystawach, akcjach społecznych organizowanych przez biblioteki i inne organizacje działające w obszarze kultury).
- Współpraca zagraniczna, m.in.:
 - upowszechnianie wiedzy o działalności SBP, w tym przede wszystkim wydawniczej, w środowisku międzynarodowym (kontynuacja udostępniania czasopism naukowych w systemie OJS),
 - współpraca z IFLA, EBLIDA, IAML.

Cel strategiczny III: Integracja środowiska i zwiększenie prestiżu zawodu bibliotekarza

- Kontynuacja prac nad projektem i wdrożeniem nowego portalu sbp.pl, opracowanie i aktualizacja stron WWW dotyczących wybranych zadań realizowanych przez ZG.
- Komunikacja ze strukturami SBP przy wykorzystaniu dostępnych i bezpiecznych form zdalnych.
- Przeprowadzenie ankiety wśród członków SBP na temat ich oczekiwań wobec Stowarzyszenia, przy współudziale struktur terenowych SBP; analiza zebranego materiału, przygotowanie omówienia wyników.
- Kreowanie pozytywnego wizerunku SBP, m.in.:
 - realizacja programu ulg i bonusów dla członków SBP,
 - kampania 1% dla SBP.
- Integrowanie działań środowiska na rzecz zwiększenia prestiżu społecznego zawodu bibliotekarza:
 - organizacja XI edycji ogólnopolskiego konkursu „Bibliotekarz Roku 2020”,
 - realizacja konkursów: Nagroda Naukowa SBP im. Adama Łysakowskiego za rok 2019; Nagroda Młodych im. M. Dembowskiej za najlepsze prace magisterskie i licencjackie w dziedzinie bibliotekoznawstwa i nauk pokrewnych,
 - popularyzacja postaci bibliotekarzy, podejmujących różne formy aktywizacji czytelników, także w okresie pandemii (artykuły i wywiady w czasopismach),
 - promowanie dobrych praktyk i wzorców w zakresie etyki zawodowej i wysokich standardów kwalifikacji zawodowych,
 - honorowanie zasług i dorobku osób zasłużonych dla bibliotekarstwa oraz bibliotek (medale i odznaczenia SBP), występowanie o odznaczenia państwowe i resortowe.

Cel strategiczny IV: Zwiększenie dostępu bibliotekarzy do różnych form kształcenia i doskonalenia zawodowego

- Aktywny udział SBP we wspieraniu edukacji bibliotekarzy poprzez działalność wydawniczą (Załącznik nr 2).
- Zwiększenie dostępności do publikacji SBP w formie elektronicznej: aktualizacja Archiwum Cyfrowego SBP, prowadzenie platformy OJS dla czasopism naukowych SBP, prowadzenie podstrony o czasopismach SBP.

- Udostępnianie archiwalnych i bieżących numerów wybranych czasopism w formatach EPUB i MOBI.
- Organizowanie konferencji, seminariów i warsztatów, w tym w formie online (Załącznik nr 3).
- Współpraca z bibliotekami, uczelniami i szkołami oraz innymi instytucjami w zakresie kształcenia bibliotekarzy.
- Monitorowanie preferencji szkoleniowych bibliotekarzy, przygotowanie nowej oferty szkoleń.
- Stosowanie ulg dla członków SBP korzystających z warsztatów, uczestniczących w konferencjach, kupujących wydawnictwa SBP.
- Podejmowanie innych działań o charakterze edukacyjnym i promocyjnym, w tym popularyzacja różnych form doskonalenia zawodowego i integracji na portalu www.sbp.pl,

Załączniki:

nr 1: Terminarz posiedzeń statutowych władz SBP

nr 2: Plan wydawniczy na 2021 r.

nr 3: Wykaz planowanych konferencji i szkoleń ZG SBP

Załącznik nr 1: Terminarz posiedzeń statutowych władz SBP

Ze względu na epidemię, planowane spotkania będą odbywać się online, na platformie ClickMeeting.

3 lutego (środa) – Prezydium ZG SBP

- Sprawozdania 2020 i za kadencję 2017-2021: terminy, wzory sprawozdawcze
- Projekt *Planu pracy ZG SBP 2021 r.*, ew. aktualizacja
- Sprawy finansowe i składki członkowskie
- Stan przygotowań do: XVIII edycji programu Tydzień Bibliotek, XIII edycji konkursu „Mistrz Promocji Czytelnictwa”, XI edycji „Bibliotekarz Roku”, Nagroda Naukowa SBP im. Adama Łysakowskiego, Nagroda Młodych im. Marii Dembowskiej
- Przygotowania do KZD 2021: informacja o pracach komisji jzjazdowych, sprawy organizacyjne i statutowe
- Sprawy różne (m.in. omówienie ankiety skierowanej do członków SBP)

17 marca (środa) – Prezydium ZG SBP

- Sprawozdania 2020 i za kadencję 2017-2021 (omówienie stanu realizacji)
- Przygotowania do KZD 2021: informacja o pracach komisji zjazdowych
- Omówienie stanu prowadzenia badania ankietowego dot. opinii członków SBP o Stowarzyszeniu
- Sprawy finansowe i składki członkowskie
- Informacja o przyznanych grantach
- Informacja o wyborach Bibliotekarza Roku w okręgach
- Działalność wydawnicza i szkoleniowa
- Sprawy różne

9 kwietnia (piątek) – Prezydium i ZG SBP

- Działalność Zarządu Głównego w okresie grudzień 2020 – marzec 2021, w tym: konkursy, granty, przygotowania do planowanych konferencji, Rada Programowa Wydawnictwa SBP
- Zatwierdzenie Planu pracy ZG SBP na 2021
- Realizacja działalności wydawniczej w roku 2021
- Sytuacja finansowa ZG SBP
- Zatwierdzenie sprawozdania finansowego i bilansu za rok 2020
- Sprawozdania z działalności ZG i struktur terenowych oraz sekcji, komisji i zespołów SBP za rok 2020
- Prezentacja wyników badania ankietowego członków SBP
- Realizacja projektu Analiza Funkcjonowania Bibliotek
- Programy i konkursy SBP: Tydzień Bibliotek 2021, „Mistrz Promocji Czytelnictwa 2020”, „Bibliotekarz Roku 2020”, Nagroda Naukowa SBP im. A. Łysakowskiego, Nagroda Młodych im. Marii Dembowskiej
- Przygotowania do KZD 2021: informacja o pracach komisji zjazdowych, sprawach organizacyjnych i finansowych
- Informacja o przebiegu spotkań wyborczych Walnych Zebrań Kół
- Sprawy różne

16 czerwca (środa) – Prezydium

- Przygotowania do KZD 2021
- Omówienie spraw bieżących
- Sprawy różne

10 września (piątek) – Prezydium i ZG SBP

- Podsumowanie wyborczych zjazdów kół, oddziałów i okręgów

- Sytuacja finansowa SBP
- Zatwierdzenie projektów dokumentów zjazdowych (*Strategia SBP na lata 2021-2029; Program działania SBP na kadencję 2021-2025; Projekt zmian w Statucie SBP; Projekty uchwał i wniosków*)
- Zatwierdzenie przez ZG SBP sprawozdań za kadencję 2017-2021 z działalności: ZG SBP, skarbnika SBP, działalności okręgów, sekcji, komisji, zespołów problemowych
- Zatwierdzenie propozycji Komisji Odznaczeń i Wyróżnień o nadanie godności Członków Honorowych SBP
- Przyjęcie projektu programu i porządku obrad KZD, Regulaminu obrad, Regulaminu Komisji Zjazdowych
- Sprawy różne

15 października (piątek) – ZG SBP

- Podsumowanie kadencji 2017-2021
- projekty regulaminów działania ZG, GKR, GSK
- rekomendacje kandydatur do władz SBP na kadencję 2017-2021
- Sprawy bieżące

16 października (sobota) – ZG SBP

- Ukonstytuowane się nowego Zarządu

11 grudnia (piątek) – Prezydium i ZG SBP

- Przyjęcie do realizacji Regulaminu działania Zarządu Głównego SBP oraz zatwierdzenie Regulaminu pracy Prezydium Zarządu Głównego SBP – Uchwały
- Analiza uchwał i wniosków KZD 2021 pod kątem terminu i zakresu ich realizacji
- Zatwierdzenie zakresów obowiązków dla członków ZG SBP
- Stan realizacji Planu pracy 2021
- Zatwierdzenie składów Rady Programowej Wydawnictwa Naukowego i Edukacyjnego SBP i komitetów redakcyjnych czasopism i serii wydawniczych SBP
- Funkcjonowanie komisji, sekcji i zespołów problemowych ZG SBP, w tym wybory nowych zarządów
- Sprawy różne

Załącznik nr 2: Plan wydawniczy na 2021 r.

NAUKA – DYDAKTYKA – PRAKTYKA

- Małgorzata Kisilowska – *Biblioteki publiczne w kryzysie doświadczenie pandemii*
- Grzegorz Gmiterek – *Aplikacje mobilne w systemach informacyjnych*

PROPOZYCJE I MATERIAŁY

- *Otwarta nauka, otwarta kultura*. Praca zbior., red. Maja Wojciechowska
- *Narzędzia i metody pracy bibliotekarzy, pracowników informacji i animatorów kultury. Stan obecny i perspektywy*. Praca zbior., red. Maja Wojciechowska
- Andrzej Buck, Monika Simonjetz – *Nowe przestrzenie i nowe technologie. Dlaczego warto modernizować biblioteki*

BIBLIOTEKI – DZIECI – MŁODZIEŻ

- Michał Zajęc, Magdalena Paul – *Kontrowersyjne książki dla dzieci w polskich bibliotekach publicznych*

BIBLIOTECZKA PORADNIKA BIBLIOTEKARZA

- Hanna Diduszko – *Wiedza, wzruszenia, refleksje, zabawa, opowieści. Recenzje wybranych książek dla dzieci i młodzieży (2002-2020)*
- Katarzyna Hryniewicka – *Książki dla dzieci i młodzieży*
- Agnieszka Chamera-Nowak – *Biblioterapia*

LITERATURA DLA DZIECI I MŁODZIEŻY. STUDIA

- Katarzyna Wądołny-Tatar – *Narracje(re)konstrukcyjne, narracje interwencyjne, literackie reprezentacje dzieciństwa*
- Ewelina Rąbkowska – *Kulturowe obrazy zwierząt w polskiej literaturze dla dzieci i młodzieży w perspektywie studiów nad zwierzętami*

SERIA HISTORYCZNA

- Andrzej Buck, M. Domagała, Monika Simonjetz – *Szkice do dziejów Gazety Nowej*
- *Prasa lubuska 1945-2020*. Praca zbior., red. Andrzej Buck, Jolanta Chwastyk-Kowalczyk

BIBLIOTEKARZE POLSCY WE WSPOMNIENIACH WSPÓŁCZESNYCH

- *Zostawili swój ślad... Bibliotekarze i pracownicy książki województwa śląskiego*. Praca zbior., red. Jadwiga Sadowska, Maria Kycler

KOMUNIKACJA SPOŁECZNA I MEDIA – TEORIA, METODOLOGIA, PRAKTYKA

- *Medialno-społeczny obraz COVID-19: solidarność czy polaryzacja – podsumowanie, diagnoza, rekomendacje*. Praca zbior., red. nauk. Anna Jupowicz-Ginalska, Monika Kaczmarek-Śliwińska

POZA SERIAMI

- Katarzyna Sołomko, Michał Pieńkowski – *Dyskopedia poloników do roku 1919. Suplement*
- *Książki mają swoją historię. Studia ofiarowane Profesor Barbarze Bieńkowskiej*. Praca zbior., red. nauk. Jacek Puchalski
- Renata Gulczyńska – *Działalność jezuitów w Lublinie w latach 1582-1773, na podstawie wydanych drukiem materiałów źródłowych i opracowań* (Praca nagrodzona w konkursie Nagroda Młodych SBP im. Marii Dębowskiej)
- Monika Simonjett – *Praca i pasja – zbiór rozmów z bibliotekarzami*

CZASOPISMA SBP:

„Zagadnienia Informacji Naukowej. Studia Informacyjne” 1, 2/ 2021; „Przegląd Biblioteczny” 1, 2, 3, 4/2021; „Poradnik Bibliotekarza” 1-12/2021; „Bibliotekarz” 1-12/2021

Inne: Biuletyn SBP 1, 2/2020, 1/2021; Oferta wydawnicza 1, 2/2021, plakat TB

Załącznik nr 3: Wykaz planowanych konferencji i szkoleń ZG SBP

Konferencje, seminaria

- Seminarium AFB: „Od statystyki bibliotecznej do badań wpływu i wartości bibliotek” (13 września)
- Seminarium „Biblioteka włączająca – zadania, wyzwania, realizacja”, 20 października
- XIII Konferencja z cyklu Automatyzacja bibliotek: „Technologie biblioteczne w dobie pandemii”, 1-2 grudnia
- Forum Młodych Bibliotekarzy pn. „Chodźże do nas!”, 15-17 września
- Seminarium Zespołu ds. Bibliografii Regionalnej: „Potencjał informacyjny regionalnych zbiorów – narzędzia i metody ich wykorzystania” (wrzesień, Zielona Góra)

Szkolenia online (jednodniowe)

- Biblioteki – promocja, zarządzanie:
 - Biblioteka w zmieniających się mediach społecznościowych

- Niestandardowe metody pracy w bibliotece
 - Kreowanie dobrego wizerunku – kampania PR i analiza SWOT w bibliotece
 - TIK-owe inspiracje w promowaniu działań biblioteki
 - Mniej znaczy więcej, czyli jak zainteresować odbiorcę w social media
 - realizacja ochrony danych osobowych w bibliotece zgodnie z przepisami RODO z uwzględnieniem najnowszych zmian legislacyjnych, wytycznych i dobrych praktyk
 - Kontrola zarządcza od podstaw i zarządzanie ryzykiem w bibliotece
 - Przygotowanie biblioteki na kontrolę i audyt zewnętrzny w zakresie kontroli zarządczej, ochrony danych osobowych i innych obszarów działalności
 - RODO i kontrola zarządcza w okresie pandemii COVID-19 i po jej zakończeniu
- Promocja czytelnictwa:
 - Książka i czytelnik – (nie)codzienny duet
 - Sposób na wirtualne spotkanie z czytelnikami
 - Zdalna promocja książek – narzędzia i pomysły
 - Udane spotkanie literackie. Jak je zorganizować w Internecie i w realu? Jak je skutecznie promować? Jak ciekawie rozmawiać
 - Jak ciekawie pisać o książkach w Internecie? Pomysły i sposoby na udane teksty o książkach
- Wykorzystanie nowych technologii:
 - Tworzenie filmów na potrzeby Internetu – YouTube, Facebook, Instagram
 - Webinarium – sposób na interakcję z czytelnikiem
 - Wykorzystaj pełny potencjał Instagrama
 - Podcast – jak od zera stworzyć ciekawy podcast?
 - Podstawowe działania zapewniające bezpieczeństwo biblioteki w cyberprzestrzeni i sposoby zapobiegania zagrożeniom
- Rozwój osobisty, kompetencje społeczne:
 - Biblioterapia w pracy z seniorami (Seniorzy pełni zdrowia, mądrości i wigoru)
 - Biblioterapia w pracy z osobami w trakcie życiowej zmiany
 - Kiedy nic nie przychodzi do głowy – skuteczne sposoby na zdobycie twórczego natchnienia

- Książka w rozwijaniu kreatywności i przedsiębiorczości dzieci i młodzieży
- Magia słowa – siła komunikatu. Warsztaty z zakresu kompetencji społecznych
- Spotkania antystresowe – „Pował stres na łopatkę”

Cykle tematyczne szkoleń, webinaria, wykłady:

- Opracowanie formalne zbiorów bibliotecznych według aktualnych wskazań Biblioteki Narodowej
- Format MARC 21 w opracowaniu formalnym i rzeczowym zbiorów bibliotecznych w oparciu o zasady rekomendowane przez Bibliotekę Narodową
- Deskryptory Biblioteki Narodowej, czyli opracowanie formalno-rzeczowe zbiorów według aktualnych wymogów nowej klasyfikacji
- Aptekarz literacki:
 - Książka uczy, bawi, leczy, czyli o korzyściach płynących z mądrej lektury dla dzieci
 - Literatura w umacnianiu zdrowia psychicznego i fizycznego młodzieży
 - Srebrna kolekcja książek dla seniorów
- #NieZostawiamCzytelnika, webinaria i wykłady:
 - Czy niewidomi czytają książki tylko w brajlu?
 - Czytanie – jak się z tego nie wymigać?

III. POSIEDZENIA ORGANÓW WYKONAWCZYCH SBP

■ 1. Posiedzenia Prezydium i Zarządu Głównego SBP

4 lutego 2021 r.

W posiedzeniu online Prezydium ZG SBP uczestniczyli: Sylwia Błaszczyk, Barbara Budyńska, Bożena Chlebicka-Abramowicz, Krzysztof Dąbkowski, Małgorzata Furgał, Joanna Pasztaleniec-Jarzyńska, Joanna Potęga, Marzena Przybysz, Aldona Zawalkiewicz, Marta Lach i Małgorzata Dargiel-Kowalska. Spotkanie prowadziła przewodnicząca SBP, Joanna Pasztaleniec-Jarzyńska.

Porządek obrad obejmował następujące punkty:

1. Informacja o działalności ZG SBP w okresie grudzień 2020 – styczeń 2021: rozliczenie grantów 2020 oraz przygotowanie wniosku pt. „Minimalizacja wykluczenia niepełnosprawnych poprzez dostępność usług bibliotek” do programu Aktywni Obywatele – Fundusz Krajowy; wystąpienie do MKDNIŚ z wnioskami o dofinansowanie poza grantami projektu AFB oraz konkursu „Bibliotekarz Roku 2020”; przeprowadzenie 16 szkoleń na platformie Click-Meeting; wydanie 5 nowych publikacji, przygotowania do uruchomienia nowej serii wydawniczej *Komunikacja społeczna i media – teoria, metodologia, praktyka*, we współpracy z Wydziałem Dziennikarstwa Informacji i Bibliologii UW; finalizacja prac nad nowym e-sklepem (planowany start 15 marca); ogłoszenie konkursów: plakat na Tydzień Bibliotek 2021, „Bibliotekarz Roku 2020”, Nagroda Naukowa SBP.
2. Sytuacja finansowa SBP: mimo dużego spadku przychodów ze sprzedaży książek i czasopism udało się utrzymać pewną stabilizację, głównie dzięki tarczy antykryzysowej oraz dynamicznemu zwiększeniu zainteresowa-

nia bibliotekarzy szkoleniami online. Przewodnicząca SBP poinformowała też, że do 15 stycznia wpłynęło do Zarządu Głównego ok. 10 tys. zł z tytułu odpisów składek członkowskich. Szczegółowa analiza finansowa będzie przedstawiona na posiedzeniu ZG w kwietniu br.

3. Ankieta dot. oczekiwań wobec SBP: stan prac badania ankietowego wśród członków SBP omówiła Aldona Zawalkiewicz. Zespół w składzie: Barbara Budyńska, Krzysztof Dąbkowski, Joanna Pasztaleniec-Jarzyńska, Paweł Pioterek, Joanna Potęga, Marzena Przybysz, Aldona Zawalkiewicz zakończył badanie pilotażowe. Właściwe badanie planowane jest od 15 lutego do 19 marca 2021 r. Wyniki ankiety zostaną wykorzystane przy planowaniu kierunków działania na najbliższe lata. Potrzebne jest sprawne współdziałanie wszystkich struktur SBP, aby dotrzeć do jak największej liczby członków. Do osób posiadających adres e-mail zostanie rozesłany link do elektronicznej wersji ankiety, osoby nie posługujące się pocztą elektroniczną będą mogły wypełnić ankietę w wersji tradycyjnej. Biuro ZG SBP roześle pismo do struktur z prośbą o weryfikację adresów oraz upowszechnienie informacji o badaniu.
4. Prace zespołów roboczych (ds. statutu, strategii i programu działania na lata 2021-2025), przedstawiono harmonogram najbliższych spotkań online zespołów: 22 lutego – Komisja ds. Statutu, 2 marca – Komisja ds. strategii i programu działania).
5. Przygotowania do KZD 2021: przewodnicząca SBP przedstawiła opinię prawną Spółki Prawniczej Leżański Pankiewicz dotyczącą możliwości przeprowadzenia w 2021 r. w Stowarzyszeniu Bibliotekarzy Polskich wyborów online (zarówno na poziomie kół, oddziałów i okręgów), jak i na poziomie Krajowego Zjazdu Delegatów. Wynika z niej, że na mocy obowiązujących przepisów wybory mogą odbyć się z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej z zachowaniem tajności głosowania (wyjątek stanowią wybory na poziomie kół, gdzie Statut dopuszcza głosowanie jawne za zgodą wszystkich uczestniczących). Jednak ze względu na zapisy w Statucie SBP niedopuszczalna jest procedura przeprowadzenia wyborów drogą korespondencyjną (wysyłanie kopert z kartami do głosowania i odsyłanie ich przez członków). W opinii zwrócono również uwagę na wprowadzony w drugiej połowie 2020 r. art. 10 ust. 1 f ustawy – Prawo o stowarzyszeniach, który mówi, że jeśli kadencja władz upływa w okresie trwania stanu zagrożenia epidemicznego lub epidemii, to podlega ona przedłużeniu do czasu wyboru władz stowarzyszenia na nową kadencję, jednak nie dłużej niż do 60 dni od dnia odwołania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii. Oznacza to, że nie ma obowiązku przeprowadzania wyboru

nowych władz, albowiem te wybrane w poprzednich wyborach zachowują swój mandat w okresie wskazanym w przepisie. Następnie dyrektor Biura ZG SBP Aldona Zawałkiewicz przedstawiła wyniki rozmów z firmą NASK zajmującą się m.in. tworzeniem narzędzi do głosowań online. Zakup narzędzia, z którego mogliby skorzystać wszyscy członkowie SBP (umożliwiający przeprowadzenie wyborów na wszystkich szczeblach) wykracza poza możliwości finansowe Stowarzyszenia.

Przewodnicząca SBP rozpoczęła dyskusję. W jej wyniku wszyscy członkowie Prezydium opowiedzieli się za przesunięciem terminów wyborów i zwołania KZD oraz za przedłużeniem okresu trwania obecnej kadencji. Joanna Pasztaleniec-Jarzyńska zapowiedziała zwołanie nadzwyczajnego posiedzenia Zarządu Głównego SBP w dn. 16 lutego br. w celu omówienia spraw dotyczących organizacji wyborów i Krajowego Zjazdu Delegatów w świetle opinii prawnej oraz podjęcia stosownych uchwał.

6. Sprawy różne:

- Joanna Pasztaleniec-Jarzyńska poinformowała o działaniach podjętych wobec zamiaru likwidacji osiemnastu filii bibliotek pedagogicznych województwa łódzkiego. SBP skierowało w dniu 21 stycznia 2021 r. list do przedstawicieli władz samorządowych oraz Kuratorium Oświaty w Łodzi wyrażający sprzeciw wobec planowanych przez samorząd działań.
- Przewodnicząca SBP, po zasięgnięciu opinii członków ZG oraz redaktorów czasopism naukowych i pracowników naukowych współpracujących z Wydawnictwem Naukowym i Edukacyjnym SBP, przygotowała uwagi do projektu Rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki w sprawie programu „Rozwój czasopism naukowych” (15.01.2021 r.).
- Joanna Potęga zgłosiła chęć ufundowania przez Zarząd Okręgu SBP w Warszawie nagród w postaci voucherów na zakup książek wydanych przez SBP dla laureatów konkursu, organizowanego w ramach akcji Wikipedii 1Lib1Ref. Joanna Pasztaleniec-Jarzyńska przypomniała, że od roku 2018 autorom artykułów w „Bibliotekarzu” i „Poradniku Bibliotekarza” oferuje się wybór wybranej przez nich publikacji SBP. Zachęciła do podobnych działań w innych okręgach.

16 lutego 2021 r.

W posiedzeniu nadzwyczajnym Zarządu Głównego SBP, które odbyło się na platformie ClickMeeting uczestniczyli: Sylwia Błaszczyk, Barbara Budyńska, Joanna Chapska, Bożena Chlebicka-Abramowicz, Krzysztof Dąbkowski, Małgorzata Furgał, Zbigniew Gruszka, Andrzej Jagodziński, Żaneta Kubic, Joanna Pasztaleniec-Jarzyńska, Paweł Pioterek, Rozalia Podgórska, Joanna Potęga, Marzena Przybysz

oraz zaproszeni: Marian Butkiewicz, Małgorzata Dargiel-Kowalska, Marta Lach, Aliona Zawalkiewicz.

Spotkanie prowadziła przewodnicząca SBP, Joanna Pasztaleniec-Jarzyńska.

Na początku obrad przewodnicząca SBP jeszcze raz przedstawiła najważniejsze wydarzenia z życia Stowarzyszenia w okresie grudzień 2020 – luty 2021 prezentowane na Prezydium ZG w dn. 4 lutego br. Podkreśliła rozpoczęcie badań ankietowych członków Stowarzyszenia, które potrwają do 19 marca, a także uruchomienie w projekcie AFB formularza do zbierania danych za 2020 rok. Poinformowała również o podniesieniu przez Ministra Edukacji i Nauki punktacji dla kwartalnika „Przegląd Biblioteczny” (z 20 do 40) oraz o spotkaniu grupy inicjatywnej bibliotekarzy z Krakowa z przedstawicielami ZG SBP dotyczące organizacji Forum Młodych Bibliotekarzy w formule online.

W związku z ogłoszonymi konsultacjami publicznymi projektu uchwały Rady Ministrów w sprawie ustanowienia programu wieloletniego „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa 2.0. na lata 2021-2025” Joanna Pasztaleniec-Jarzyńska zwróciła się z apelem o nadsyłanie uwag, które Stowarzyszenie zawrze w swojej opinii i prześle do ministerstwa.

Zasadniczy cel posiedzenia ZG dotyczył Krajowego Zjazdu Delegatów 2021. Przewodnicząca SBP przedstawiła uzyskaną opinię prawną dotyczącą możliwości przeprowadzenia wyborów w trybie online w 2021 r. lub przesunięcia wyborów do czasu zakończenia pandemii. Zreferowała następnie dyskusję członków Prezydium ZG SBP w dniu 4 lutego br., w trakcie której uczestnicy jednogłośnie opowiedzieli się za przedłużeniem obecnej kadencji. Zaprezentowała podstawy prawne takiej możliwości:

– Ustawę z dn. 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz.U. 2008, Nr 234, poz. 1570), gdzie zdefiniowane zostały m.in. pojęcia „stan epidemii” i „stan zagrożenia epidemicznego”;

– Ustawę z dn. 19 czerwca 2020 r. o dopłatach do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych przedsiębiorcom dotkniętym skutkami COVID-19 oraz o uproszczonym postępowaniu o zatwierdzenie układu w związku z wystąpieniem COVID-19 (Dz.U. 2020, poz. 1086), w której art. 28 przywołuje Ustawę Prawo o stowarzyszeniach;

– Ustawę z dnia 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach (Dz.U. 1989, nr 20, poz. 104 z późn. zmianami).

Rozpoczęła się dyskusja, w której głos zabrali m.in.:

– Żaneta Kubiec; uznała przełożenie wyborów za rozsądne rozwiązanie. Poprosiła, aby w ślad za uchwałą przedłużającą kadencję wszystkich struktur przygotować wytyczne, jak postępować w sytuacji, kiedy obecne władze w strukturach terenowych będą chciały się wycofać z pełnionych funkcji przed końcem kadencji. Jako

przykład podała, że sama nosi się z takim zamiarem, gdyż obecnie zawodowo jest związana z obszarem muzealnictwa i uważa, że funkcję przewodniczącego okręgu powinna przejąć osoba mająca stały kontakt z bibliotekarstwem. Problemem jest brak chętnych nie tylko do bycia członkami SBP, ale i pełnienia funkcji. O planach wycofania się z pełnionych funkcji w SBP, z uwagi na przejście na emeryturę, poinformowały również Rozalia Podgórska i Sylwia Błaszczyk.

Joanna Pasztaleniec-Jarzyńska odpowiedziała, że ewentualne przedłużenie kadencji nie oznacza zawieszenia prac przygotowawczych do wyborów KZD. Komisje zjazdowe powołane uchwałami w 2020 r. będą działać, pierwsze spotkania online zostały już zaplanowane.

– Joanna Chapska; zgodziła się, że przeprowadzenie wyborów w obecnej sytuacji jest niemożliwe. Przyznała, że same koła zgłaszają potrzebę przedłużenia kadencji.

– Joanna Potęga; opowiedziała się za przesunięciem wyborów. Zauważyła, że w uchwale wydłużającej kadencję należy wymienić wszystkie podstawy prawne decyzji, określić, na jaki czas przedłużona zostaje obecna kadencja, zawrzeć informację o kontynuacji działalności powołanych komisji.

– Andrzej Jagodziński; przyznał, że przedłużenie kadencji nie jest dobrym rozwiązaniem, ale w obecnej sytuacji epidemiologicznej koniecznym. Nawiązując do kwestii poruszonej przez Ż. Kubica zauważył, że Statut SBP pozwala na uzupełnienie składu władz o nowych członków spośród delegatów ostatniego KZD. Zwrócił również uwagę na termin zawarty w przepisach pozwalających na przesunięcie wyborów – 60 dni od zakończeniu epidemii, co oznacza, że w tym czasie trzeba będzie przeprowadzić wybory na wszystkich szczeblach SBP.

– Rozalia Podgórska; poinformowała o problemach w okręgu dolnośląskim, gdzie część bibliotekarzy rezygnuje z członkostwa w SBP. Rozwiązaniu ulegają niektóre struktury – koła i oddziały. Pozostanie maksimum 6 kół, co stwarza problem z utworzeniem oddziału. Przyznała, że nie wyobraża sobie przeprowadzenia wyborów w tym czasie.

Po zakończeniu dyskusji Joanna Pasztaleniec-Jarzyńska przedstawiła projekt uchwały nr 1/2021 Zarządu Głównego SBP w sprawie przedłużenia kadencji władz SBP w związku ze stanem epidemii i zarządziła głosowanie. Wszyscy członkowie ZG opowiedzieli się za przedłużeniem obecnej kadencji.

25 lutego 2021 r.

W posiedzeniu Zarządu Głównego SBP, odbywającego się na platformie Click-Meeting uczestniczyli: Sylwia Błaszczyk, Barbara Budyńska, Joanna Chapska, Bożena Chlebicka-Abramowicz, Krzysztof Dąbkowski, Małgorzata Furgał, Zbigniew Gruszka, Andrzej Jagodziński, Żaneta Kubica, Paweł Pioterek, Rozalia Podgórska,

Joanna Potęga, Marzena Przybysz oraz zaproszeni: Małgorzata Dargiel-Kowalska, Aldona Zawalkiewicz.

Posiedzenie zostało zwołane w trybie nadzwyczajnym przez sekretarza generalnego SBP oraz wiceprzewodniczących SBP. Powodem była uzyskana informacja o dłuższej nieobecności przewodniczącej SBP, Joanny Pasztaleniec-Jarzyńskiej i konieczność zapewnienia ciągłości działalności Stowarzyszenia. Spotkanie prowadziła sekretarz generalna SBP, Barbara Budyńska, która poinformowała zebranych o przyczynach dłuższej nieobecności J. Pasztaleniec-Jarzyńskiej i niemożności pełnienia funkcji przewodniczącej Stowarzyszenia. W tej sytuacji, zgodnie ze Statutem (par. 40, ust. 1 p. 5) do kompetencji Zarządu Głównego należy powierzenie obowiązków przewodniczącego SBP jednemu z członków ZG, wybranemu na ostatnim Krajowym Zjeździe Delegatów.

Andrzej Jagodziński zgłosił propozycję powierzenia obowiązków przewodniczącego sekretarzowi generalnemu SBP, dr Barbarze Budyńskiej. Wiceprzewodniczący SBP Małgorzata Furgał i Krzysztof Dąbkowski również rekomendowali dr Barbarę Budyńską do objęcia obowiązków przewodniczącej SBP, ze względu na pełnioną obecnie funkcję w Zarządzie, doświadczenie zawodowe i stowarzyszeniowe, autorytet w środowisku. Po wyrażeniu zgody przez kandydatkę Zarząd Główny powierzył dr Barbarze Budyńskiej pełnienie obowiązków przewodniczącej SBP (Uchwała nr 2/2021).

Zdecydowano, że informacja o decyzji ZG zostanie przekazana do zarządów okręgów SBP oraz do organizacji, w pracach których uczestniczyła Joanna Pasztaleniec-Jarzyńska (Krajowa Rada Biblioteczna, IFLA, KOED).

W dalszej części spotkania omówiono bieżące sprawy, w tym:

- a) Przygotowania do KZD; ustalono, że Uchwała ZG SBP nr 1/2021 w sprawie przedłużenia kadencji władz Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich, w związku ze stanem epidemii, zostanie przekazana do struktur SBP. Komisje ds. Statutu, ds. Strategii i Programu działania SBP na lata 2021-2025 będą działać zgodnie z zapisami uchwał je powołujących. Niezbędna jest nowelizacja harmonogramu przygotowań do Krajowego Zjazdu Delegatów SBP.
- b) Opiniowanie: do 3 marca SBP powinno przesłać uwagi do MKDNIŚ w sprawie ustanowienia programu wieloletniego „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa 2.0. na lata 2021-2025”. W sprawie opiniowania kandydatów na dyrektorów bibliotek pomoc zadeklarowała wiceprzewodnicząca SBP, Małgorzata Furgał.
- c) Projekt AFB; dyrektor Biura ZG SBP Aldona Zawalkiewicz zgłosiła gotowość do przejęcia koordynacji nad projektem, w zastępstwie Joanny Pasztaleniec-

-Jarzyńskiej, na co ZG wyraził zgodę. Pani A. Zawalkiewicz od lat jest zaangażowana w prace projektowe.

- d) Ankieta do członków SBP; Zarząd Główny powierzył Pani Aldonie Zawalkiewicz koordynację prac w tym zakresie.

2 marca 2021 r.

W nadzwyczajnym posiedzeniu Prezydium ZG SBP, zwołanym przez dr Barbarę Budyńską uczestniczyli: Sylwia Błaszczyk, Barbara Budyńska, Bożena Chlebicka-Abramowicz, Krzysztof Dąbkowski, Małgorzata Furgal, Marzena Przybysz oraz zaproszeni: Małgorzata Dargiel-Kowalska, Aldona Zawalkiewicz. Spotkanie odbyło się na platformie ClickMeeting.

W związku ze stanem zdrowia Pani Joanny Pasztaleniec-Jarzyńskiej podjęto decyzję o przekierowaniu poczty przychodzącej na jej służbową skrynkę, na adres p.o. przewodniczącej SBP, Barbary Budyńskiej. Z inicjatywy Krzysztofa Dąbkowskiego i po zasięgnięciu opinii prawnika podjęto uchwałę powołującą komisję do weryfikacji poczty służbowej przychodzącej na adres j.pasztaleniec-jarzyńska@sbp.pl w okresie 19 lutego – 2 marca 2021 r. W skład komisji weszli: Barbara Budyńska, Aldona Zawalkiewicz, Małgorzata Dargiel-Kowalska (Uchwała Prezydium ZG SBP nr 1/2021).

W dalszej części spotkania omówiono sprawy bieżące. Dyrektor Biura, A. Zawalkiewicz poinformowała o zaakceptowaniu przez MKDNIŚ rozliczenia wszystkich grantów realizowanych w 2020 r. Czekamy na decyzje dot. wniosków na realizację zadań w 2021 r. Planowane jest też złożenie kolejnego wniosku do Narodowego Centrum Kultury (program Kultura – Interwencje) na organizację nowego cyklu szkoleniowego.

Dyrektor Biura przedstawiła także sytuację w zakresie dofinansowania czasopism. Jeśli chodzi o czasopisma naukowe to dofinansowanie ze środków resortu nauki skończyło się w 2020 r., obecnie czekamy na uruchomienie nowego programu przez MEiN. W br. ze środków MKDNIŚ kontynuowane będzie dofinansowanie wydawania „Przeglądu Bibliotecznego” (do 2022 r.) oraz „Poradnika Bibliotekarza” (do 2023 r.). Są natomiast kłopoty z uzyskaniem środków na wydawanie „Bibliotekarza”, zagwarantowanych w porozumieniu zawartym z Biblioteką Publiczną m.st. Warszawy – Biblioteką Główną Województwa Mazowieckiego, współwydawcą miesięcznika. Mimo monitów Biblioteka od ub. roku nie przekazała obiecanych środków. SBP ponownie zwróci się do dyrekcji Biblioteki z prośbą o wyjaśnienie zaistniałej sytuacji.

SBP systematycznie rozwija ofertę szkoleń dla bibliotekarzy. W aktualnej znajduje się 26 szkoleń online oraz 2 kursy (formalne opracowanie zbiorów, format MARC 21).

Na 2021 rok zaplanowano następujące konferencje i seminaria:

- Forum Młodych Bibliotekarzy – 13. edycja pn. *Chodźcie do nas!* odbędzie się online w dniach 15-17 września br., w prace organizacyjne zaangażowana jest dr Anna Grzecznowska, która koordynowała przygotowania do poprzednich edycji FMB.
- Konferencja z cyklu „Automatyzacja bibliotek” – planowana w formule online; za organizację odpowiada Barbara Budyńska, pomoc zgłosiła Bożena Chlebicka-Abramowicz.
- Seminarium pt.: „Biblioteka włączająca” dot. korzystania z usług bibliotek przez osoby z niepełnosprawnościami oraz seniorów – za organizację odpowiada Barbara Budyńska.
- Seminarium nt. projektu Analiza Funkcjonowania Bibliotek – planowane w formule online, za organizację odpowiada Aldona Zawalkiewicz.
- Konferencja Zespołu ds. Bibliografii Regionalnej – planowana jesienią w Zielonej Górze, za organizację odpowiada Marzena Przybysz.

W dalszej części spotkania omówiono stan realizacji konkursów ogłoszonych przez SBP, prace nad uruchomieniem nowego e-sklepu pod adresem <https://wydawnictwo.sbp.pl> oraz przygotowania do KZD (dr B. Budyńska zaproponowała, aby prace Komisji ds. strategii i programu koordynowali Małgorzata Furgał i Krzysztof Dąbkowski, zaś Komisji ds. Statutu – Sylwia Błaszczyk).

17 marca 2021 r.

W kolejnym posiedzeniu online Prezydium ZG SBP wzięli udział: Sylwia Błaszczyk, Barbara Budyńska, Bożena Chlebicka-Abramowicz, Krzysztof Dąbkowski, Małgorzata Furgał, Marzena Przybysz oraz zaproszeni: Małgorzata Dargiel-Kowalska, Aldona Zawalkiewicz. Spotkanie prowadziła dr Barbara Budyńska.

Po przyjęciu protokołu z poprzedniego posiedzenia Prezydium, dr B. Budyńska poinformowała o dużym sukcesie, jakim było zdobycie przez Stowarzyszenie II miejsca i nagrody finansowej w Plebiscycie Książka Roku 2020 lubimyczytac.pl, Allegro, w kategorii Fundacja/Stowarzyszenie Roku. Cieszy fakt, że internauci docenili wkład SBP w promocję czytelnictwa, podjęte działania na rzecz dostępu online do kultury w okresie lockdownu (akcja #NieZostawiamCzytelnika).

Porządek obrad Prezydium obejmował następujące punkty:

1. Sprawozdania za 2020 r.; trwają prace konsolidacyjne, pełne wersje sprawozdań z działalności ZG i jego ogniw oraz struktur terenowych przedstawione zostaną do zatwierdzenia w kwietniu br. na posiedzeniu ZG.
2. Przygotowania do KZD; członkowie Komisji ds. Strategii i programu działania SBP na lata 2021-2025 otrzymali materiały pomocnicze (znowelizowaną w 2017 r. *Strategię SBP na lata 2010-2021, Program działania SBP*

na lata 2017-2021, Wnioski KZD 2017, protokół ze spotkania z okręgami w 2019 r., podczas którego podsumowano połowę kadencji, omówiono realizację programu działania i wniosków KZD, przedstawiono postulaty okręgów oraz założenia do nowej Strategii). W maju dostępne też będą wyniki analizy ankiety przeprowadzonej wśród członków SBP. Z kolej przewodnicząca Komisji ds. Statutu, Sylwia Błaszczyk przypomniała o nadsyłaniu propozycji zmian do Statutu. W obecnej chwili nie wpłynęły żadne postulaty w tej sprawie ze struktur SBP.

3. Ankieta dla członków SBP; Aldona Zawałkiewicz omówiła badanie ankietowe. Pilotaż odbył się w pierwszej połowie stycznia 2021 r., właściwe badanie trwało od 15 lutego do 19 marca br. Dotychczas wypełnionych zostało ponad 1200 ankiet. Członkowie Zespołu uznali, że analizowane będą zarówno ankiety kompletne, jak i wypełnione częściowo.
4. Finanse SBP; bieżącą sytuację finansową omówiła dyrektor Biura ZG SBP, Aldona Zawałkiewicz. Zwróciła uwagę na niepokojący, w porównaniu do 2019 r. (okres sprzed pandemii) spadek przychodów, szczególnie ze sprzedaży książek. Szczegółowa analiza zostanie przedstawiona na spotkaniu Zarządu Głównego.
5. Granty i dofinansowania; dyrektor Biura ZG SBP poinformowała o przyznaniu środków z Instytutu Książki na projekt AFB oraz z MKDNIŚ na konkurs „Bibliotekarz Roku”, a także na wydawanie „Poradnika Bibliotekarza”. Pozostałe wnioski czekają na rozstrzygnięcie, w przypadku niektórych złożono odwołania. Planowane jest ponadto złożenie wniosku na realizację szkoleń do Fundacji Edukacja dla Demokracji.
6. Projekt AFB; w pierwszym kwartale zorganizowano dwa spotkania Zespołu ds. badania efektywności bibliotek. Odbyło się webinarium informacyjne dla bibliotek pedagogicznych.
7. Konkursy SBP; w konkursie na plakat promujący Tydzień Bibliotek wpłynęło 205 projektów, zwyciężyła praca Katarzyny Stanny. Na konkurs „Mistrz Promocji Czytelnictwa” wpłynęło 47 zgłoszeń, laureatów poznamy do 31 marca br. W konkursie „Bibliotekarz Roku 2020” zakończył się I etap, do 24 marca zarządy okręgów przesyłają dokumentację z jego realizacji.
8. Działalność wydawnicza; dyrektor wydawnictwa Marta Lach omówiła publikacje, które planowane są do wydania w I połowie roku. Przypomniała ponadto, że podjęta decyzja o przedłużeniu kadencji władz Stowarzyszenia oznacza także wydłużenie kadencji Rady Programowej oraz członków redakcji czasopism SBP.
9. Szkolenia; Aldona Zawałkiewicz poinformowała o zorganizowaniu od początku 2021 r. 15 szkoleń online, w tym dwóch darmowych („Dlaczego

kompetencje są ważne”, „Wartościowy Internet – przegląd zasobów”). Aktualnie realizowany jest kurs „Opracowanie formalne zbiorów bibliotecznych według aktualnych wskazań Biblioteki Narodowej”. Trwają zapisy na kolejny kurs „Format MARC 21”. Sylwia Błaszczyk poinformowała o pojawieniu się opinii, że szkolenia SBP są drogie. Polemizowała z tym dyrektor Biura, która podkreśliła, że stosowane są duże ulgi na niektóre spotkania (nawet do 50%), SBP współpracuje z doświadczonymi trenerami. Prowadzona systematycznie ewaluacja szkoleń wskazuje, że są one bardzo wysoko oceniane przez uczestników.

W sprawach różnych dr B. Budyńska poinformowała o:

- uzyskanej odpowiedzi od wicemarszałka województwa łódzkiego oraz Łódzkiego Kuratora Oświaty w sprawie interwencji podjętej w związku z zamiarem likwidacji 18 bibliotek pedagogicznych. Wynika z niej, że sprawa nie jest jeszcze rozstrzygnięta,
- wystąpieniu do MEiN w sprawie podwyższenia punktacji dla czasopisma ZIN, ze względu na osiągnięty w ostatnich dwóch latach wzrost widoczności periodyku w obiegu międzynarodowym, podniesienie jakości zarządzania procedurami wydawniczymi, w oparciu o nowoczesne technologie i formy komunikacji,
- wystąpieniu do MEiN i MKDniS o przyspieszenie szczepień bibliotekarzy przeciw COVID-19.

9 kwietnia 2021 r.

W posiedzeniu ZG SBP uczestniczyli: Sylwia Błaszczyk, Barbara Budyńska, Joanna Chapska, Bożena Chlebicka-Abramowicz, Krzysztof Dąbkowski, Małgorzata Furgał, Andrzej Jagodziński, Żaneta Kubic, Paweł Pioterek, Rozalia Podgórska, Joanna Potęga, Marzena Przybysz oraz zaproszeni: Marian Butkiewicz, Małgorzata Dargiel-Kowalska, Marta Lach, Aldona Zawałkiewicz. Spotkanie prowadziła Barbara Budyńska, p.o. przewodniczącej SBP.

Po przyjęciu protokołów z posiedzeń ZG w dn. 25 lutego 2021 r. oraz z Prezydium ZG SBP w dn. 17 marca 2021 r. i omówieniu najważniejszych działań podjętych w I kwartale 2021 r. (szkolenia, przygotowania do Forum Młodych Bibliotekarzy oraz do konferencji z cyklu „Automatyzacja bibliotek”, otrzymane granty 2021, realizacja konkursów SBP, badanie opinii członków SBP dot. ich oczekiwań wobec Stowarzyszenia, działalność wydawnicza) przystąpiono do prezentacji sprawozdań 2020. Sprawozdanie z działalności ZG przedstawiła Barbara Budyńska, sprawozdanie sekcji, komisji i zespołów ZG SBP – Marzena Przybysz, a sprawozdanie okręgów Sylwia Błaszczyk. W wyniku głosowania wszystkie sprawozdania zostały jednogłośnie przyjęte.

Barbara Budyńska przedstawiła Plan pracy ZG na 2021 r., który został następnie zatwierdzony. Warto jednak podkreślić, że w dyskusji zebrani zastanawiali się, czy wobec podjęcia uchwały w sprawie przedłużenia kadencji plan nie powinien być zaktualizowany.

W następujących punktach programu posiedzenia:

- dyrektor Wydawnictwa, Marta Lach omówiła realizację zadań w I kwartale 2021 r. Zwróciła uwagę na spadające wciąż nakłady miesięczników. W ostatnim czasie nakład „Bibliotekarza” spadł z 1000 do 800 egz., a „Poradnika Bibliotekarza” z 1600 do 1300 egz. Poinformowała też, że w związku z uruchomieniem nowego e-sklepu zaproponowano wiele bonifikat i zaapelowała o ich upowszechnienie wśród bibliotek,
- w ramach przygotowań do KZD wiceprzewodniczący SBP, Krzysztof Dąbkowski zaprezentował harmonogram prac Komisji ds. Strategii i programu działania, zaś Sylwia Błaszczyk ponownie zaapelowała o przesyłanie propozycji zmian w Statucie. W odpowiedzi B. Chlebicka-Abramowicz przedstawiła wykaz zmian zgłoszonych przez przewodniczących okręgów na zebraniu w dn. 24-25 września 2019 r.,
- Barbara Budyńska przedstawiła propozycję zmian w harmonogramie przygotowań do Krajowego Zjazdu Delegatów, wynikających z przedłużenia obecnej kadencji. Andrzej Jagodziński przypomniał, że zgodnie z zapisami uchwały przedłużającej kadencję, wybory powinny zostać zorganizowane po odwołaniu na terenie Polski stanu epidemii, a nie mamy wiedzy, kiedy to nastąpi. Tym samym wyraził sprzeciw, aby w tej sytuacji przyjmować harmonogram, decydować w jakiej formie i kiedy miałyby się odbyć wybory nowych władz. B. Budyńska ripostowała, że przyjęcie znowelizowanego harmonogramu ułatwiłoby realizację prac organizacyjnych (np. rezerwacje sal, określenie preliminarza kosztów itp.) w nieprzekraczalnym terminie 60 dni. Zebrani uznali, że potrzebny jest czas do namysłu. Dyskusja nad harmonogramem została więc przełożona na kolejne spotkanie ZG,
- w sprawach różnych poinformowano, że przewodniczący Krajowej Rady Bibliotecznej, dr Tomasz Makowski zaprosił dr Barbarę Budyńską do udziału w posiedzeniach Rady, pod nieobecność Joanny Pasztaleniec-Jarzyńskiej.

Na zakończenie spotkania Barbara Budyńska odczytała apel o oddawanie krwi dla Joanny Pasztaleniec-Jarzyńskiej, który został też zamieszczony na portalu SBP.

29 kwietnia 2021 r.

W posiedzeniu online Zarządu Głównego SBP uczestniczyli: Sylwia Błaszczyk, Barbara Budyńska, Bożena Chlebicka-Abramowicz, Krzysztof Dąbkowski, Małgo-

rzata Furgał, Andrzej Jagodziński, Żaneta Kubic, Paweł Pioterek, Rozalia Podgórska, Joanna Potęga, Marzena Przybysz oraz zaproszeni: Marian Butkiewicz, Małgorzata Dargiel-Kowalska, Marta Lach, Aldona Zawałkiewicz.

Zebrani minutą ciszy uczcili pamięć Joanny Pasztaleniec-Jarzyńskiej, która zmarła w dn. 15 kwietnia br. Barbara Budyńska przypomniała osiągnięcia zawodowe i działalność społeczną przewodniczącej SBP (wspomnienie o zmarłej zob. na końcu „Biuletynu”). Zebrani, na wniosek kol. Andrzeja Jagodzińskiego, przyjęli uchwałę w sprawie powierzenia dr Barbarze Budyńskiej pełnienia obowiązków przewodniczącej SBP do czasu zakończenia trwającej kadencji (Uchwała nr 3/2021). Barbara Budyńska wyraziła zgodę na łączenie funkcji p.o. przewodniczącej i sekretarza generalnego. Stosowne informacje zostaną zgłoszone do KRS.

Następny punkt porządku obrad poświęcony był przygotowaniom do KZD. Zebrani zastanawiali się nad nowelizacją Planu pracy ZG na 2021 r. w kontekście podjęcia decyzji o przedłużeniu kadencji. Ostatecznie ustalono, że przyjęta Uchwała nr 12/2020 zmieniająca harmonogram przygotowań do KZD utrzymuje swoją moc. Dokumenty będą aktualizowane na bieżąco, w miarę rozwoju sytuacji związanej z pandemią. Do zarządów okręgów SBP wysłane zostanie pismo informujące o: kontynuacji przygotowań do wyborów w strukturach, konieczności rozpoczęcia prac nad sprawozdaniami z kadencji, zgłaszania do Komisji Odznaczeń i Wniosków kandydatur do nadania godności Członka Honorowego SBP, prowadzeniu kampanii wyborczej, propozycjach kandydatów do pełnienia funkcji w zarządach na poszczególnych szczeblach.

Dr Barbara Budyńska przypomniała, że zgodnie z przepisami cała procedura wyborcza, łącznie z KZD, musi odbyć się w ciągu 60 dni po zakończeniu pandemii. W odpowiedzi na pytanie S. Błaszczyk o miejsce organizacji KZD wyjaśniła, że rozmowy na ten temat będą prowadzone, gdy znana będzie data KZD.

Kolejnym tematem obrad były wstępne wyniki badania ankietowego członków SBP, ich opinii i oczekiwań wobec Stowarzyszenia. W badaniu wzięło udział 1321 osób; dominowały kobiety w średnim wieku, z długim stażem pracy w bibliotekach publicznych i średnim stażem członkostwa w SBP. Z uzyskanych danych wynika, że:

- SBP spełnia oczekiwania respondentów w stopniu średnim, przy czym ocena wśród kobiet wyniosła 3,25 (gdzie 5 oznacza zdecydowanie tak, a 1 – zdecydowanie nie), u mężczyźna 2,82. Jeśli chodzi o strukturę wieku, wyższa średnia wystąpiła u starszych ankietowanych (im niższy wiek, tym niższa średnia),
- za najważniejsze działania SBP uznane zostały: organizacja konferencji i warsztatów, inicjatywy na rzecz rozwoju czytelnictwa oraz zwiększenia społecznego prestiżu zawodu bibliotekarza, upowszechnianie dobrych

praktyk w dziedzinie bibliotekarstwa i informacji naukowej. Pozytywnie oceniane są działania integracyjne, konkursy, natomiast wielu respondentów nie potrafiło ocenić działań rzeczniczych, co może dowodzić niedostatecznej ich promocji,

- mocną stroną SBP jest działalność wydawnicza oraz realizacja projektu AFB (mimo iż nie był wymieniony jako ważny w działaniach SBP), natomiast słabą stroną: brak atrakcyjnej oferty dla młodych bibliotekarzy, brak działań przeciwko deregulacji zawodu, skostniała struktura organizacyjna, niedostateczna komunikacja pomiędzy strukturami, za wysokie ceny szkoleń,
- na pytanie o kierunki działań Stowarzyszenia respondenci wymienili m.in.: przełamywanie nieprzychylności dyrektorów do działalności stowarzyszeniowej pracowników (co powoduje obawy i niechęć do pełnienia funkcji stowarzyszeniowych, np. przewodniczącego, skarbnika), dbałość o należyte wynagrodzenie bibliotekarzy.

Barbara Budyńska poinformowała, że w najbliższym czasie przygotowany zostanie artykuł podsumowujący wyniki badań, które stanowiąc będą materiał dla Zespołu ds. Strategii i programu działania SBP.

Aldona Zawalkiewicz, koordynująca projekt AFB przedstawiła najważniejsze prace planowane w br., do których zaliczyła: aktualizację materiałów instruktażowych i przeprowadzenie badania efektywności; opracowanie i publikację wyników (dane za rok 2020); webinaria dla bibliotek publicznych i pedagogicznych; organizację seminarium „Od statystyki bibliotecznej do badań wpływu i wartości bibliotek” (planowany termin 13 września); założenia metodologiczne i opracowanie projektu narzędzia badawczego do badania społecznego wpływu bibliotek publicznych; szkolenie dla wojewódzkich administratorów merytorycznych; aktualizację poradnika „Analiza danych statystycznych we wskaźnikach funkcjonalności w projekcie AFB” oraz wykazu literatury na temat badania efektywności.

W kolejnym punkcie obrad Zarząd Główny zatwierdził protokół Komisji Nagrody Naukowej SBP im. Adama Łysakowskiego. Do Nagrody zgłoszonych zostało 14 prac, z czego 6 zakwalifikowano do kategorii „Prace o charakterze teoretycznym, metodologicznym, źródłowym”, 5 do kategorii „Prace o charakterze informacyjno-dokumentacyjnym”, 1 do kategorii „Podręczniki akademickie”, 2 do kategorii „Prace o charakterze praktyczno-wdrożeniowym” (więcej zob. punkt V.4).

Podczas spotkania skarbnik SBP, Bożena Chlebicka-Abramowicz przedstawiła sprawozdanie za 2020 r. Zostało ono sporządzone na podstawie danych zawartych w sprawozdaniu finansowym przygotowanym przez głównego księgowego Biura ZG SBP. W 2020 r. zanotowano bardzo duże spadki przychodów, szczególnie ze sprzedaży książek, czasopism, druków, reklamy, szkoleń, co było następstwem zamknięcia bibliotek i wstrzymania produkcji wydawniczej.

Sprzedaż czasopism i książek oraz dotacje, dofinansowania i darowizny to najważniejsze, wiodące źródła, które pozwalają finansować statutowe działania SBP. Dodatkowe przychody pochodzą z organizowanych konferencji i warsztatów.

W 2020 r. dochód bezpośredni ze szkoleń, po odliczeniu kosztów, wyniósł 69 330,45 zł. W porównaniu do roku 2019 zanotowano jednak spadek w tym zakresie (-19 976,36 zł).

Kwota dofinansowań, dotacji i darowizn uzyskanych w 2020 r. wyniosła 665 281,55 zł, jednak w porównaniu do roku 2019 była mniejsza o 16 598,67 zł.

Wzrosty zanotowano tylko w zakresie przychodów z dotacji (+24 575,00 zł), dodruków (+4 494,72 zł) oraz pozostałych przychodów (+2 474,52 zł). Warto zaznaczyć, że w 2020 r. na konto Stowarzyszenia wpłynęło 9 426,18 zł. z tytułu składek członkowskich.

Wydatki w 2020 r. były niższe od przychodów o 34 420,43zł (przychód 1 314 967,72 zł., wydatki 1 280 547,29 zł.). Trzeba też zauważyć, że koszty w 2020 r. znacząco spadły w stosunku do roku 2019 (o 195 714,10 zł.), umożliwiając tym samym osiągnięcie na koniec roku 2020 dodatniego wyniku finansowego. Największy spadek zanotowano w kosztach: druku (-30%), usług informatycznych (-48%), podróży służbowych (-93%), noclegów (-100%), usług gastronomicznych i zakupu art. spożywczych (97,5%). Oczywiście w dużej mierze związane to było z lockdownem.

W dyskusji Sylwia Błaszczyk zwróciła uwagę na konieczność dokładnej analizy wpływu składek członkowskich do Zarządu Głównego (pod kątem ich wysokości i przeznaczenia).

Sprawozdanie Skarbnika SBP za 2020 rok zostało jednogłośnie przyjęte.

W sprawach różnych:

– Małgorzata Furgal przekazała zaproszenie od Anny Gruszeckiej, dyrektora Biblioteki Raczyńskich do udziału w 3. edycji Book Targ Biblioteka 5.0, podczas której poruszony zostanie m.in. temat promocji czytelnictwa i zaprezentowani będą laureaci konkursu „Mistrz Promocji Czytelnictwa”,

– Żaneta Kubic poinformowała o działalności okręgu małopolskiego SBP, w strukturach którego powstało nowe koło. Jego członkowie to osoby odpowiedzialne za prowadzenie fanpage’a Zarządu Okręgu SBP w Krakowie i organizację spotkań w ramach kół; wcześniej współtworzyli Małopolskie Forum Bibliotek. Postulują wprowadzenie głębokich zmian w organizacji i funkcjonowaniu SBP. Aktualnie pracują nad zmianami w okręgu małopolskim, mają też propozycje zapisów do Statutu. Członkowie ZG, Sylwia Błaszczyk i Andrzej Jagodziński zaapelowali, aby wprowadzanie zmian było przemyślane i przebiegało zgodnie z procedurami (zmiany do Statutu SBP powinny zostać zgłoszone do Komisji, która zaprezentuje je podczas KZD). Wszystkie proponowane zapisy muszą być zgodne z ustawą

z 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach. Żaneta Kubic zobowiązała się monitorować prace prowadzone w okręgu małopolskim i przedstawić Komisji ds. Statutu SBP oraz członkom ZG propozycje uzgodnione w okręgu.

15 czerwca 2021 r.

W posiedzeniu Prezydium ZG SBP, które odbyło się online na platformie Click-Meeting uczestniczyli: Sylwia Błaszczyk, Barbara Budyńska, Bożena Chlebicka-Abramowicz, Krzysztof Dąbkowski, Marzena Przybysz oraz zaproszeni: Marian Butkiewicz, Małgorzata Dargiel-Kowalska, Aldona Zawalkiewicz.

Otwierając spotkanie dr Barbara Budyńska podziękowała za pomoc w organizacji ceremonii pogrzebowej śp. Joanny Pasztaleniec-Jarzyńskiej, która odbyła się 28 maja 2021 r. na Powązkach Wojskowych w Warszawie. Szczególną wdzięczność wyraziła Marcie Lach, podziękowała również za liczną obecność członków SBP z całego kraju. Poinformowała, że w uznaniu zasług zmarłej, Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich złożyło wniosek do MKDniS o przyznanie Joannie Pasztaleniec-Jarzyńskiej pośmiertnie Złotego Krzyża Zasługi.

W dalszej części spotkania, po omówieniu najważniejszych działań podjętych w okresie maj-czerwiec br. (rozstrzygnięcia w konkursach „Bibliotekarz Roku 2020”, „Mistrz Promocji Czytelnictwa”; przygotowaniu opinii dot.: projektu *ustawy o ochronie rynku książki*, rozporządzeń w sprawie podstaw programowych sformułowanych przez MEiN, powołania dyrektora Narodowego Instytutu Kultury i Dziedzictwa Wsi bez przeprowadzenia konkursu, powierzenia funkcji p.o. dyrektora PBP w Wołominie; złożenie wniosków do programu MEiN Społeczna Odpowiedzialność Nauki) przystąpiono do omówienia spraw związanych z KZD SBP.

Barbara Budyńska przypomniała o piśmie skierowanym w tej sprawie do okręgów. Krzysztof Dąbkowski zauważył, że mimo poprawiającej się sytuacji epidemiologicznej w kraju nie jest możliwe przeprowadzenie stacjonarnych zebrań i zjazdów w strukturach SBP. Członkowie SBP czekają na formalne odwołanie stanu epidemii. Nie jest wyjaśniona kwestia respektowania obostrzeń – organizacja spotkania z uwzględnieniem rygoru konkretnej liczby metrów kwadratowych na osobę wiąże się z koniecznością wynajmu dużych powierzchni. Nie wiadomo też jak skutecznie skontrolować, kto jest zaszczepiony lub ozdrowieńcem.

Barbara Budyńska zgodziła się, że obecny moment nie jest odpowiedni na organizację zebrań i zjazdów, ale czas ten należy wykorzystać na refleksję, przygotowanie sprawozdań itp. Następnie przedstawiła działania zespołów powołanych uchwałami w czerwcu 2020 r.:

– członkowie Komisji ds. Strategii i programu działania SBP pracują w podzespołach. Krzysztof Dąbkowski zaproponował organizację spotkania wszystkich członków Komisji w Olsztynie w dniach 1-3 września. Dyrektor WBP w Olsztynie,

Andrzej Marcinkiewicz wyraził zgodę na udostępnienie sali konferencyjnej i pokoi gościnnych. Szacunkowy koszt spotkania to 200 zł (bez dojazdu i posiłków),

– członkowie Komisji ds. Statutu SBP spotykają się online co tydzień. Sylwia Błaszczuk zwróciła uwagę na konieczność podjęcia uchwały uwzględniającej aktualny skład Komisji. Uchwała zostanie przegłosowana na wrześnieowym posiedzeniu Zarządu Głównego SBP,

– zmiany wymaga treść uchwały powołującej Komitet Programowo-Organizacyjny KZD. Barbara Budyńska zaproponowała dołączenie do składu Anny Grzeznowskiej, byłej dyrektor Biura ZG SBP. Uchwała zostanie przegłosowana na wrześnieowym posiedzeniu ZG SBP,

– Zespół ds. Ankiety SBP opracował materiał roboczy z przeprowadzonych badań, który został przekazany do Komisji ds. Strategii i programu działania SBP.

Kolejnym tematem dotyczącym Krajowego Zjazdu Delegatów był preliminarz kosztów. Aldona Zawalkiewicz przypomniała ceny udziału w poprzednim KZD i stwierdziła, że biorąc pod uwagę wzrost w międzyczasie o ok. 40% opłat za noclegi i catering przewidzieć należy odpowiedni wzrost ceny udziału w KZD.

W następnym punkcie obrad Barbara Budyńska oraz Aldona Zawalkiewicz skupiły się na szkoleniach, konferencjach i programach realizowanych aktualnie przez ZG SBP.

W okresie 1 kwietnia – 15 czerwca 2021 r. odbyło się 27 płatnych szkoleń online na platformie ClickMeeting – wzięło w nich udział 314 uczestników. Zakończył się kurs „Format MARC 21” (25 uczestników, z uwagi na duże zainteresowanie ogłoszono kolejną edycję kursu). Część szkoleń została objęta 50% rabatem w ramach nowego cyklu „Szkolenia na do widzenia”. Przeprowadzono dwa darmowe webinaria „RODO i pandemia są z nami i nie chcą odejść” – dla 100 uczestników (16 kwietnia) oraz „Kamishibai” – dla 100 uczestników (10 maja). Kolejne darmowe szkolenie (tylko dla członków SBP, 25 osób) odbędzie się 17 czerwca – „Moja praca kocha mnie bez wzajemności”. Z kolei 14 czerwca ruszyły darmowe szkolenia w ramach projektu „Aptekarz literacki” dofinansowanego ze środków MKDNIŚ (dla 50 osób). Opracowano też kolejny pakiet szkoleniowy: „Bądź na bieżąco z social media”, kurs pomyślany dla każdego kto zajmuje się (lub chce się zajmować) promocją i marketingiem w mediach społecznościowych.

W ramach projektu Analiza Funkcjonowania Bibliotek regularnie odbywają się spotkania Zespołu ds. badania efektywności bibliotek oraz Zespołu ds. badania wpływu społecznego bibliotek. Na 16 czerwca zaplanowano webinarium dla bibliotek publicznych na temat znaczenia projektu, wartości danych i wskaźników, w tym wskaźnika satysfakcji użytkowników. Opracowane zostały ankiety (dla bibliotek publicznych, pedagogicznych i naukowych) na temat wykorzystania przez biblioteki danych statystycznych i wskaźników funkcjonalności. Na uwagę zasłu-

guje fakt, że prace nad badaniem wpływu realizowane w ramach projektu AFB zostaną zaprezentowane na arenie międzynarodowej podczas 14 edycji International Conference on Performance Measurement in Libraries (2-4 listopada 2021 r., online).

Aldona Zawalkiewicz przedstawiła założenia i program kampanii #NieZostawiamCzytelnika – projekt dofinansowany ze środków MKDniS (więcej patrz punkt VII.1). Trwają przygotowania do 13. Forum Młodych Bibliotekarzy (więcej patrz punkt VIII). Ustalono, że konferencja z cyklu „Automatyzacja bibliotek” odbędzie się w dn. 1-2 grudnia br. pod hasłem „Technologie biblioteczne w okresie pandemii”. Jesienią Zespół ds. Bibliografii Regionalnej ZG SBP planuje 2-dniową konferencję w Zielonej Górze „Potencjał informacyjny regionalnych zbiorów – narzędzia i metody ich wykorzystania”.

W sprawach różnych poruszono następujące tematy:

- Baza Członków SBP: Sylwia Błaszczuk i Bożena Chlebicka-Abramowicz zwróciły uwagę, że dane z bazy nie pokrywają się z danymi przekazywanymi przez okręgi SBP w sprawozdaniach rocznych. Ograniczenia techniczne nie pozwalają na generowanie jakichkolwiek statystyk.
- Składki członkowskie SBP; Barbara Budyńska poinformowała, że do Zarządu wpłynęła kwota ok. 11 000 zł. (stan na dzień 15 czerwca 2021 r.). Po krótkiej dyskusji ustalono, że uzyskane środki ze składek zostaną przeznaczone na rozwój portalu sbp.pl. W tej sprawie została jednogłośnie przyjęta uchwała (Uchwała Prezydium ZG SBP nr 2/2021).
- Członkostwo w IFLA; Barbara Budyńska przypomniała, że w 2020 r. ze względu na trudną sytuację finansową SBP zawiesiło opłacanie składki członkowskiej IFLA. W tym roku składka zostanie wniesiona, co umożliwi bibliotekarzom skorzystanie ze znacznej zniżki przy rejestracji na Kongres. Równocześnie SBP zwróci się do polskich bibliotekarzy uczestniczących w Kongresie z prośbą o dzielenie się zdobytą wiedzą poprzez nadsyłanie relacji z obrad, przygotowanie artykułów do naszych miesięczników, organizowanie spotkań w strukturach.
- Association of Hungarian Librarians (AHL) zaprosiło SBP do udziału w corocznej konferencji, która odbędzie się w dniach 8-9 lipca br. online. Warunkiem udziału jest przesłanie nagrania z wystąpieniem na temat działalności krajowych stowarzyszeń i bibliotek w czasie pandemii.

■ 2. Uchwały Prezydium i Zarządu Głównego SBP

UCHWAŁA Nr 1/2021
Prezydium Zarządu Głównego
Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich
z dnia 2 marca 2021 r.
w sprawie powołania komisji do weryfikacji poczty służbowej
przewodniczącej SBP w okresie 19 lutego – 2 marca 2021 roku

W związku z dłuższą i niezaplanowaną nieobecnością przewodniczącej SBP, Prezydium Zarządu Głównego SBP postanawia powołać komisję do weryfikacji poczty służbowej przewodniczącej SBP przychodzącej na adres j.pasztaleniec-jarzynska@sbp.pl w okresie 19 lutego – 2 marca 2021 r. (tj. od początku nieobecności do dnia ustawienia przekierowania poczty). Celem działania komisji jest wyodrębnienie nieodebranych wcześniej wiadomości dotyczących bieżących spraw Stowarzyszenia.

W skład komisji wchodzi:

Barbara Budyńska – p.o. przewodniczącej SBP

Aldona Zawałkiewicz – dyrektor Biura Zarządu Głównego SBP,

Małgorzata Dargiel-Kowalska – pracownik Biura Zarządu Głównego SBP

Prezydium Zarządu Głównego
Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich

UCHWAŁA Nr 2/2021
Prezydium Zarządu Głównego
Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich
z dnia 15 czerwca 2021 r.
w sprawie wydatkowania środków pozyskanych przez Zarząd Główny SBP
ze składek członkowskich

Działając w oparciu o § 9 *Wytycznych Zarządu Głównego Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich w sprawie ustalenia wysokości, sposobu oraz terminu wnoszenia składek członkowskich* (przyjętych Uchwałą ZG SBP nr 3/2019) Prezydium ZG SBP zobowiązuje się do przeznaczenia wszystkich środków ze składek członkowskich,

przekazywanych w bieżącej kadencji do Zarządu Głównego SBP, na rozwój ogólnopolskiego portalu sbp.pl.

*Prezydium Zarządu Głównego
Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich*

UCHWAŁA Nr 1/2021
Zarządu Głównego
Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich
z dnia 16 lutego 2021 r.
w sprawie przedłużenia kadencji władz Stowarzyszenia Bibliotekarzy
Polskich w związku ze stanem epidemii

1. Biorąc pod uwagę obowiązujące na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej ograniczenia organizowania spotkań wynikające ze stanu epidemii, Zarząd Główny SBP uznając, że w tych warunkach nie jest możliwe przeprowadzenie wyborów, podjął decyzję o przedłużeniu kadencji władz wszystkich struktur Stowarzyszenia (koła, oddziały, okręgi, Zarząd Główny), komisji rewizyjnych oraz sądów koleżeńskich, do czasu odwołania stanu epidemii i przywrócenia warunków przeprowadzenia wyborów zgodnie ze Statutem SBP, w warunkach bezpieczeństwa epidemicznego.
2. Jednocześnie przedłuża się ważność upoważnień wydanych przez Zarząd Główny SBP członkom zarządów okręgów i oddziałów w zakresie spraw dotyczących dostępu do bazy członków, ochrony danych osobowych oraz dysponowania środkami finansowymi.
3. Zgodnie z obowiązującym prawem, wybory nowych władz powinny odbyć się w ciągu 60 dni od odwołania stanu epidemii. Harmonogram przeprowadzenia całego cyklu wyborczego w ciągu 60 dni (Walne Zebrania Kół, Oddziałowe Zjazdy SBP, Okręgowe Zjazdy SBP oraz Krajowy Zjazd Delegatów) zostanie ustalony w odrębnej Uchwale ZG SBP.
4. Uchwała została podjęta na podstawie:
 - Statutu Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich (art. 40 ust. 1 pkt 1)
 - Opinii prawnej Spółki Prawniczej Leżański Pankiewicz z dnia 2 lutego 2021 r.
 - Ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach (Dz.U. 1989, Nr 20, poz. 104 z późn. zmianami, ostatnia: Dz.U. 2020 r. poz. 2261) Art. 10 ust. 1 pkt. 1f

Jeżeli kadencja władz stowarzyszenia, o których mowa w ust. 1 pkt 5, upły-

wa w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii, o których mowa w Ustawie z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi, lub do 30 dni po odwołaniu danego stanu, podlega ona przedłużeniu do czasu wyboru władz stowarzyszenia na nową kadencję, jednak nie dłużej niż do 60 dni od dnia odwołania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii.

- Ustawy z dnia 19 czerwca 2020 r. o dopłatach do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych przedsiębiorcom dotkniętym skutkami COVID-19 oraz o uproszczonym postępowaniu o zatwierdzenie układu w związku z wystąpieniem COVID-19 (Dz.U. 2020, poz. 1086)
Art. 28.

W ustawie z dnia 7 kwietnia 1989 r. – Prawo o stowarzyszeniach (Dz.U. z 2019 r. poz. 713 oraz z 2020 r. poz. 695) w art.10 po ust.1e dodaje się ust.1f w brzmieniu:

„1f. Jeżeli kadencja władz stowarzyszenia, o których mowa w ust.1 pkt 5, upływa w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii, o których mowa w ustawie z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi, lub do 30 dni po odwołaniu danego stanu, podlega ona przedłużeniu do czasu wyboru władz stowarzyszenia na nową kadencję, jednak nie dłużej niż do 60 dni od dnia odwołania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii”.

- Ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz.U. 2008, Nr 234, poz. 1570)
Art. 2 (definicje)

22) *stan epidemii* – sytuacja prawna wprowadzona na danym obszarze w związku z wystąpieniem epidemii w celu podjęcia określonych w ustawie działań przeciwepidemicznych i zapobiegawczych dla zminimalizowania skutków epidemii.

5. Tracą moc uchwały:

- Uchwała nr 3/2020 Zarządu Głównego Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich z dnia 30 czerwca 2020 r. w sprawie zwołania Krajowego Zjazdu Delegatów Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich w 2021 r.
- Uchwała nr 5/2020 Zarządu Głównego Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich z dnia 30 czerwca 2020 r. w sprawie przyjęcia harmonogramu przygotowań do Krajowego Zjazdu Delegatów w 2021 r.
- Uchwała nr 12/2020 Zarządu Głównego Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich z dnia 15 grudnia 2020 r. w sprawie wprowadzenia zmian w harmonogramie przygotowań do Krajowego Zjazdu Delegatów

w 2021 r. przyjętego Uchwałą nr 5/2020 Zarządu Głównego Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich z dnia 30 czerwca 2020 r.

6. Pozostają w mocy uchwały:

- Uchwała nr 4/2020 Zarządu Głównego Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich z dnia 30 czerwca 2020 r. w sprawie zasad wyboru delegatów na Krajowy Zjazd Delegatów Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich w 2021 r.
- Uchwała nr 6/2020 Zarządu Głównego Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich z dnia 30 czerwca 2020 r. w sprawie powołania Komitetu Programowo-Organizacyjnego Krajowego Zjazdu Delegatów Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich w 2021 r.
- Uchwała nr 7/2020 Zarządu Głównego Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich z dnia 30 czerwca 2020 r. w sprawie powołania Komisji do spraw Statutu Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich.
- Uchwała nr 8/2020 Zarządu Głównego Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich z dnia 30 czerwca 2020 r. w sprawie powołania Komisji do spraw Strategii i programu działania SBP na kadencję 2021-2025.
- Uchwała nr 9/2020 Zarządu Głównego Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich z dnia 30 czerwca 2020 r. w sprawie powołania Komisji do spraw wniosków i postulatów członków SBP.

*Zarząd Główny
Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich*

UCHWAŁA Nr 2/2021
Zarządu Głównego
Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich
z dnia 25 lutego 2021 r.
w sprawie powierzenia pełnienia obowiązków przewodniczącego
Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich

Zarząd Główny Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich, działając na podstawie § 40, ust. 1, p. 5 Statutu SBP, postanawia powierzyć pełnienie obowiązków przewodniczącego Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich sekretarzowi generalnemu SBP, Pani dr Barbarze Budyńskiej, na czas nieobecności przewodniczącej SBP, Joanny Pasztaleniec-Jarzyńskiej.

*Zarząd Główny
Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich*

UCHWAŁA Nr 3/2021
Zarządu Głównego
Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich
z dnia 29 kwietnia 2021 r.
w sprawie powierzenia obowiązków przewodniczącej SBP do czasu
zakończenia bieżącej kadencji władz SBP

Działając w oparciu o § 40.1.5 Statutu oraz § 2.7 Regulaminu Zarządu Głównego SBP, w związku ze śmiercią Joanny Pasztaleniec-Jarzyńskiej – przewodniczącej Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich – Zarząd Główny powierza pełnienie obowiązków przewodniczącej, do czasu zakończenia bieżącej kadencji władz SBP, dr Barbarze Budyńskiej, sekretarzowi generalnemu SBP.

Zarząd Główny
Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich

IV. SZKOLENIA, WEBINARIA

■ Szkolenia

Od początku pandemii Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich realizuje szkolenia online, z wykorzystaniem platformy ClickMeeting. Rejestracja i szczegóły dostępne są na stronie <http://www.szkoleniadlabibliotekarzy.sbp.pl/>. Szkolenia zostały pogrupowane w bloki tematyczne: Promocja czytelnictwa; Praca z czytelnikiem; Media społecznościowe; Zarządzanie biblioteką; Rozwój osobisty, kompetencje społeczne; Formalne i przedmiotowe opracowanie zbiorów.

W okresie styczeń-czerwiec 2021 r. zrealizowano łącznie 54 szkolenia i webinaria tematyczne, w których wzięło udział ok. 1200 osób. Imponująca liczba uczestników potwierdza zainteresowanie bibliotekarzy z wszystkich rodzajów bibliotek samokształceniem i doskonaleniem zawodowym oraz dostosowanie oferty szkoleniowej do ich oczekiwań. Biuro ZG SBP nawiązało współpracę z cenionymi trenerami, którzy wsparli dyrektora Biura ZG SBP w przygotowaniu atrakcyjnej oferty szkoleniowej. Oprócz szkoleń odpłatnych zrealizowano 11 szkoleń bezpłatnych i webinarów dla 667 osób. Niektóre spotkania dofinansowane były z przyznanych grantów MKDNIŚ. Poniżej wykaz zorganizowanych spotkań w I połowie 2021 r.:

- **Jak ciekawie pisać o książkach w internecie? Pomysły i sposoby na udane teksty o książkach** (12 stycznia, 7 kwietnia)

W czasie szkolenia uczestnicy dowiedzieli się, jakie materiały „klikają” się lepiej, a jakie gorzej; poznali sposoby pisania recenzji i tekstów okołoksiążkowych (na przykładach tekstów z blogów i portali). Szkolenie prowadził Rafał Hetman, znany bloger i reporter.

- **Udane spotkanie literackie. Jak ciekawie rozmawiać? Jak skutecznie promować? Jak je zorganizować w Internecie i w realu?** (14 stycznia)

Uczestnicy dowiedzieli się, jak umówić się na spotkanie z pisarzami i jak je poprowadzić, na co zwrócić uwagę przy organizacji tradycyjnego i internetowego

spotkania autorskiego z publicznością, które techniki promocji wydarzenia są najbardziej efektywne. Szkolenie prowadził Rafał Hetman.

- **Zdalna promocja książek – narzędzia i pomysły** (20 stycznia, 14 kwietnia)

Szkolenie dało uczestnikom możliwość odkrycia różnych form prezentacji zbiorów, które pasują do wizerunku biblioteki. Przedstawiono narzędzia, które można wykorzystać podczas tworzenia prezentacji multimedialnej, nieszablonywych grafik, filmików i podcastów czy organizowania wydarzeń online. Zaprezentowano formy promocji książek, takie jak: recenzja, wyzwania czytelnicze, maratony, TBR, Wrap up czy różnego rodzaju polecenia. Szkolenie prowadziła Beata Malentowicz – nauczyciel bibliotekarz w Dolnośląskiej Bibliotece Pedagogicznej we Wrocławiu, trener edukacji medialnej oraz pedagog z wieloletnim doświadczeniem w pracy z młodzieżą i dorosłymi.

- **RODO i kontrola zarządcza w okresie pandemii COVID-19 i po jej zakończeniu** (29 stycznia)

Szkolenie stanowiło odpowiedź na liczne pytania dyrekcji i pracowników bibliotek dotyczące funkcjonowania w okresie pandemii COVID-19. Uczestnicy dowiedzieli się, w jaki sposób należy w sytuacjach kryzysowych realizować przepisy RODO oraz przetwarzać dane osobowe pracowników i osób korzystających z biblioteki, a także na co zwrócić szczególną uwagę podczas pracy stacjonarnej i zdalnej. Omówiono także planowanie celów i analizę ryzyk związanych z pandemią COVID-19, na podstawie rzeczywistych sytuacji i problemów występujących w bibliotekach. Szkolenie prowadził dr Łukasz Wojciechowski, specjalista w zakresie ochrony danych osobowych i kontroli zarządczej, adiunkt na Wydziale Administracji i Nauk Społecznych WSEI w Lublinie, przedsiębiorca i bloger.

- **Książka w rozwijaniu kreatywności i przedsiębiorczości dzieci i młodzieży** (2 lutego)

Uczestnicy zapoznali się z najnowszą literaturą, metodami pracy służącymi motywowaniu dzieci i młodzieży, rozwijaniu ich samodzielności, innowacyjności, kreatywności. Dowiedzieli się, jak kształtować u młodych ludzi motywację immanentną (autoteliczną), pogłębiać i wzmacniać ich pasje i zainteresowania. Szkolenie prowadziła dr Wanda Matras-Mastalerz – adiunkt w Instytucie Nauk o Informacji Uniwersytetu Pedagogicznego im. KEN w Krakowie, literaturoznawca, Prezes Zarządu Polskiego Towarzystwa Biblioterapeutycznego we Wrocławiu.

- **Biblioterapia w pracy z seniorami – Seniorzy pełni zdrowia, mądrości i wigoru** (2 lutego, 12 kwietnia)

Celem szkolenia było dostarczenie inspiracji, wiedzy i umiejętności praktycznych z zakresu metod pracy z seniorami. Uczestnicy dowiedzieli się, jak rozwijać umiejętności samodzielnego prowadzenia zajęć z osobami w wieku dojrzałym. Poznali różne techniki pracy twórczej na bazie odpowiednio dobranej literatury

oraz sposoby prowadzenia spotkań łączących pokolenia i rozwijających międzypokoleniową transmisję wartości. Program szkolenia obejmował także elementy stymulacji pamięci i rozwoju intelektu. Szkolenie prowadziła dr Wanda Matras-Mastalerz.

- **Niestampowe metody pracy w bibliotece** (3 lutego, 29 kwietnia)

W trakcie szkolenia uczestnicy zapoznali się z niestandardowymi metodami pracy z czytelnikiem, takimi, jak np. gamifikacja, book sprinty, gniazda inspiracji itp. Uzyskali przykłady gotowych rozwiązań, które można zastosować w bibliotece. Szkolenie prowadził dr Marcin Karwowski – dyplomowany infobroker, coach i trener, naukowiec informatolog, dyrektor biblioteki publicznej.

- **Realizacja ochrony danych osobowych w bibliotece zgodnie z przepisami RODO z uwzględnieniem najnowszych zmian legislacyjnych, wytycznych i dobrych praktyk** (5 lutego)

Celem szkolenia było podsumowanie dotychczasowych doświadczeń z funkcjonowania przepisów RODO w bibliotekach oraz omówienie praktycznych rozwiązań w tym zakresie, z uwzględnieniem zmiany przepisów sektorowych w Polsce (m.in. w prawie pracy), najnowszych wytycznych Urzędu Ochrony Danych Osobowych. Zaprezentowano najczęściej popełniane błędy, również w kontekście kar nakładanych przez Prezesa UODO. Uczestnicy otrzymali precyzyjne wytyczne dotyczące prowadzonej dokumentacji i realizowanych procedur, jak również wzory dokumentów w wersji elektronicznej. Szkolenie prowadził dr Łukasz Wojciechowski.

- **Tworzenie filmów na potrzeby Internetu – YouTube, Facebook, Instagram** (9 lutego, 27 kwietnia)

Uczestnikom przybliżono specyfikę tworzenia filmów na trzech głównych platformach internetowych – YouTube, Facebooku i Instagramie, a także różnice towarzyszące publikacji filmów w tych mediach. Zaprezentowano urządzenia i techniki kręcenia filmów do Internetu oraz proste sposoby na wykorzystanie najbliższego otoczenia jako studia. Omówiono narzędzia do montażu filmów – darmowe i płatne. Szkolenie prowadził Rafał Hetman.

- **Sposób na wirtualne spotkanie z czytelnikami** (11 lutego)

Podczas szkolenia uczestnicy poznali różne formy aktywności online z czytelnikiem, narzędzia internetowe do tworzenia multimedialnych projektów, programy wspierające wizualizację działań biblioteki. Zdobyli także podstawową wiedzę w zakresie projektowania interaktywnych zadań angażujących czytelników, dzięki wybranym narzędziom. Wzięli ponadto udział w aktywizujących i motywujących quizach. Szkolenie prowadziła Beata Malentowicz.

- **Podcast – jak od zera stworzyć ciekawy podcast?** (12 lutego)

Podcasty to nowe, ciekawe i proste w przygotowaniu narzędzie do promocji kultury. W trakcie szkolenia uczestnicy poznali platformę do podcastów, która za-

pewnia możliwość dotarcia do szerokiego grona słuchaczy w całej Polsce. Szkolenie prowadził Rafał Hetman.

- **Przygotowanie biblioteki na kontrolę i audyt zewnętrzny w zakresie kontroli zarządczej, ochrony danych osobowych i innych obszarów działalności** (26 lutego, 26 maja)

Celem szkolenia było przygotowanie pracowników bibliotek na kontrole związane z różnymi aspektami funkcjonowania instytucji oraz audyty zewnętrzne. Uczestnicy dowiedzieli się m.in. jakie kontrole i audyty zewnętrzne mogą być realizowane w bibliotekach, w jaki sposób sprawować kontrolę zarządczą oraz ochronę danych osobowych, aby kontrole i audyty wypadły pozytywnie. Przedstawione zostały najczęściej popełniane błędy w zakresie realizacji prawa pracy oraz prawa zamówień publicznych w bibliotekach. Szkolenie prowadził dr Łukasz Wojciechowski.

- **Kontrola zarządcza od podstaw i zarządzanie ryzykiem w bibliotece** (5 marca)

Szkolenie było odpowiedzią na problemy bibliotek z realizacją procesu kontroli zarządczej, wynikającego z ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. W wielu placówkach kontrola zarządcza nie jest rozumiana w sposób prawidłowy, przez co trudno ją stosować i systematycznie prowadzić. Szkolenie pozwoliło na uporządkowanie tego ważnego obszaru funkcjonowania każdej instytucji. Szkolenie prowadził dr Łukasz Wojciechowski.

- **Metody i formy animacji kultury w pracy z młodzieżą** (22 marca)

Podczas spotkania omówiono najnowszą literaturę dla nastolatków oraz propozycje ciekawych warsztatów na jej podstawie. Wiedza i umiejętności nabyte podczas zajęć wyposażyły uczestników w aparat niezbędny do wspierania i promowania aktywności intelektualnej, kulturalnej i społecznej młodych ludzi w wieku adolescencji, w tym również planowania i realizacji konkretnych przedsięwzięć w tym zakresie. Szkolenie prowadziła dr Wanda Matras-Mastalerz.

- **Powal stres na łopatki** (31 marca)

Celem spotkania było zdobycie wiedzy praktycznej jak radzić sobie w nadmiarze stresujących sytuacji. Szkolenie prowadziła Gabriela Gamrowska – studentka ostatniego roku psychologii klinicznej na Uniwersytecie SWPS w Warszawie.

- **Mniej znaczy więcej, czyli jak zainteresować odbiorcę w social mediach** (8 kwietnia)

Podczas warsztatów uczestnicy poznali podstawy copywritingu (jak pisać teksty, konstruować komunikaty w social mediach) oraz proste techniki układania sloganów promujących określone wydarzenia. Dowiedzieli się, jak przygotować intrygującą grafikę, tworząc własny bank rysunkowych ikon. Przygotowali projekt graficzny do ułożonego wcześniej hasła. Szkolenie prowadziła Beata Gamrowska – grafik, copywriter i ilustrator, twórca historyjek o kawie i Pączusiu.

- **Wykorzystaj pełny potencjał Instagrama** (13 kwietnia)

W trakcie szkolenia uczestnicy poznali wszystkie możliwości wykorzystania Instagrama w pracy biblioteki – feed ze zdjęciami, hasztagi, stories, transmisje na żywo, integracja z innymi platformami. Wspólnie z trenerem, Rafałem Hetmanem opracowali strategię rozwoju swojego profilu na Instagramie. Zgłębili tajniki formatu stories, który wkrótce stanie się najważniejszym sposobem komunikacji na Instagramie.

- **Podstawowe działania zapewniające bezpieczeństwo biblioteki w cyberprzestrzeni i sposoby zapobiegania zagrożeniom** (15 kwietnia)

Uczestnicy dowiedzieli się jak rozpoznać zagrożenia w Internecie (np. kradzież danych osobowych i ich późniejsze wykorzystanie do autoryzowania przestępstw, kradzież środków finansowych pracowników i czytelników bibliotek, utratę wizerunku) oraz jakie kroki podjąć, aby nie stać się ofiarą cyberprzestępców. Uzyskali ponadto odpowiedź na pytanie co zrobić, jeżeli ktoś popełnił błąd i już stał się ofiarą przestępczości w cyberprzestrzeni. Uczestnicy otrzymali też wzory klauzul i inne przydatne narzędzia. Szkolenie prowadził dr Łukasz Wojciechowski.

- **Biblioterapia w pracy z osobami w trakcie życiowej zmiany** (16 kwietnia)

Celem szkolenia było dostarczenie wiedzy i umiejętności praktycznych z zakresu doboru i możliwości wykorzystania odpowiednich tekstów edukacyjnych, wychowawczych i terapeutycznych adresowanych do dzieci, młodzieży oraz osób dorosłych i seniorów w trakcie życiowej zmiany. Warsztaty prowadziła dr Wanda Matras-Mastalerz.

- **Wdrażam RODO i kontrolę zarządczą** (20 kwietnia)

Podczas szkolenia zostały precyzyjnie wskazane wymogi prawne dotyczące bibliotek w zakresie kontroli zarządczej i ochrony danych osobowych. Uczestnicy dowiedzieli się, co powinni zrobić, żeby wywiązać się z obowiązków w tym zakresie i poprawić funkcjonowanie bibliotek. Otrzymali także wzory dokumentów oraz przykłady dobrych praktyk w zakresie realizacji przepisów RODO i kontroli zarządczej w bibliotece. Szkolenie prowadził dr Łukasz Wojciechowski.

- **Biblioteka w zmieniających się mediach społecznościowych** (20 kwietnia)

Szkolenie poświęcone było efektywniejszemu wykorzystaniu narzędzi w popularnych mediach społecznościowych, głównie Facebooka, Instagrama, Twittera, Tumblra oraz newsletterów i YouTube. Szkolenie prowadził Rafał Hetman.

- **Książka i czytelnik – (nie)codzienny duet** (23 kwietnia)

Uczestnicy poznali niecodzienne formy pracy z książką, zabawy słowne i pomysły zachęcające do czytania, ćwiczenia doskonalące rozumienie tekstu, pozwalające na łatwe sprawdzenie wiedzy o lekturze, bohaterach, autorach itd. Poznane ćwiczenia uczestnicy mogą z powodzeniem wykorzystać na różnych zajęciach z czytelnikami, także online. Umożliwiają one rozbudzenie w czytelnikach kre-

atywnego podejścia do czytania: układanka z gazet (internetowych), kaligrama czy szyfry, lekturowe „prace ręczne”, „prace zdalne” oraz podróz z przygodami, czyli interaktywna stacja zadaniowa. Szkolenie prowadziła Beata Malentowicz.

- **Magia słowa – siła komunikatu** (26 kwietnia)

Celem zajęć był rozwój kompetencji społecznych pracowników instytucji kultury, które ułatwiają odnalezienie się w trudnych sytuacjach zawodowych i codziennych, z wykorzystaniem wiedzy i umiejętności komunikacji interpersonalnej. Szkolenie prowadziła Gabriela Gamrowska.

- **Organizuję pracę własną i zarządzanie zespołem z wykorzystaniem chmury** (27 kwietnia)

Podczas spotkania uczestnicy poznali środowiska do pracy w chmurze i praktycznie wykorzystali narzędzia ułatwiające zarządzanie zarówno pracą własną, jak i zespołu. Dzięki chmurze wspólnie utworzyli przykładowe dokumenty, zapewniając pomysłami i uwagami kalendarz online, a także cyfrowy notatnik, opracowali krótki formularz pozwalający zebrać informacje od spersonalizowanych grup czytelników. Szkolenie prowadziła Beata Malentowicz.

- **Kiedy nic nie przychodzi do głowy** (28 kwietnia)

W trakcie szkolenia uczestnicy poznali skuteczne sposoby pobudzania kreatywności, techniki twórczego myślenia, które pozwalają spojrzeć na wiele spraw z innej perspektywy. Nauczyli się szukać nowych rozwiązań oraz czerpać radość z improwizacji. Szkolenie prowadziła Beata Gamrowska

- **Mam swój zespół** (4 maja)

Uczestnikom zaprezentowano praktyczne rozwiązania umożliwiające sprawne zarządzanie zespołem, lepsze poznanie członków i efektywniejszą komunikację, aby zwiększyć zaufanie grupy. Dowiedzieli się, jak wykorzystać mocne strony członków zespołu, zadbać o ich motywację, doceniać i nagradzać, rozwiązywać konflikty, stawiać realne wymagania, a także jak rozliczać z powierzonych zadań. Szkolenie prowadziła Beata Gamrowska.

- **Planuję, wnioskuję, sprawozdaję – roczny kalendarz dyrektora biblioteki** (11 maja)

Uczestnicy wspólnie z prowadzącym, dr Marcinem Karwowskim, opracowali Kalendarz Dyrektora Biblioteki – narzędzie wspierające efektywne planowanie pracy osoby zarządzającej placówką.

- **Stymulacja życia czytelniczego wokół biblioteki i czytelnictwa w czasach zarazy. Jak biblioteki, blogerzy i czytelnicy inspirować się do czytania?** (12 maja)

Uczestnicy analizowali ciekawe przypadki akcji czytelnicznych organizowanych online w czasie domowej izolacji przez twórców internetowych i biblioteki. Dziaili się również swoimi doświadczeniami na temat organizacji książkowych wydarzeń w pandemii, a w ostatniej części spotkania wypracowali, wspólnie z trenerem Ra-

fałem Hetmanem, schemat akcji online i hybrydowej, którą będą mogli wdrożyć w swoim miejscu pracy.

- **Jak skutecznie ubierać w słowa – copywriting i promocja biblioteki w social media** (13 maja)

Podczas zajęć uczestnicy opracowali z pomocą trenera, Beaty Gamrowskiej, teksty do przykładowych treści w social media, zgodnie z zasadami copywritingu internetowego. Dowiedzieli się, jak kreatywnie konstruować komunikaty, aby przyciągały uwagę odbiorców.

- **Literacki kompas wartości** (14 maja)

Szkolenie nawiązuje do kierunków polityki oświatowej państwa, wśród których znalazło się kształtowanie postaw i wychowanie do wartości. Zapoznano uczestników z bogatą ofertą metod i form pracy z ciekawymi tekstami literackimi na temat roli wartości w życiu człowieka oraz dostarczenie wzorców literackich sprzyjających refleksji nad tym co ważne i wartościowe w życiu. Szkolenie prowadziła dr Wanda Matras-Mastalerz.

- **Angażuj, zaskakuj, bądź! Jak być trendy w social media** (17 maja)

Uczestnicy poznali aktualne trendy w przygotowywaniu treści do social media, aby zwracały one uwagę odbiorców. Stworzyli mini strategię do dalszych, nowych działań w social media. Szkolenie prowadziła Beata Gamrowska.

- **Webinarium od A do Z** (18 maja)

Przedstawiono metody planowania webinarium oraz ich skutecznej realizacji. Uczestnicy poznali m.in. przykłady kreatywnych zabaw z tekstem i działań promujących czytelnictwo oraz nauczyli się, jak budować pozytywne relacje z użytkownikami w każdym wieku za pomocą narzędzi wirtualnych. Szkolenie prowadziła Beata Malentowicz.

- **Najlepsze przykłady wykorzystania mediów społecznościowych przez biblioteki i twórców książkowych. Zobacz, jak to robią inni. Analiza przykładów, porady na przyszłość** (20 maja)

Uczestnicy poznali przykłady wykorzystania mediów społecznościowych w skutecznej promocji czytelnictwa i książek. Poznali kluczowe elementy budowania strategii działań promocyjnych w bibliotece, przygotowania kampanii społecznych. Szkolenie prowadził Rafał Hetman.

- **3 lata RODO w bibliotekach – co dotychczas udało się zrobić i nad czym jeszcze warto popracować** (25 maja)

Podczas szkolenia podsumowano dotychczasowe doświadczenia w zakresie stosowania RODO oraz sformułowano obszary wymagające poprawy. Zagadnienia wybrano na podstawie wieloletniej współpracy prowadzącego, dr Łukasza Wojciechowskiego z bibliotekami, zadawanych przez bibliotekarzy pytań, sygnalizowanych problemów oraz trudnych sytuacji, które udało się rozwiązać.

- **Booktalking – magia i moc słów** (31 maja)

Szkolenie prezentowało jedną z niezwykle interesujących form pracy z czytelnikiem tzw. booktalking (w dosłownym tłumaczeniu z angielskiego „książkomówienie”). Omówiono m.in. zagadnienia idei booktalkingu w kontekście czytelnika „opornego”, organizacji i przygotowania gawęd o książkach, formy ich prezentacji. Szkolenie prowadziła Beata Malentowicz.

Kursy online

- **Opracowanie formalne zbiorów bibliotecznych według aktualnych wskazań Biblioteki Narodowej** (10 lutego – 31 marca)

Kurs miał na celu zapoznanie uczestników z wytycznymi Biblioteki Narodowej dotyczącymi opracowania różnych typów dokumentów bibliotecznych, ze szczególnym uwzględnieniem materiałów gromadzonych w bibliotekach szkolnych – podręczników, programów i materiałów dydaktycznych dla uczniów i nauczycieli, a także zbiorów na nowoczesnych nośnikach (e-booków, publikacji w zdalnym dostępie itp). Ćwiczone tworzenie opisów bibliograficznych, a także rozwiązywanie problemów dotyczących opracowania zbiorów bibliotecznych. Uczestnicy zapoznali się z uniwersalnym schematem opracowania zbiorów, który wykorzystuje się w każdym systemie. Kurs prowadziła Agata Kyzioł-Cieślak – kierownik Wydziału Opracowania Zbiorów Zwartych i Specjalnych w Pedagogicznej Bibliotece Wojewódzkiej im. KEN w Warszawie; wykładowca na podyplomowych studiach i kursach kwalifikacyjnych z zakresu bibliotekoznawstwa organizowanych przez Niepubliczny Zakład Doskonalenia Nauczycieli „Cogito”; certyfikowany biblioterapeuta.

- **Format MARC 21** (14 kwietnia – 9 czerwca)

Uczestnicy poznali pola, podpola i wskaźniki formatu MARC21 oraz dowiedzieli się, które z nich absolutnie muszą znaleźć się w opisie, a które są opcjonalne. Mogli zobaczyć, w jaki sposób elementy formatu przekładają się na poszczególne strefy opisu bibliograficznego oraz jak pozwalają klasyfikować treść dokumentu. W trakcie ośmiu spotkań omówione i przećwiczone zostały kolejne pola formatu z przykładami ich zastosowania. Uczestnicy otrzymali materiały edukacyjne pomocne w codziennej pracy bibliotekarskiej. Kurs prowadziła Agata Kyzioł-Cieślak.

Cykle szkoleniowe i wykłady

Część szkoleń i wykładów zorganizowanych przez SBP w I półroczu 2021 r. uzyskała dofinansowanie w ramach Programów Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu i realizowana była bezpłatnie:

- **Aptekarz literacki** – cykl bezpłatnych szkoleń online:
 - Książka uczy, bawi, leczy, czyli o korzyściach płynących z mądrej lektury dla dzieci (14 czerwca)
 - Literatura w umacnianiu zdrowia psychicznego i fizycznego młodzieży (18 czerwca)
 - Srebrna kolekcja książek dla seniorów (21 czerwca)
- **#NieZostawiamCzytelnika:**
 - Webinarium informacyjne na temat dostępności cyfrowej oraz informacyjno-komunikacyjnej dla osób z niepełnosprawnościami (16 czerwca)
 - Czy niewidomi czytają książki tylko w brajlu? (23 czerwca)
 - Czytanie – jak się z tego nie wymigać? (30 czerwca)

Więcej patrz punkt VII.

Bezpłatne webinaria

- **Dlaczego kompetencje są ważne?** (11 lutego)

Podczas spotkania, prowadzonego przez Beatę Malentowicz, poruszone tematy dotyczyły m.in.: zakresu kompetencji, pokolenia Z, procesu: przeszłość – teraźniejszość – przyszłość,

- **Wartościowy Internet – przegląd zasobów** (24 marca)

Uczestnikom zostały przedstawione portale z 5 obszarów tematycznych: kultury, edukacji, zdrowia, komunikacji i administracji. Uczestnicy mogli też sami zarekomendować interesujące miejsca w Internecie. Wzięli ponadto udział w angażujących grach i zabawach bazujących na omawianych zasobach sieciowych oraz zaprezentowanych aplikacjach. Spotkanie prowadził dr Marcin Karwowski.

- **RODO i pandemia są z nami i nie chcą odejść** (16 kwietnia)

Celem webinarium było uporządkowanie najbardziej problematycznych kwestii dotyczących realizacji przepisów RODO w okresie pandemii COVID-19. Spotkanie prowadził dr Łukasz Wojciechowski.

- **Kamishibai – teatr ilustracji** (10 maja)

Japoński teatrzyk kamishibai to narzędzie służące do opowiadania w sposób kreatywny i niepowtarzalny. Praca z Kamishibai polega na przedstawianiu alternatywnej formy czytania, niezwykle pobudzającej wyobraźnię. Kamishibai wspomaga kreatywność, urozmaica kształcenie tworzenia komunikatów, zachęca do ustnych opowieści, czytania i tworzenia własnych historyjek, inspiruje do malowania własnych ilustracji. Ponadto pozwala na poznawanie świata, osvajania go i uczenia się. Spotkanie prowadziła Beata Malentowicz.

- **Moja praca kocha mnie bez wzajemności** (17 czerwca)

Spotkanie na temat wypalenia zawodowego prowadziła Agata Kyzioł-Cieślak.

V. KONKURSY I NAGRODY SBP

■ 1. Tydzień Bibliotek 2021

Konkurs na plakat

Na konkurs wpłynęło 205 projektów. Jury pod przewodnictwem Andrzeja Tomaszewskiego – znawcy architektury książki, grafika, typografa, autora wielu plakatów promujących czytelnictwo – przyznało I miejsce dr Katarzynie Stanny z Warszawy. Jury przyznało ponadto trzy wyróżnienia honorowe, które otrzymali: Beata

Rolak, Eliza Banaś oraz Adrian Jastrzębski.

Zwycięski plakat został upowszechniony w bibliotekach, zarówno w wersji drukowanej, jak i elektronicznej. SBP przygotowało ponadto pakiet materiałów graficznych w wersji elektronicznej do samodzielnego wydruku lub wykorzystania na stronach WWW i w mediach społecznościowych bibliotek.

Konkurs na najciekawsze wydarzenie organizowane online

Jury Konkursu pod przewodnictwem dr Barbary Budyńskiej przyznało następujące nagrody:

I nagroda

- Miejska Biblioteka Publiczna im. Marii Kozaczkowej w Dąbrowie Tarnowskiej za cykl spotów filmowych pn. „Znajdziesz mnie w bibliotece” ukazujący charakterystycznych bohaterów literackich, których można spotkać pośród bibliotecznych regałów.

II nagroda

- Miejska Biblioteka Publiczna w Legionowie za akcję „#znajdzieszmniew bibliotece” – krótkie filmy pokazujące, że biblioteka to miejsce wspólne, gdzie można znaleźć nie tylko książkę, lecz także zrozumienie, rozrywkę i osoby o podobnych zainteresowaniach.

III nagroda ex aequo

- Powiatowa Biblioteka Publiczna im. prof. Wiktora Zina w Hrubieszowie za akcję „Propaganda czytelnictwa z Powiatową”, w ramach której zorganizowano: Wiec książek socjalistycznych; Wystawę „Czar bibliotek i książek PRL-u”; głośne czytanie *Śmiechu warte, czyli z czego śmiał się PRL. Krótki przewodnik po świecie „Misia” i nie tylko...* Michała Zawadzkiego; Zdjęcie z Barejowskim Misiem.
- Biblioteka Politechniki Opolskiej za wystawę fotografii online „Znajdziesz mnie w bibliotece”, związaną z atrakcyjnymi punktami w przestrzeni Politechniki Opolskiej, jak również promocją literatury, która dostępna jest w ofercie Biblioteki Politechniki Opolskiej – publikacjami naukowymi oraz propozycjami z zakresu literatury pięknej.

Specjalną Nagrodę dla biblioteki z miejscowości do 5 tys. mieszkańców przyznano Bibliotece szkolnej w Szkole Podstawowej im. Jana Pawła II w Śmiarach za akcję „Poszukiwacze skarbów”. Akcją przeprowadzono w klasach I-III. Młodzi odkrywcy dostali list z opisem krótkiej historii akcji Tydzień Bibliotek wraz z mapą prowadzącą przez różne szkolne zakamarki do pomieszczenia biblioteki (dla każdej klasy przygotowano indywidualną trasę), gdzie na uczniów czekały nowe książki spakowane w prezentowy papier, pochowane na półkach biblioteki. Na podkreślenie zasługuje fakt, że szkoła w Śmiarach jest bardzo mała, a na bibliotecznych półkach przeważają egzemplarze, z których w młodości korzystali nawet miejscowi dziadkowie i babcie. Jest mało nowych pozycji, dlatego akcja spotkała się z entuzjastycznym przyjęciem wśród dzieci.

Jury postanowiło przyznać siedmiu bibliotekom Wyróżnienia, które otrzymali:

- Gminny Ośrodek Kultury w Lasecznie – Gminna Biblioteka Publiczna w Lasecznie, Filia w Ławicach za akcję „Znajdziesz mnie w bibliotece w 21 językach”
- Gminna Biblioteka Publiczna w Kuślinie za akcję „Polowanie na książkę”
- Biblioteka szkolna Szkoły Podstawowej im. Żołnierzy Niezłomnych w Łukcie za akcję „Znajdziesz mnie w bibliotece – Książka niejedno ma imię”

- Biblioteka Publiczna w Dzielnicy Ursus m.st. Warszawy za akcję „Tydzień Bibliotek w Ursusie (#kamykibpursus; trailery oferty bibliotecznej; zagadki Misia Tadka; kampania #znajdzieszmniewbibliotece)”
- Miejska Biblioteka Publiczna im. Józefa Wybickiego w Sopocie za akcję „Znajdź Złoty Bilet Sopoteki”
- Miejska Biblioteka Publiczna im. ks. Jana Kruczka w Myślenicach za akcję „Znajdziesz mnie w bibliotece!”
- Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna im. Leona Korusiewicza w Siewierzu za akcję „Wirtualna lekcja biblioteczna – Dziś w Siewierzu garncarzy już nie ma...”, czyli poznajemy dawne zawody siewierskie”

Dla laureatów i wyróżnionych przygotowano dyplomy i nagrody książkowe pozyskane od wydawnictw wspierających Tydzień Bibliotek.

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu pochodzących z Funduszu Promocji Kultury

■ 2. Mistrz Promocji Czytelnictwa 2020

Jury konkursu, pod przewodnictwem Bożeny Chlebickiej-Abramowicz, przyznało nagrody i wyróżnienia za dokonania na rzecz upowszechnienia czytelnictwa w roku 2020 następującym bibliotekom:

I nagroda

- Biblioteka Raczyńskich w Poznaniu

II nagroda

- Biblioteka Miejska im. Jana Kasprowicza w Inowrocławiu

III nagroda

- Biblioteka szkolna Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Pliszczynie

Wyróżnienia:

- Biblioteka Szkolna, Szkoły Podstawowej nr 2 im. Jana Pawła II w Suchym Lesie
- Gminna Biblioteka Publiczna w Starych Kobiątkach
- Krośnieńska Biblioteka Publiczna
- Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna im. Josepha Conrada-Korzeniowskiego w Gdańsku
- Książnica Beskidzka

- Miejska Biblioteka Publiczna im. Jerzego Fusieckiego w Zabrze
- Miejska Biblioteka Publiczna w Rumi Stacja Kultura
- Miejska Biblioteka Publiczna w Kędzierzynie-Koźlu
- Miejska Biblioteka Publiczna im. Aleksandra Majkowskiego w Wejherowie
- Miejska Biblioteka Publiczna im. Adama Asnyka w Kaliszu

Dr Barbara Budyńska zaprezentowała laureatów konkursu podczas III edycji BookTargu Branżowego w części dedykowanej bibliotekom „Konferencja Biblioteka 5.0”. Dyplomy i nagrody zostały przesłane pocztą. Ponadto wszyscy uczestnicy otrzymali kod rabatowy do wykorzystania w sklepie Wydawnictwa Naukowego i Edukacyjnego SBP.

■ 3. Bibliotekarz Roku 2020

XI edycja Konkursu „Bibliotekarz Roku 2020” zakończyła się 4 maja 2021 r. Wzięły w niej udział wszystkie okręgi SBP. W I etapie członkowie 16 Kapituł Okręgowych wybrali Bibliotekarzy Roku 2020 poszczególnych województw, którzy przeszli do finału, natomiast w II etapie ustalili okręgowe rankingi finalistów (z pominięciem własnych reprezentantów). Na podstawie ww. rankingów Komisja Odznaczeń i Wyróżnień ZG SBP wyliczyła zbiorczy ranking okręgów oraz ustaliła ranking finałowy:

I miejsce

- **Monika Machowicz**, starszy kustosz, instruktor w Krośnieńskiej Bibliotece Publicznej (okręg podkarpacki SBP)

II miejsce

- Krzysztof Dąbkowski, dyrektor Miejskiej Biblioteki Publicznej w Olsztynie (okręg warmińsko-mazurski SBP)

III miejsce

- Marcin Duda, kierownik Oddziału Dziecięco-Młodzieżowego Miejskiej Biblioteki Publicznej w Opolu (okręg opolski SBP)

■ 4. Nagroda Naukowa SBP im. Adama Łysakowskiego

Na wniosek Komisji Nagrody Naukowej SBP im. Adama Łysakowskiego, Zarząd Główny SBP przyznał nagrody za rok 2020 w trzech kategoriach:

- w kategorii „Prace o charakterze teoretycznym, metodologicznym, źródłowym”: *Aplikacje mobilne w systemach informacyjnych: teoria i praktyka* / Grzegorz Gmiterek. Warszawa: Wydaw. Naukowe i Edukacyjne SBP, 2020, 358 s.
- w kategorii „Prace o charakterze informacyjno-dokumentacyjnym”: *Bibliografia Fonografii Polskiej (Źródła do badań fonografii polskiej od 1878 roku do czasów współczesnych)* / Pod red. Marii Wróblewskiej. [baza danych] <http://www.sbp.pl/fonografia/bazy>
- w kategorii „Prace o charakterze praktyczno-wdrożeniowym”: *Serwisy internetowe instytucji kultury w Polsce* / Mariusz Jarocki, Paweł Marzec. Toruń: Wydaw. Naukowe UMK, 2020, 206 s.

■ 5. Nagroda Młodych SBP im. prof. Marii Dembowskiej

Tegoroczną nagrodę w konkursie przyznano Pani Renacie Gulczyńskiej za pracę: *Działalność jezuitów w Lublinie w latach 1582-1773, na podstawie wydanych drukiem materiałów źródłowych i opracowań* napisaną pod kierunkiem promotora – prof. Dariusza Kuźminy. Wyróżnienie otrzymała Pani Sylwia Marciniak za pracę: *Gry i zabawy w pracy z czytelnikiem. Analiza na podstawie podręczników i poradników metodycznych dla bibliotekarzy wydanych w Polsce w latach 1945-2019* napisaną pod kierunkiem promotora – prof. Bogumiły Staniów.

VI. DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA

■ 1. Czasopisma

W pierwszym półroczu 2021 r. ukazało się 6 numerów miesięcznika „Bibliotekarz”, 6 numerów miesięcznika „Poradnik Bibliotekarza” oraz 2 numery czasopisma naukowego „Przegląd Biblioteczny”.

■ 2. Książki

W pierwszym półroczu 2021 r. ukazały się publikacje w ramach następujących serii:

NAUKA – DYDAKTYKA – PRAKTYKA

- Małgorzata Kisilowska – *Biblioteki publiczne w kryzysie: doświadczenie pierwszego etapu pandemii*

BIBLIOTECZKA PORADNIKA BIBLIOTEKARZA

- Hanna Diduszko – *Wiedza, wzruszenia, refleksje, zabawa, opowieści. Recenzje wybranych książek dla dzieci i młodzieży (2002-2020)*

BIBLIOTEKARZE POLSCY WE WSPOMNIENIACH WSPÓŁCZESNYCH

- *Bibliotekarze i pracownicy książki województwa śląskiego* – Red. Jadwiga Sadowska, Maria Kycler

POZA SERIAMI

- *Mobilna biblioteka* – red. Maja Wojciechowska
- *Książki mają swoją historię. Studia ofiarowane Profesor Barbarze Bieńkowskiej* – red. Jacek Puchalski

Regularnie ukazywał się newsletter Wydawnictwa.

VII. GRANTY I DOFINANSOWANIA ZADAŃ

■ 1. Granty uzyskane w ramach Programów Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu

Tydzień Bibliotek 2021

W dniach 8-15 maja Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich realizowało obchody Tygodnia Bibliotek 2021. Była to już XVIII edycja ogólnopolskiego programu promocji czytelnictwa, bibliotek, zawodu bibliotekarza. W tym roku, z uwagi na pandemię i ograniczony dostęp czytelników do bibliotek, SBP zdecydowało się na realizację akcji i wydarzeń przede wszystkim online. Główną inspiracją dla bibliotekarzy w tych wyjątkowych dniach stało się hasło tegorocznej edycji Tygodnia Bibliotek – „Znajdziesz mnie w bibliotece”. Biblioteki zainteresowane udziałem w Tygodniu Bibliotek i otrzymaniem darmowych materiałów elektronicznych, wypełniały specjalny formularz rejestracyjny.

Do uczestnictwa w TB zgłosiło się ponad 1100 bibliotek.

W całej Polsce biblioteki wszystkich typów – publiczne, szkolne, pedagogiczne, naukowe i akademickie, przygotowały okolicznościowe wydarzenia, wykorzystując Internet i media społecznościowe. Dzięki aplikacjom i programom takim jak m.in. Genial.ly, ZOOM, Canva, Padlet, Wizer.me bibliotekarze w atrakcyjny sposób organizowali liczne imprezy, przyciągając uwagę tysięcy czytelników.

Przez cały okres Tygodnia Bibliotek redakcja portalu SBP.pl zamieszczała relacje z imprez organizowanych w całym kraju. Zainteresowanych zapraszamy do odwiedzenia serwisu internetowego TB www.tydzienbibliotek.sbp.pl.

Jak co roku SBP zorganizowało dwa konkursy: na najlepszy plakat Tygodnia Bibliotek 2021 oraz na najciekawsze wydarzenie organizowane w trakcie Tygodnia Bibliotek 2021. (Patrz punkt V.1)

Przebieg tegorocznej edycji Tygodnia Bibliotek udowodnił, że biblioteki, mimo trwającej pandemii i ograniczeń, są bardzo kreatywne w wirtualnej przestrzeni i odgrywają czołową rolę w dostępie do kultury i informacji, niezależnie od panujących warunków.

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu pochodzących z Funduszu Promocji Kultury

Aptekarz Literacki – cykl szkoleń online

Zakończył się kolejny etap realizacji przez Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich projektu szkoleniowego „Aptekarz Literacki”. Polegał on na opracowaniu przez bibliotekarzy – uczestników projektu – zestawów książek terapeutycznych polecanych dla określonej grupy czytelników, tzw. *Apteczek literackich*.

Wszystkie przesłane zestawy zostały przeanalizowane przez specjalistów, w tym z Polskiego Towarzystwa Biblioterapeutycznego, pod kątem przydatności do różnych działań prowadzonych w bibliotekach, przy wykorzystaniu elementów bajkoterapii i biblioterapii. W propozycjach uczestników przeważała literatura dla młodego czytelnika, ale w kilku przypadkach pojawiły się również książki dla dorosłych i seniorów.

Opracowanie *Apteczek literackich* to bardzo ważna część projektu, która stanie się podstawą terapeutycznej pracy z książką w bibliotekach. Warto pamiętać, że literatura służy do rozmowy z samym sobą i drugim człowiekiem, jest ważnym czynnikiem kształtującym jego osobowość, wzbogacającym słownictwo, poszerzającym zainteresowania. Wierzymy, że sporządzone wykazy przysłużą się do propagowania idei umacniania poprzez literaturę dobrostanu czytelników w każdym wieku.

Więcej o projekcie na stronie <https://aptekarzliteracki.sbp.pl/>

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu pochodzących z Funduszu Promocji Kultury

#NieZostawiamCzytelnika – kontynuacja akcji SBP

31 sierpnia 2021 r. rozstrzygnięto konkurs na najciekawszy spot reklamujący kampanię. Jury konkursu pod przewodnictwem dr Barbary Budyńskiej postanowiło przyznać główną nagrodę Bibliotece Publicznej w Piasecznie za film popularyzujący idee kampanii #NieZostawiamCzytelnika, pokazujący w przystępny sposób rozwiązania ułatwiające różnym grupom odbiorców dostęp do usług biblioteki. Nagrodzona biblioteka otrzymała Czytak (cyfrowy odtwarzacz do słuchania audiobooków, muzyki, słuchowisk lub podcastów) oraz możliwość skorzystania z tłumacza PJM na potrzeby jednego wydarzenia kulturalnego organizowanego online. Wręczenie nagród odbyło się 10 września 2021 r., podczas Warszawskich Targów Książki, w trakcie uroczystości ogłoszenia laureatów konkursu na najlepszą książkę akademicką i naukową ACADEMIA 2021.

27 i 30 września odbyły się literackie panele dyskusyjne.

Pierwszy z nich dotyczył powieści kryminalnej. W trakcie spotkania z Robertem Małeckim, Martą Matyszczak i Anną Rozenberg, prowadzonego przez Marcina Żyndę, rozmawiano m.in. o popularności literatury kryminalnej w Polsce w ostatnich latach, rzeczywistości i fikcji w kryminale, problemach społecznych, „uniwersum” (wspólnym świecie, w którym rozgrywają się powieści danego autora, niekoniecznie tylko jednego, „gościnne występy” postaci literackich w innych książkach danego autora lub różnych autorów).

Drugi panel poświęcono reportażowi, a jego uczestniczkami były znane polskie reporterki: Joanna Gierak-Onoszko, Katarzyna Kobylarczyk i Julia Wizowska. Prowadzący spotkanie, Rafał Hetman pytał autorki o to jak (i czy w ogóle) zmienia się współczesny reportaż, czym inspirują się reporterki, kiedy piszą i gdzie szukają inspiracji. Autorki dzieliły się z uczestnikami spotkania informacjami o kulisach swojej pracy, a także tym, jak patrzą na zawód reporterki w XXI wieku.

Oba panele tłumaczone były na PJM.

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu pochodzących z Funduszu Promocji Kultury

Ministerstwo
Kultury
Dziedzictwa
Narodowego
i Sportu.

Dyskopedia poloników do roku 1918. Supplement – nowa publikacja SBP

Wydawnictwo Naukowe i Edukacyjne SBP opublikowało w wersji papierowej (w ograniczonym nakładzie) oraz elektronicznej pracę pt. *Dyskopedia poloników do roku 1918. Supplement*, autorstwa Katarzyny Janczewskiej-Sołomko i Michała Pieńkowskiego. Jest to unikatowy katalog poloników fonograficznych z początkowego okresu historii nagrań, zawierający wykaz około 4200 nagrań wykonanych przez artystów polskich oraz innej narodowości działających w Polsce, nagrań utworów polskich kompozytorów oraz efekty produkcji firm fonograficznych działających na terenach polskich. Jest cennym źródłem dla prac badawczych dotyczących polskiego dziedzictwa kulturowego związanego z muzyką.

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu pochodzących z Funduszu Promocji Kultury w ramach programu „Muzyczny ślad”, realizowanego przez Instytut Muzyki i Tańca

Ministerstwo
Kultury
Dziedzictwa
Narodowego
i Sportu.

Narodowy
Instytut
Muzyki
i Tańca

Rozwój czasopisma „Przegląd Biblioteczny”

Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich kontynuowało prace nad zwiększeniem zasięgu odbioru kwartalnika naukowego „Przegląd Biblioteczny”, szczególnie w środowisku międzynarodowym. W niektórych numerach opublikowano artykuły w języku angielskim, opracowane przez polskich i zagranicznych autorów. Dotyczyły one m.in. bibliotek szkolnych w Wietnamie, działalności Centralnej Polskiej Biblioteki Państwowej w Kijowie w latach 1925-1937, wyników ankiety nt. wyszukiwania informacji w World Wide Web, w opinii studentów kierunków humanistycznych. Prezentowano także efekty badań prowadzonych w różnych ośrodkach akademickiego kształcenia bibliotekarzy i pracowników informacji, zarówno krajowych, jak i zagranicznych.

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu pochodzących z Funduszu Promocji Kultury

Ministerstwo
Kultury
Dziedzictwa
Narodowego
i Sportu.

Wydawanie czasopisma „Poradnik Bibliotekarza”, w wersji papierowej i elektronicznej, w latach 2021-2023

Zadanie dotyczy wydawania w latach 2021-2023 czasopisma branżowego „Poradnik Bibliotekarza” (12 numerów w roku), adresowanego przede wszystkim do bibliotekarzy z bibliotek publicznych, szkolnych, pedagogicznych oraz instruktorów z domów kultury. Miesięcznik, wydawany przez SBP od 1949 r. prezentuje różnorodne treści z zakresu szeroko pojętego bibliotekarstwa, jako elementu kształtowania kultury współczesnej, praktyczne aspekty zawodu bibliotekarza i jego wpływ na edukację społeczną. Od kilku lat specjalizuje się w upowszechnianiu literatury dla dzieci i młodzieży (stały dział Świat Książki Dziecięcej) oraz nowoczesnych form aktywizacji czytelników i podnoszeniu kompetencji bibliotekarzy w tym zakresie. W najbliższych latach szczególna uwaga będzie zwrócona na znaczenie książki obrazkowej (*picturebook*), gry i quizy inspirowane literaturą oraz na rolę ilustracji w kształtowaniu wrażliwości artystycznej młodych czytelników.

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu pochodzących z Funduszu Promocji Kultury

■ 2. Granty uzyskane poza programami

Analiza Funkcjonowania Bibliotek

Celem projektu jest systematyczna ocena funkcjonowania bibliotek publicznych, naukowych, pedagogicznych, oparta na analizie i porównaniach danych statystycznych oraz wskaźników funkcjonalności. Wskaźniki obliczane w AFB pozwalają na analizę zasobów, procesów i wyników działalności bibliotek oraz ich wzajemnych relacji dając głębszy obraz funkcjonowania instytucji, niż badania oparte tylko na danych statystycznych.

W 2021 r. realizowane są następujące działania:

- badania efektywności bibliotek (aktualizacja formularzy i materiałów instruktażowych, organizacja szkoleń i spotkań dla wojewódzkich administratorów merytorycznych, przeprowadzenie badań w bibliotekach, weryfikacja i analiza danych)
- badania satysfakcji użytkowników bibliotek (webinarium dla bibliotek publicznych na temat projektu AFB, wartości danych i wskaźników)

– badania wpływu społecznego i ekonomicznego bibliotek (powołanie Zespołu pod kierunkiem dr Magdaleny Paul z UW; opracowanie metodologii badań, przygotowanie narzędzia badawczego, badania fokusowe)

– seminarium „Od statystyki bibliotecznej do badań wpływu i wartości bibliotek” (więcej patrz punkt VIII.1)

Projekt jest promowany na branżowych spotkaniach, w czasopiśmie, portalu sbp.pl. Więcej informacji na stronie projektu <https://afb.sbp.pl/>, gdzie publikowane są wyniki badań oraz analizy na poziomie krajowym, umożliwiające globalną ocenę działalności bibliotek i zmiany zachodzące w ich funkcjonowaniu.

Dofinansowanie realizacji konkursu „Bibliotekarz Roku 2020”

Celem Konkursu jest zaprezentowanie w ogólnopolskim środowisku bibliotekarskim oraz wśród szerokiej publiczności tych pracowników bibliotek, którzy w całym roku 2020 wyróżnili się ponadstandardowymi osiągnięciami zasługując na wysoką ocenę i popularyzację swoich dokonań. Promując ich dokonania promujemy także zawód bibliotekarza, unikalny pośród innych zawodów, nie zawsze właściwie oceniany i doceniany, chociaż pełniący istotną rolę w rozwoju czytelnictwa, kultury, nauki i edukacji, a także w poszerzaniu form społecznej aktywności. (więcej patrz punkt V.3)

VIII. INNE

■ 1. Przygotowania do seminariów, konferencji

• „Od statystyki bibliotecznej do badań wpływu i wartości bibliotek”

Seminarium odbędzie się 13 września 2021 r. online. Skierowane jest do wszystkich typów bibliotek. Program został podzielony na dwie części. Pierwsza obejmuje wystąpienia:

– Model oceny bibliotek w normach międzynarodowych – Lidia Derfert-Wolf (Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy w Bydgoszczy)

– Wykorzystanie danych i wskaźników w bibliotekach różnych typów – analiza porównawcza na podstawie badań ankietowych – Jolanta Sobielga (Biblioteka Politechniki Świętokrzyskiej w Kielcach)

– Po co nam biblioteki? Wpływ społeczny bibliotek publicznych – dr Magdalena Paul (Katedra Badań nad Bibliotekami i Innymi Instytucjami Kultury Wydział Dziennikarstwa, Informacji i Bibliologii Uniwersytetu Warszawskiego).

W części drugiej odbędzie się panel dyskusyjny z udziałem dyrektorów bibliotek naukowych, pedagogicznych i publicznych dotyczący wykorzystania danych i wskaźników w zarządzaniu.

Seminarium organizowane jest w ramach promocji projektu AFB. Udział w nim jest bezpłatny.

• Forum Młodych Bibliotekarzy

13. Forum Młodych Bibliotekarzy odbędzie się w dniach 15-17 września 2021 r. online pod hasłem „Chodźcie do nas!”. Organizatorami FMB jest Zarząd Główny SBP oraz Zarząd Okręgu SBP w Krakowie przy współpracy małopolskich bibliotek. Z wpłat od sponsorów wykupiony został dostęp do platformy ZOOM, z którego będą mogli korzystać wszyscy członkowie SBP przez okres jednego roku. Podczas

Forum przewidziane jest wystąpienie przedstawiciela Zarządu Głównego SBP, Pawła Pioterka na temat postrzegania SBP przez młodych bibliotekarzy (przygotowane w oparciu o wyniki badania ankietowego). Więcej informacji na stronie <https://13fmb.rajska.info/>

- **Seminarium „Biblioteka włączająca zadania, wyzwania, realizacja”.**

W dn. 20 października odbędzie się seminarium online poświęcone korzystaniu z usług bibliotek przez osoby z niepełnosprawnościami oraz seniorów, przygotowaniu bibliotekarzy do obsługi tej grupy czytelników, ofercie kulturalnej ukierunkowanej na aktywizację osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Seminarium organizowane jest we współpracy z UMK w Toruniu.

Stanowi część projektu #NieZostawiamCzytelnika.

- **Automatyzacja bibliotek**

13. konferencja z cyklu „Automatyzacja bibliotek” odbędzie się w dniach 1-2 grudnia 2021 r. online pod hasłem „Technologie biblioteczne w okresie pandemii”. Opracowana została ankieta, której celem jest określenie zakresu tematycznego tegorocznej edycji. Uzyskane odpowiedzi pomogą organizatorom przygotować program zgodny z oczekiwaniami uczestników. Powstaje strona internetowa poświęcona konferencji wraz z archiwum z poprzednich edycji <http://automatyzacja bibliotek.sbp.pl/>.

■ 2. Obrady Głównej Komisji Rewizyjnej SBP

Ze względu na pandemię obrady GKR odbyły się drogą korespondencyjną. Komisja otrzymała do wglądu dokumentację SBP w wersji elektronicznej. Na tej podstawie GKR opracowała szczegółowy protokół za 2020 rok, w którym nie zgłosiła żadnych uwag do prac Zarządu Głównego SBP i sformułowała następujące postulaty:

- W 2021 r. należy kontynuować dążenie do większej stabilizacji i równowagi finansowej. Nadal głównym źródłem utrzymania SBP jest sprzedaż czasopism („Bibliotekarz”, „Poradnik Bibliotekarza”) i książek. Jednakże notowane znaczne spadki tej sprzedaży oraz niepewność co do możliwości uzyskania środków z programów operacyjnych sugerują konieczność poszukiwania dodatkowych, stabilnych, niezależnych od dotacji źródeł finansowania. Jednym z nich mogą być przychody z konferencji oraz warsztatów (których liczba od ostatniego roku bardzo wzrosła); są one zarówno źródłem przychodów, jak i podnoszą prestiż Stowarzyszenia.
- Należy ujednoczyć system przekazywania składek do ZG SBP i skutecznie go egzekwować.

- Ogromne znaczenie dla przychodów, ale też wizerunku SBP mają dotacje i dofinansowania, w szczególności na kontynuację projektu AFB, realizację konkursów, promocję czytelnictwa, wydawanie czasopism. Postuluje się włączenie struktur terenowych w pozyskiwanie środków, również samorządowych.
- Zaleca się dalsze, systematyczne monitorowanie finansów SBP oraz intensyfikację działań w kierunku poprawy rentowności, szczególnie czasopism branżowych oraz utrzymanie wysokiego poziomu czasopism naukowych, punktowanych.

■ 3. Kongres IFLA

W tym roku Kongres IFLA odbędzie się, po raz pierwszy w formule online, w dniach 17-19 sierpnia 2021 r. pod hasłem „Let’s work together for the future”. Zaplanowane sesje, dyskusje i fora będą prowadzone w pięciu blokach zatytułowanych: Biblioteki umożliwiają; Biblioteki inspirują; Biblioteki łączą; Biblioteki wprowadzają innowacje; Biblioteki podtrzymują. Sesje będą prowadzone w języku angielskim, z możliwością tłumaczenia symultanicznego. Po zakończeniu kongresu uczestnicy uzyskają dostęp do nagrań. Dla członków stowarzyszeń i instytucji należących do IFLA, w tym SBP, przygotowano specjalną zniżkę. Więcej informacji na stronie <https://www.ifla-wlic2021.com/>.

IX. Z ŻAŁOBNEJ KARTY

Joanna Pasztaleniec-Jarzyńska **(1949-2021)**

Joanna Pasztaleniec-Jarzyńska urodziła się 18 maja 1949 r. w Dobrym Mieście, na terenie obecnego województwa warmińsko-mazurskiego. W 1972 r. ukończyła filologię romańską na Uniwersytecie Warszawskim i rozpoczęła pracę w Bibliotece Narodowej, z którą związana była zawodowo aż do emerytury (2009 r.) i gdzie stosunkowo szybko awansowała na stanowiska: Kierownika Zakładu Katalogów Centralnych (1981-1991), Sekretarza Naukowego (1991-1993), Zastępcy Dyrektora ds. naukowych i współpracy międzynarodowej (1993-2005), Pełnomocnika Dyrektora ds. współpracy z bibliotekami publicznymi (2006-2009). Dbała o systematyczne podnoszenie swoich kwalifikacji i zdobywanie nowych umiejętności. Ukończyła Podyplomowe Studium Menadżerów Kultury w Szkole Głównej Handlowej (2000). Odbiła wiele staży i wyjazdów studyjnych za granicą: Francja (1980), Włochy (1985), USA (1993), Wielka Brytania (1996).

Od początku swojej pracy zawodowej inicjowała nowatorskie projekty dotyczące bibliotekarstwa krajowego i polonijnego. W latach 70. XX w. wdrażała w Bibliotece Narodowej pierwszy biblioteczny system komputerowy dla ogólnopolskich katalogów centralnych ARKA, w latach 90. koordynowała prace nad wdrożeniem zintegrowanego systemu bibliotecznego INNOPAC oraz wprowadzeniem do katalogów i bibliografii narodowej międzynarodowych standardów (format MARC 21). Wspólnie z zespołem bibliotek naukowych i dyrektorem Biblioteki Uniwersyteckiej w Warszawie opracowała projekt utworzenia Narodowego Uniwersalnego Katalogu Centralnego NUKAT, który został wdrożony w BUW. W 1999 r. minister kultury powołał Ją do Rady ds. Narodowego Zasobu Bibliotecznego na kadencję 1999-2003.

Jej bogata wiedza biblioteczna, doświadczenie oraz znajomość kilku języków obcych (francuskiego, angielskiego, rosyjskiego, włoskiego) były wykorzystane w realizacji wielu projektów międzynarodowych, w tym o charakterze pionierskim. W latach 1995-2005 pełniła nadzór nad programami pomocy bibliotekom polonijnym oraz projektami rejestracji polskich księgozbiorów historycznych i poloników za granicą. W latach 1998-2002 koordynowała projekt polsko-niemiecki „Poprawa warunków przechowywania starych druków i czasopism z polsko-niemieckiego pogranicza kulturowego w bibliotekach polskich” (z udziałem pięciu bibliotek polskich i Bayerische Staatsbibliothek w Monachium). W latach 1998-2005 działała aktywnie w polsko-ukraińskiej Komisji Rządowej ds. zbiorów przemieszczonych w wyniku II wojny światowej oraz komisji bibliotecznej działającej przy ww. Komisji Rządowej. W latach 2005-2006 kierowała polską częścią projektu europejskich bibliotek narodowych TEL-ME-MORE (włączenie do Europejskiej Biblioteki Cyfrowej TEL, obecnie EUROPEANA, katalogów i zasobów cyfrowych Biblioteki Narodowej w Warszawie); koordynowała także, z ramienia ministra kultury, międzynarodowy projekt MINERVA. W latach 2006-2007 współpracowała z Bill&Melinda Gates Foundation w sprawie przygotowania projektu finansowania rozwoju bibliotek publicznych w Polsce przez Fundację Gates’ów (projekt realizowany przez Fundację Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego).

Była członkiem kolegiów redakcyjnych („Rocznik Biblioteki Narodowej”, „Przegląd Biblioteczny”), redaktorem naczelnym czasopisma „Polish Libraries Today”, autorką kilkudziesięciu opracowań, artykułów i referatów związanych z upowszechnianiem polskiego dziedzictwa kulturowego, w tym działalności bibliotek.

Pracę zawodową łączyła z powołaniem z niezwykłą aktywnością społeczną w Stowarzyszeniu Bibliotekarzy Polskich, w którym działała ponad 30 lat. Za fenomen należy uznać fakt, że od 1993 r. nieprzerwanie była członkiem Zarządu Głównego SBP, w latach 2005-2013 skarbnikiem, przewodniczącą Zarządu Okręgu Mazowieckiego SBP (2009-2017), wiceprzewodniczącą Stowarzyszenia (2013-2017).

W 2017 r. została wybrana na przewodniczącą SBP. Z ramienia SBP stała na czele Komitetu Programowo-Organizacyjnego 83. Światowego Kongresu IFLA, który odbył się we Wrocławiu (2017).

Była jedną z inicjatorek i współautorką „Strategii Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich na lata 2010-2021” (pionierskiego w skali europejskiej opracowania dotyczącego organizacji branżowej), a także programów promocji czytelnictwa i bibliotek – Tydzień Bibliotek, Mistrz Promocji Czytelnictwa. Jako ekspert SBP uczestniczyła w obradach Forum Prawa Autorskiego (2014-2015). Od 2010 r. współpracowała z międzynarodowymi organizacjami bibliotecznymi przygotowując opinie, ekspertyzy oraz prezentując dorobek SBP i polskiego bibliotekarstwa na kongresach: IFLA (2009, 2017), EBLIDA (2009, 2011, 2012), LIBER (2013), a także na seminariach dot. wdrożenia programu International Advocacy Programme, wspierającego projekt ONZ – Agendę na Rzecz Zrównoważonego Rozwoju 2030 (Haga 2016, Budapeszt 2018). W 2019 r. została powołana na członka Krajowej Rady Bibliotecznej.

Jej profesjonalizm, dbałość o wizerunek i należytą rangę zawodu bibliotekarza oraz podejmowane działania w zakresie wzmocnienia kulturotwórczej roli bibliotek budziły uznanie i szacunek w środowisku krajowym oraz międzynarodowym. Nade wszystko ceniliśmy Jej pogodne usposobienie, wysoką kulturę, takt i ciepło, którym obdarzała innych.

Joanna Pasztaleniec-Jarzyńska odeszła od nas niespodziewanie w dniu 15 kwietnia br. pozostawiając w żalu swojego męża i resztę Rodziny oraz całe środowisko bibliotekarskie. Pogrzeb odbył się 28 maja na Cmentarzu Powązki Wojskowe w Warszawie. Mimo pandemii żegnało Ją wielu bibliotekarzy z całego kraju, odczytano szereg listów kondolencyjnych, a na grobie złożony został m.in. wieniec od wicepremiera, ministra kultury, dziedzictwa narodowego i sportu.

Wydawnictwo Naukowe i Edukacyjne SBP
Opracowanie i redakcja: Aldona Zawalkiewicz,
Anna Grzecznowska i Małgorzata Dargiel-Kowalska
przy współpracy Barbary Budyńskiej i Marty Lach
Opracowanie techniczne i korekta: Elżbieta Matusiak
Skład i łamanie: Ewa Majewska
Druk i oprawa: MCP mcp.druk.pl

NOWOŚCI

WYDAWNICTWA NAUKOWEGO I EDUKACYJNEGO
STOWARZYSZENIA BIBLIOTEKARZY POLSKICH

Szkolenia

Aktualna lista szkoleń online skierowanych do bibliotekarzy liczy 46 pozycji. Wszystkie szkolenia dostępne w ofercie mogą być też przeprowadzone stacjonarnie w Państwie instytucji dla grupy zorganizowanej, z zachowaniem reżimu sanitarnego.

Polecamy szczególnie:

1. **Używanie mediów społecznościowych zgodnie z przepisami prawa**
Podczas szkolenia uczestnicy zostają wyposażeni w kompetencje związane z efektywnym wykorzystywaniem mediów społecznościowych, przy jednoczesnym respektowaniu przepisów prawa – przede wszystkim przepisów RODO i prawa autorskiego.
2. **Najlepsze przykłady wykorzystania mediów społecznościowych przez biblioteki i twórców książkowych. Zobacz, jak to robią inni. Analiza przykładów, porady na przyszłość.**
W ramach szkolenia uczestnicy zapoznają się z przykładami skutecznego wykorzystania mediów społecznościowych w promocji czytelnictwa i książek. Wraz z prowadzącym analizują pojedyncze wpisy na Instagramie, Facebooku oraz na innych platformach, aby znaleźć w nich elementy, które sprawiły, że były one skuteczne.
3. **Booktalking – magia i moc słów**
Podczas szkolenia omawiane są: idea booktalkingu w kontekście czytelnika opornego, organizacja i przygotowanie booktalkingu (gawęd o książkach), dlaczego warto, formy prezentacji.
4. **Jak skutecznie ubierać w słowa – copywriting i promocja biblioteki w social media**
Podczas szkolenia uczestnicy tworzą teksty do przykładowych treści w social media. Dowiadują się, jak kreatywnie konstruować komunikaty, aby te przyciągały uwagę ich odbiorców.
5. **Planuję, wnioskuję, sprawozdaję – roczny Kalendarz Dyrektora Biblioteki**
Uczestnicy wspólnie z prowadzącym tworzą Kalendarz Dyrektora Biblioteki – narzędzie wspierające efektywne planowanie pracy osoby zarządzającej placówką.

